

BERXWEDAN

HER TÎŞT JÎ BO ENÎYA RÎZGARÎYA NETEWA KURDÎSTAN

Sayı 51 / 31 Mart 1988 / 2.50 DM

KATLİAM

Güney Kürdistan'da faşist Saddam diktatörlüğü yeni bir vahşet gerçekleştirdi. Masum Kürt insanlarına karşı kimyasal bombalar kullanıldı. İçinde 'Mantar zehiri',

Suçu Kürt doğmak mıdır?

Halkımız sömürgecilerden bu katliamın hesabını soracaktır.

'Hardal gazı', 'Tabun' gibi etkili kimyasal gazların bulunduğu bombalar sonucu 6.000 kişi öldü, 10.000'e yakın insan da ağır yaralandı. Halepçe, Xormal, Şirvan ve Dujeile şehir ve köylerinin yanı sıra,

Doğu Kürdistan'ın Pencwîn, Merivan ve Kasr-i Şirin gibi şehir ve köylerine karşı da aynı bombalar Irak tarafından kullanıldı.

YAZISI 5. SAYFADA

NEWROZ ATILIMI YAYGINLAŞTI

- Botan cephesinde gerçekleştirilen iki ayrı eylemde 9 köy korucusu cezalandırıldı. Eruh'un Xurse ve Zivanga Hacıali köylerine baskın düzenleyen ARGK gerillaları, halk düşmanı bir çete o dağını dağıttılar.
- Adıyaman'da meydana gelen bir çatışmada 4 ARGK savaşçısı şehit düştü. Ka-

yacık nahiyesine bağlı Çamlıca köyü civarında meydana gelen çatışmada sömürgeciler kayıplarını gizlediler.

- Midyat'ta faşist bir öğretmen daha cezalandırıldı.
- İstanbul, Ankara, Diyarbakır öğrenci gençliği, Newroz'u toplantılarla kutladı.

YAZISI 3. SAYFADA

ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİNE ALMAN DEVLETİNİN YÖNELTİĞİ SALDIRILARA KARŞI PROTESTOLAR SÜRÜYOR

19 Mart'ta Bonn'da 5.000'e yakın emekçinin katıldığı, Feyka-Kurdistan'ın düzenlediği miting ve yürüyüşe, SVP, Kürt Halkının Dostları ve bazı ilerici Almanlar da katıldı.

Polisin yürüyüşü provoke etmek için düzenlemek istedi-

ği komplolar ise, tertip komitesinin müdahalesi ile boşa çıkarıldı.

Bonn'da yurtseverlerin başlattığı ölüm orucu eylemi devam ediyor. İşgal eylemleri ve dayanışma toplantıları sürüyor. Avrupa haberleri 5., 8., 9. ve 10. sayfalarda

İçindekiler

- Direnış kahramanlarımız: Seyid Şenpınar .... s. 2
- Tarihten Günümüze Dersim ..... s. 16
- Dünya Haberleri: Nikaragua, İrlanda .. s. 18
- Direnen bir halk gerçeği: Filistin ..... s. 19
- Kültür Sayfası ..... s. 20

Cezaevi Haberleri

- PKK Siirt-Batman grubu Kürtçe savunma yaptı.
- Sakine Cansız sömürgeci vahşeti teşhir ediyor.
- Aydın cezaevinden Filistin halkına mesaj.
- Diyarbakır ve Eskişehir cezaevlerinden mektuplar.

YAZILARI

5., 6. ve 7. SAYFALARDA

ERNK'nin 4. Yılına Girişinde Basın Toplantıları

- Brüksel (Belçika) ve Atina (Yunanistan)'da yapılan basın toplantıları ile ERNK'nin 4. savaş yılına girişi dünya kamuoyuna duyuruldu.
- Brüksel'deki basın toplantısına Av. Hüseyin Yıldırım da katıldı. Av. Hüseyin Yıldırım, basın toplantısında 1 yıllık bilançooyu açıkladı.

Belçika'nın başkenti Brüksel'in basın merkezinde düzenlenen birinci toplantıda Av. Hüseyin Yıldırım, 1987 yılı içinde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesinin askeri ve siyasi bilançosunu ve kazanımlarını sıralayarak, önümüzdeki süreçte başarı ve kazanımların daha da büyük olacağını söyledi.

Konuşmacı, Türk ordusu

ve köy korucularına verdirilen kayıpların yanı sıra Türk sömürgeciliğine verdirilen ekonomik kaybı ve ERNK'nin ulusal ve uluslararası alanda artan siyasal etkinliğini verilerle açıkladı.

H. Yıldırım ayrıca Türk devletinin Kürdistan halkına ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı yürüttüğü

Devamı 8. sayfada

NEWROZ, ERNK ve ULUSAL KAHRAMANLIK HAFTASI

Kürdistan halkı, tarihinin en anlamlı bir dönemini daha yaşıyor. Halkımız böylesi bir dönemi, tarihinin önemli bir atılımını büyük bir coşku ile karşılıyor.

21 Mart, aynı zamanda ERNK'nin ilan edildiği ve halkımızın, ulusal kurtuluş savaşı ve birlik yolunda önemli bir mesafeyi daha aldığı bir tarihtir.

21 Mart 1982'de Mazlum DOĞAN'ın, 28 Mart 1986'da Mahsum KORKMAZ'ın şehit düştükleri tarihler, 1987 yılından itibaren Ulusal Kahramanlık Haftası olarak kutlanmaya başlandı. 21-28 Mart tarihleri, 1986 Ekim'inde PKK III. Kongresi tarafından Ulusal Kahramanlık Haftası olarak ilan edilmişti.

YAZISI 13. SAYFADA

NEWROZ KUTLAMALARI

ERNK'nin 4. savaş yılına girişi Frankfurt'ta düzenlenen Newroz Gecesi ile kutlandı.

Ayrıca Duisburg, Münster,

Hamburg ve Oslo (Norveç)'da Newroz Geceleri yapıldı. Gecelere HUNERKOM, kültür programı ile katıldı.

YAZISI 8. SAYFADA

Halkımız, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi ERNK'nin 4. yılında bizden daha güçlü birlik ve direniş istiyor.

YAZISI 12. SAYFADA

Bir gün bana, Seyit ŞENPINAR'ın anısına Ondan ayrıldıktan kısa bir süre sonra yazacağımı söylediler; inanamazdım. Onu bu kadar erken kaybetmeyi düşünemezdim. Ayrılışımız daha dün gibi yakın bir zamandır. Baharı uğurlamaya ve yaza girmeye başladığımız bir zamanda ayrılmıştık. Mahsum Korkmaz Akademisi'nde birlikteydik, aynı devrede eğitim görüyorduk. Onu büyük bir sevinç ve coşku ile orada bırakmış ve ben ayrılmıştım. '87 Özgürlük Yürüyüş atılımına katılacağı için, adeta sevinçten uçmaya hazır. Çok güçlenmiş, çok iş yapacak bir düzeye gelmişti.

Ayrılışımızın üzerinden 10 ay gibi bir zaman sonra, kalemi bu can yoldaş için ele aldım ve birlikte yaşadığımız gerçekleri yazmak istedim. Onu bütün yönleri ile anlatabileceğimi sanmıyorum. Onu anlatmaya bu bir sayfa değil, kitaplar yetmez. Bu şirin ve can yoldaşı anlatmak gerçekten güç... Bu güç olan işi, Onun anısına duyduğum saygının da bir gereği olarak, başara-bildiğim oranda yerine getirmek istiyorum.

Seyit yoldaş ulusal kurtuluş mücadelesi saflarına, ülkesinden kilometrelerce uzakta kaldı. Genç yaşta Almanya'ya gitmişti. Almanya'ya bir türlü ısınmadı. Burada aç, yoksul kalmasından değil, toprağından, büyüdüğü köyden ve tanıdık çevreden uzaklaşması, Onun yüreğinde bazı şeyleri koparmıştı. Yurdundan uzakta kendisini boşlukta hissediyordu. Almanya'daki burjuva pisliğine yaklaşmadı, bunlardan hep uzak durdu. Onu görenler, uzun bir süre, Almanya'da kaldığına inanmıyorlardı. Çünkü O, berrak bir su kadar kendisini temiz tutmayı başarmıştı.

Birçok kişi bu topraklara ayak bastığının ikinci günü, kendisini koyverirken, elinde imkanlar olmasına rağmen Seyit yoldaş, sade yaşamını asla değiştirmeydi. Kendi kilosunda Almanya Aşağı Saksonya boks şampiyonluğunu kazandı. Bu, önünde birçok imkanın açılması demekti. Ama O bunlara asla itibar etmedi.

Ulusal kurtuluşçu bilinçle donandıktan sonra bir an olsun Almanya'da kalmak istemedi. İşte, kendisi ile bu süreçte yakından tanıştık. İlk görüşte sessiz, sakın bir insan görünümünü edindim. Sohbetimiz biraz ilerledikçe, içinde ne koca fırtınaların koptuğunu gördüm. Okyanuslardaki dalgalar bile, Onun kadar hareketli değildi. Kendisini büyük kavgalara hazırladığı belli oluyordu. O kavganın köşesinde veya uzağına kalmayı kabul etmiyordu. İsyân alevlerine "beni de aranızda alın" dercesine bir sesleniş vardı.

Verilen her göreve koşardı, bunları tereddütsüz bir şekilde

Tanımak, Anlamak ve Yaşamak Duygusu

Bir Kahramanı Tanıdım: Seyit ŞENPINAR

gerçekleştirirdi. Bir tek gün bile şikayet ettiğini görmedim, duymadım. Bu görev var, yapılması gerekir, denildiğinde Seyit yoldaş, çoktan hazır bile. Onun olgun, sade, disiplinli, kurallı kişiliği herkeste saygınlık yaratmıştı. Gittiği her alanda büyük bir saygınlık yaratır ve etki bırakırdı.

1986 yazının sonlarında ülkeye gidiş hazırlıkları yapıyordu. Birkaç kez bu süreçte de karşılaştık, çeşitli konularda konuştuk. Hazırlıkların bir an önce tamamlanması ve büyük özlemini duyduğu mücadeleye katılması için yoğun çaba sarfediyordu. Ülkeye öyle sıradan bir dönüşü gerçekleştirmek istemiyordu. Bağımsızlık ve özgürlüğün kazanılacağı dağlara, gerçek halk savaşı olarak çıkmak temelinde bir dönüşü gerçekleştirmek istiyordu. Bu isteği gerçekleştiğinde, büyük bir sevinç kaplamıştı Onu.

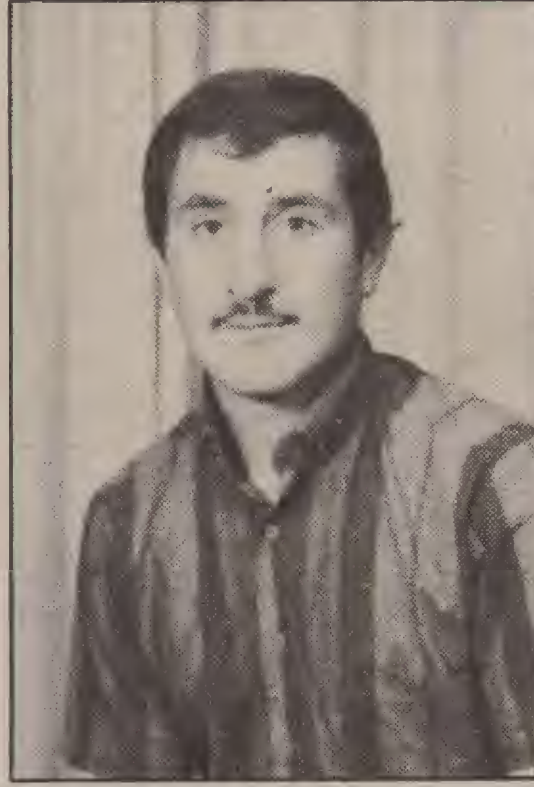
Seyit yoldaşta büyük bir yurt sevgisi vardı. Zaten Onu bu temelde ülkeye yönelen bu yurt sevgisidir. Almanya'dan zerrekadar bile etkilenmemesi, bunun bir işaretidir. Sadece toprağına dönüp, orada sıradan bir yaşamı kabul etmemesi ve sömürgeci egemenlik altından toprakları kurtarmak için silahlı mücadeleye yönelmesi bile, bunun önemli bir örneğidir. Yurt sevgisinin gerçek anlamının bu olduğunu, Seyit yoldaş çok iyi kavramıştı. Bunu kavramakla da yetinmedi, bizzat pratiğinde gösterdi.

Ülkeye bu duygularla yöneldi. Bu aynı zamanda Onda büyük bir kararlılığa işaret ediyordu. Hep ileri yürüyen, gelişen, kendisini güçlendiren bir kişiliğe sahipti.

Seyit yoldaşın yaşı daha henüz çok gençti. Önünde yaşayabileceği daha uzun yıllar vardı. Bu yılları, ulusal kurtuluş mücadelesi dışında yaşamının hiçbir anlamının olmadığını, O da çok iyi biliyordu. O yaşamın en soylusunu aramış ve bulmuştu.

Seyit yoldaşın cüssesi küçüktü. Ama bu cüssedeki kuvvet çok az kişide bulunur. Karlı havalarda, odun taşıdığımız anlar gözümün önüne geliyor. Kısacık boyuna rağmen, grupta en ağır odunlardan biri mutlaka onun omuzlarındaydı. Dik ve sarp yokuşlardan çıkarken sarsılmadan yürüyor ve kampa kadar odunları getiriyordu. Bazı insanların yaptıklarının tersine, O hiçbir zaman işlerden kaçmadı. Bu zor, bu kolay, bu ağır, bu hafif demedi. Kendisinin yapması gerektiğine inandığı anda, görevleri üstlenmekten çekinmedi.

Kendisinden birkaç ay sonra, ben de kampa gitmişim. Doğan diyorduk kendisine orada. Çok değişmiş olarak gördüm. Tabi daha da açılmıştı. Baharda tomurcukların çiçeğe dönüşmesi gibi, Doğan yoldaş da, o dar yapısını aşmış, tomurcuk çiçekleri açmıştı. Kendisi ile ilgili bir anı anlatılıyordu. Kampta ilk kez Kalaşnikof silahını yakından görür ve eline alır. İşte, anı bu durumla ilgilidir. Bu silahın kendisine verilmesini ve taşımak istediğini söyler. Silah başka bir arkadaşın üzerine kayıtlıdır, o taşımaktadır. Doğan yoldaş, silahın ısrarla kendisine verilmesini ve birlikte yanına almak

istediğini söyler. Konuşmalar biraz karşılıklı sürer, nitekim sorun tatlıya bağlanır. Doğan arkadaş başka bir silah üzerinde anlaşır. Ve öyle isteminden de vazgeçer.

Silaha karşı müthiş bir tutkusu vardı. Bu sadece silaha karşı duyduğu bir heves değildi, tabi ki. Kurtuluşun silahtan geçtiğini biliyordu. Dağlara çıktığında yanından ayıramayacağı bir yoldaşının da silah olacağını öğrenmişti. Bunun için silah ona bir yabancı değil, bir dosttu. Hem de bugün en iyi yardımcı

sevinç yaratıyordu. Silahla ilk kez burada karşılaşmasına rağmen, atışları isabetliydi. Taktikleri görürken bir süre dağda kaldık. Buradaki yaşama en kısa sürede adepte olanlarımızdandı. Sanki yıllarca dağlarda kalmış, yaşamış gibi, kısa bir sürede doğa ile kendisi arasındaki bütün yabancılıkları ortada kaldırmıştı.

Doğan yoldaş, biraz da bu konudaki yeteneğine dayanarak, "ben asker olacağım", "bana emir verilsin, ben yaparım" diyordu. Siyasal bilinci öğreniyor, fakat buna o kadar önem vermiyordu. Bu konuda kendisi ile çok konuşmuşuz, tartışmışız. Bu Onun bir eksikliği gibi görünebilir. Ama hiç de öyle değil. O gerçekten yapabileceği görevin ne olduğunu biliyordu. "Asker olacağım, ama komutan asker olacağım" diyordu.

'87 yılı hazırlıklarımız tamamlanmış, gruplar son hazırlıklarını yapıyordu. Akademinin ilk eğitim devresi sonuçlanmıştı... Herkesin grubu belli oluyor ve gruplar birer birer faaliyet alanlarına dağılıyorlardı. Doğan yoldaş, "Botan'a, savaşın en kızgın alanına gitmek istiyorum" diyordu. Hemen hemen her karşılaştığımızda so-

disine "buyur" dedim. Eskiden de tanıştığımız için daha rahat konuşabiliyordu. "Ülkeye Partinin beni göndermesi için ne yapmalıyım?" diye bir soru yöneltti bana. Bir an ne diyeceğimi düşünürken, kendisinin hep "asker olacağım" sözü aklıma geldi. Kendisine "hep asker olacağım diyorsun, ama Partinin askere değil, komutana ihtiyacı var" ve devamla "hep böyle dersin ülkeye giremezsin" dedim. O an bana hala unutamadığım bir cevap verdi: "Hadi kalk benle gel, okul yönetimine gidelim, komutan olacağımı da söyleyeceğim" dedi. O an ben daha da şaşkınlığa uğradım. Kendisi bu konuda çok kararlı görünüyordu. Bu durumda yapacağım tek şey vardı: Ben de Ona, şu açıklamayı yaptım: Partimizin kadro politikası, hepimizin ülkeye gireceği, herkesin aynı anda gitmesinin doğru olmadığı vb. gibi konularda konuştuk. Tam olmazsa da, biraz ikna olarak yanımdan ayrıldı. Çünkü, bir kez kendi kafasına ilk gruplarla ülkeye girmeyi koymuştu. Bu kararından kolayca vazgeçmeyeceğe benziyordu.

Mayıs ayının içlerinde Akademide yeni bir haber geldi. Bazı gruplar daha hazırlandı. Bu kez Doğan yoldaşın adı Botan grubu ile birlikte okundu. Haberi alır almaz, yukarıdan aşağıya doğru öyle bir hızla geldi ki, yokuştan aşağı adeta bir dev gibi indi. O anda, şimdiye kadar ki en mutlu anlardan birini yaşıyordu. Yürüyüşü, konuşması, davranışları bir başka olmuştu. Kısacık boyuna rağmen, adımları, konuşması ve davranışları, Ona bir görkemlilik, heybet veriyordu. Beklediği günlerden birine daha kavuştu Seyit yoldaş.

Ben Akademiden ayrıldığım zaman, Onların da gidişi yakındı, hazırlıkları sonuç aşamasına gelmişti. Daha sonra, şehit düşüğü haberini aldım. Yanında 6 yoldaş ile birlikte 1987 Kasım'ında Cizre'de çok büyük bir düşman kuvveti ile girdiği çatışmada şehit düşmüştü.

Seyit yoldaş, ülke topraklarında çok kısa bir süre yaşama olanağına buldu. Ama yaşamını, halkı ve ülkesi için feda etmesini bildi. Kürt halkının bir askeri, bir komutanı olarak şehadet gibi yüce bir mertebeye ulaşmasını bildi. Yaşamı kadar ölümü de kahramanca oldu.

Ölüm bizi fiziki olarak belki birbirimizden ayrı düşürdü. Seyit yoldaş için öldü denilebilir mi? Hayır!.. Ölüm burda nedir ki? Yaşamın adı değil midir? İşte, Seyit yoldaş yaşamımızda değil mi? Bizimle bu satırları, adeta dergaha nakış işler gibi beynimize, yüreğimize işlemiyor mu? Biz Ondan ne kadar uzağız? İçimize aldığımız nefes kadar bize uzaktır. Her nefesimiz, Seyit yoldaşın bağışsızlık ve özgürlük tutkusunu yudumlamıyor mu?

Biri bize bir kahraman gösterin derse, kuşkusuz bunlardan Biri Seyit yoldaş olacaktır. Kısa süren yaşamına, mücadelesine rağmen, O bu sıfatı çoktan hak etmekle de kalmadı; kazandı, kazanmasını bildi.

dostlardan bir tanesidir. Silaha karşı olan bu tutkusu daha sonrada devam etti. Silahını sürekli temizler, yağlar, pas tutmasına ve kirlenmesine asla müsaade etmezdi. Burada çok az hazır kütlüklük vardı, herkes kendi kütlüklüğünü kendisi ayarlardı. O da öyle yapmıştı. Çok güzel ve kullanışlı bir kütlüklüğü vardı. Bu durumu ile iyi bir askerdi de.

Yeni atılım askeri eğitim devresinde birlikte eğitim gördük. Silah, patlayıcı taktikler vd. askeri bilgileri öğrendik. Her öğrendiği yeni bilgi onda büyük bir

ruyordu: "Heval ben de ülkeye girecek miyim? Parti beni de gönderir mi?.. İlk açıklanan gruplarda, Doğan arkadaşın adı yoktu. Bu Onda ülkeye girme arzusunu daha da güçlendirdi. Taleplerini daha ısrarlı olarak okul yönetimine bildirmeye başladı.

Baharın güzel ve hoş koku-sunu, havasını tenefüs ettiğimiz bir öğle saatinde Doğan arkadaş yanıma sokularak, "bir şey söylemek istiyorum" dedi. Ben ken-

NEWROZ ATILIMI YAYGINLAŞTI

ARGK'in Botan'dan Kürdistan Halkına Newroz Müjdesi

9 Köy Korucusu Cezalandırıldı

Eruh'un En Büyük Çete Odağı Kurutuldu

Mihemmedê Hessam (Mehmet Olgaç) ağaya ait Xurse (Kavallıçeşme ve Zıvinga Hacıali (Yağız Oymak) köylerini basan ARGK birliği iki köyde azılı çetelerden Abdullah Pişkin (46), Hüseyin Pişkin (40), İbrahim Pişkin (24), Ömer Pişkin (23), Ömer Kızılaslan (25), Abdullah Kızılaslan (23), Ahmet Dalan (32), Emin Eroğlu (39), Mehmet Tekin'i (28) yargılayarak ölümle cezalandırdı. Ayrıca bu çetelere ait 250 koyuna da el kondu ve imha edildi.

Çetelerin cezalandırıldığı köylerde sömürgeci askeri birlikler konumlanıyor ve çeteler silahlıydı. Eylemden sonra çetelerin silahları da alındı.

Askeri birliklerin yoluna döşenen mayına bir düşman aracı çarptı, araç tahrip olurken, birçok asker de yaralandı.

Eylemin gerçekleştirildiği köyler, daha önce cezalandırılan Mehmet Olgaç'ın denetimindeydi. Mehmet Olgaç, Eruh'un en büyük çete başlarındandı. Fındık-Haruna çeteleri bu ağa tarafından örgütlenirdi. Bu çeteler, aralarından Hanım YAUERKAYA, Hasan CABA-DEK, Ali KAYA ve Bedrettin Tİ-MURTAŞ'ın da dahil olduğu 9 devrimci ve yurtsever savaşçının öldürülmesi olaylarına karışmış, birçok savaşçının esir düşmesi olayında da yer almış, özellikle savaşçı ailelerine yönelik hırsızlık, tecavüz ve sindirme eylemlerinin sahipleriydiler.

1984'le bu çeteler HRK ve daha sonra ARGK'nin hedefi olmuş, 1986 ve 1987'de üstüste darbeler vurulmuş, ARGK'nin bu saldırılarında Mihemmede Hessam'ın kardeşi İzzettin Olgaç'ın (Siirt-Serpirê köyü) yanısıra, birçok çete öldürülmüş ya da silahsızlandırılmıştı.

Bu çete odağına vurulan son darbenin diğer ARGK eylemleri-

Adıyaman'da Çatışma

İki gün belli aralıklarla devam eden merkeze bağlı Kayacık nahiyesi Çamlıca köyü civarında meydana gelen çatışmalarda Kenan Özçakmak, İmam Akgün, Hikmet Kalay, İsmet Çelik ve Mehmet Alagöz adlı ARGK savaşçısı ve yurtseverler şehit oldu.

Sömürgecilerin kayıplarını gizledikleri çatışma ardından çok sayıda düşman birliğinin katıldığı operasyonun alanı genişletildi.

Nusaybin'de Bombalı Pankart

21 Mart Newroz günü ve ERNK'nin kuruluş yıldönümü dolayısıyla Nusaybin-Tekel binasına bombalı ARGK pankartı asıldı. Pankartta faşist Türk sömürgeciliğini lanetleyen ve halkı ERNK saflarında birleşmeye çağıran slogan yazılıydı. Halkın okuma olanağı bulduğu pankart, saatlerce asılı kaldıktan sonra bomba uzmanlarının müdahalesiyle indirilebildi.

ARGK savaşçıları ve şehirdeki devrimciler, düşmanın aldığı büyük tedbirlere rağmen şehirde pullama yapıp, ERNK bildirileri dağıttılar.

rinden bazı ayırıcı özellikleri vardır. Birincisi: Newroz'a, büyük komutan Mahsum KORKMAZ'ın şehit düşmesinin yıldönümüne denk gelmesi. İkincisi: Siirt'te en güçlü çete odağına askeri birlikler arasında darbe vurulması.

Bu çete grubunun ayrı bir suçu, ailelere baskı yaparak bazı kararsız savaşçıları komployla sömürgecilere teslim etmele-

Midyat'ta Bir Faşist Öğretmen Daha Cezalandırıldı

26 Mart'ta gerçekleştirilen eylemde Midyat-Bağgözü köyü ilkolulunda öğretmenlik yapan Muhammed Yıldız, idam edilecek cezalandırıldı.

Bu son eylemle ARGK'nin cezalandırdığı öğretmen sayısı 20'yi aşmaktadır.

Eylemin ve cezalandırmanın özünün kavranması için şu gerçeğin gözönünde tutulması gerekir. Türk sömürgeciliği askeri, sosyal, siyasal, kültürel varlığını halkımızı tarihten silme hedefine yöneltmiştir. Faşist-sömürgeciliğin askeri varlığı kadar kültürel kurumları da halkımızın ulusal varlığını tahrip etmektedir. İlkokuldan üni-

Öğrenci Gençlik Newroz'u Toplantı ve Eylemlerle Kutladı

Diyarbakır

Diyarbakır Üniversitesi salonlarında 200'ü aşkın öğrencinin katıldığı toplantıda Newroz ve ulusal direniş üzerine değerlendirmeler yapıldı, sloganlar atıldı. Toplantıyı haber alan polis, 40 civarında öğrenciyi tutukladı. Halkın tutuklamaları duyması üzerine biri kız olan dört öğrenci dışında diğerleri serbest bırakıldı.

Newroz günü ve sonraki günlerde Diyarbakır'da duvarlara pulların yapıştırılması ve pankartların asılması polis ve askeri birliklerde büyük bir paniğe yol açtı. Bir hafta boyunca şehirde durmadan arama yapan sömürgeci askeri güçler, istedikleri sonucu elde edemediler.

riydi. Son olarak böylesi bir komployla Saniye Alataş ve Kemal (Bozan) adlı iki kişinin Türk birliklerine teslim edilmesinde rol oynamışlardı. Bunların ifadelerine dayanarak sömürgeciler, 60 civarında yurtseveri tutuklamış ve baharla beraber bu tutuklamaları arttırmayı hedeflemişti.

Son eylemde sömürgecilerin bu planı da bozuldu.

versitelere kadar çocuklarımızı, gençlerimize yabancı bir ulusun dili ve kültürü benimsetilmek istenmektedir. Türk kültürü faşist kemalist ideolojiyle bü-tünleştirilerek veriliyor. Öğretmenler bu kültürel tahribatin objektif temsilciliğini yapıyor.

ARGK'nin cezalandırma eylemlerine hedef olan bu öğretmenin suçu daha ağır. TC, Kürdistan'a çoğunlukla MİT kadrosu veya kontr-gerilla uzmanlarını öğretmen olarak gönderiyor. Bu kişiler öğretmen kılığında yurtseverleri ihbar ediyor, çeteciliği örgütleyiyorlar. Son olarak cezalandırılan öğretmen bu yönlü bir ajan olup, Midyat bölgesinde büyük tahribat yapıyordu.

İstanbul

İstanbul'daki PKK ve ERNK yanlısı devrimci ve yurtseverler Tarlabası'nda bir dozeri ateşe vererek tahrip ettiler, bir bankaya da bomba attılar. Kürdistan devrimci-yurtseverlerinin eylemleri bununla sınırlı kalmadı, öğrenci gençlik ve işçi kesimi içinde yaygın bildiri dağıttılar, duvarlara cezaevleri direnişlerini tanıtan pulların yanısıra, ERNK pulları yapıştırdılar.

Öğrenci gençliğin gösteri ve eylemleri ile çeşitli ilerici toplantılarda örgütlü güç olarak kendilerini temsil ettiren devrimci-yurtseverlerin etkin çalışması, sömürgeci polisin izleme ve tahkikatlarını boşa çıkarıyor.

Ankara'da Newroz Kutlama Toplantısı

Toplantıyı gerçekleştiren devrimciler gazetemize şu mesajı iletiler. "21 Mart '88'de Ankara ... Üniversitesinde 150 civarında Kürdistanlı devrimci-yurtsever genç ile Türkiyeli devrimci-demokrat bir araya gelerek Newroz'u kutladılar. Devrimci türküler ve marşların söylendiği gecede, Newroz, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, Türkiye devrimci-demokratik halk mücadelesi ve iki mücadelenin devrimci dayanışması üze-

rine değerlendirilmeler yapıldı.

Faşist-sömürgeci Türk devletinin polis, askeri ve ajanları ile yürüttüğü büyük baskılarına rağmen gerçekleştirilen bu kitlesel enternasyonalist dayanışma toplantısı halklarımızın mücadelesinin önüne geçemeyeceğinin en somut ifadesi oldu.

Benzer Newroz kutlamaları Ankara'daki diğer bazı fakülte ve yüksek okullarda da gerçekleştirildi."

Şırnak'ta Köy Korucuları Toplu Silah Bıraktılar

Alkemer köyünde zorla silah verilen 20 köy korucusu silahlarını Şırnak'ta alay komutanlığına teslim ettiler. Köylülerin bu cesur eylemi yeni bir gelişmedir. Çünkü, silah verilenlerin bunları geri vermesi yasaktır. Silah bırakmada ısrar edenler fişlenmekte, işkence görmekte, hapsedilmektedir.

1987 yılı boyunca Şırnak'ta ARGK birlikleri, yurtsever köylüler ve faşist ordu birlikleri arasında kıyasıya bir mücadele oldu. Muzaffer çıkan ARGK ve Şırnak köylümüz oldu. Grek, Bacrit, Avyan, Çemkê Tehlo, Gundik, Talgo, Navyan, Cuniver, Xirbikê Bestê, Torkiz, Çemê Mezin vd. pekçok köyde köylüler kesin kararlarını verdiler

ve silah almadılar. Aldıkları silahları ARGK birliklerine teslim ettiler.

Şırnak'ta çetecilik konusunda röportaj gezisine çıkan Ahmet Kahraman, 9-12 Mart tarihli Milliyet gazetesinde aktardığı izlenimlerinde çeteciliğin yaşadığı iflası açık olarak yazmaktadır.

Devletin en çok güvendiği Osman ağa (Osman Demir), köyünden ve köylülükten tecrit olmuş çetebaşı Alihan Tatar kaza merkezinden çıkamamaktadır.

Köylülerin büyük gruplar halinde silah bırakmaları, bahara girdiğimiz bir dönemde koruculuk ve ordu saflarındaki panik ve korkuyu yansıtmaktadır.

Sömürgeciler Çeteciliğin Çöküşünü Komplolarla Durdurmaya Çalışıyor

Nusaybin'in Nebila köyünde köy korucuları iki yurtsever köylüyü öldürdüler. Derik'in Aland köyünde ise askerler bir yurtsever Kürt köylüsünü işkence ile öldürdüler.

Midyat-Nusaybin arasındaki Nebila (Toptepe) köyünde köy korucuları Abdo ve Şükrü Akyol adlı bir baba ve oğlunu öldürdüler, iki köylüyü daha yaraladılar.

Türk ordusu uzun süredir çeteciliği yaşatmak için köylüleri birbirine karşı kışkırtıyor. Bir korucu grubunu aralarında husumet olan diğer bir köye yerleştirerek, köylüleri tahrik ediyor, aralarında çatışma başlatıyor, ya iki tarafa da silah veriyor ya da bir tarafı koruculara verdiği destekle sindirmeyi hedefliyor.

Son olay faşist ordunun işlediği günahlardan sadece bir örnek.

Diğer bir vahşet örneği de Derik'te meydana geldi. Gerillalara yemek verdiği ve yardım ettiği suçlamasıyla karakola getirilen çoban M. Emin Coşkun (37)'un cesedi, birkaç gün geçmeden Aland karakolundan ailesine teslim edildi. Faşist karakol komutanı, M. Emin Coşkun'un kendini astığını ileri sürdü. Öldürülen yurtseverin karısı Fatma Coşkun ve kayını cesedin boynunda kayış izi olduğunu ve vücudunun her tarafının işkence izleri ve kanla dolu

olduğunu söylediler. Savcılığa başvuran M. Emin Coşkun'un ailesi, kocasının katillerinden hesap sorulmasını istedi.

Köy muhtarı Musa Kılıç, "Çoban Mehmet Emin evinde Abdullah Öcalan'ın resmi bulunduğu gerekçesiyle Üçyol karakoluna götürüldü. Oradan da Mardin'e sevk edildiğini duyduk. İki gün sonra bize tutanak imzalatıp cesedini teslim ettiler. Ben, Mehmet Emin'in yasadışı işlerle ilgisinin olduğunu hiç sanmıyorum. Kendi halinde köyün en yoksul adamıydı. Çocukları aylarca yıkanmadıkları için bitlenmişlerdi" dedi.

"M. Emin Coşkun'un kayın-pederi Hamit Eser'in de kafatası arkadan açılmıştı. Sırtında boydan boya çapraz yırtıklar gördüm. Vücudunun değişik yerlerinde morartılar vardı. Mazıdağı belediyesinden alınan dozerle ceset alelacele gömüldü. Bu, bir intihar olamaz" dedi.

Öte yandan Mardin'in Nusaybin, Ömerli, Midyat, İdil, Gercüş ve Derik köylerinde köy korucularının gruplar halinde silah bırakmaları devam ediyor. Geçen sayılarımızda da bu konuyu ve gelişmeyi yansıttık. Alandan aldığımız telefon ve mektup haberleri sömürgeci devlet güçlerinin çeteciliğin bu çöküşünün önüne geçemediği şeklindedir.

Doğubeyazıt'ta Sömürgeci-Faşizmin Katliamı!

Şubat ayının başında sömürgeci kolluk kuvvetleri, canı binbaşı Kemal Özkan komutasında, sabahleyin hayvanlarına yem vermeye giden köylüleri taramaları sonucu biri ölürken üç kişi de ağır şekilde yaralandı.

Olayı anlatmadan önce olayın meydana geldiği alanın özelliğine biraz değinirsek, sömürgecilerin böyle bir girişimde bulundukları anlaşılabacaktır. Ağrı Dağı civarı, 1920-30 yılları arasında Türk sömürgeciliğine karşı isyan eden bir alandır. İsyanın vahşice bastırılması ardından, yöreyi yasak mıntıka ilan ederek, halkı Türkiye'nin ücra köşelerine ve iki aile bir arada olmamak koşuluyla sürgün ettiler. Sürgüne gönderilenlere topraklarına dönüş izni çıkması üzerine, halkın büyük çoğunluğu tekrar anavatanlarına dönmüştü. Her aile birkaç kişisini veya yakın akrabalarını bu isyanda şehit vermiştir. Sömürgeciler, şimdiye kadar bu yöre halkının yurtseverlik ve isyan ateşini söndürememiştir. Halk, intikam duygusuyla doludur. Bu alanın SSCB ve Doğu Kürdistan'a sınır oluşu, alanın önemini daha da artırmaktadır. Böyle güçlü özelliklere sa-

hip olan bir alanın; PKK önderliğindeki Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine kavuşmasıyla, halkın bu olumlu özelliklerini daha da canlandırmıştır.

İşte sömürgeciler, doğa koşullarının çıkardığı engeller nedeniyle gerillaların manevra olanaklarının sınırlanmasından yararlanarak, halkı pasifize etmeyi, en vahşi bir biçimde uyguluyorlar. Kontr-gerillanın en uzman elemanlarından binbaşı Kemal Özkan komutasındaki sadist birlik, köyleri dolaşarak sindirmek için her türlü yöntemi kullanıyor. Hayat pahalılığından dolayı idare edemez hale gelmiş köylüler, elinde bulunan da zorla gasp ediliyor. Yılda bir-iki sefer et yüzü göremeyen halka zorla hayvanlarını kestiriyor, etsiz ve ziyafetsiz günleri geçmiyor. Bu durum yanında köylerde ahlaksızlığı geliştiriyorlar. Halkın bunların bu durumlarına tepki göstermesinin önüne geçmek için, çeşitli bahaneler uydurarak insanları karakollara götürüp günlerce işkence ediyorlar. Rüşvet ise günlük uygulama halini almıştır. yolların fazla geçerli olmadığını gören sömürgeciler, şubat ayı-

nın başında Doğubeyazıt'ın Zorova köyünde sabahleyin hayvanlarına yem vermeye giden köylüleri kaçakçı gerekçesiyle kurşun yağmuruna tutmuşlar. Faşist cellatların gerçekleştirdikleri bu katliamda bir kişi ölürken, üçü kişi de ağır şekilde yaralanmıştır. Bu katliam halkta büyük bir kin ve öfkeye yol açmıştır. Katliamın duyulmasıyla beraber Doğubeyazıt halkı bunu protesto etmek için yürüyüşe geçmek istedi, fakat sömürgeci kolluk kuvvetlerinin aldığı önlemler ve harekete geçen ajan-muhbirlerin telkinleriyle kitleleri bundan alıkoymuşlardır.

Sömürgeciler, halkın bu kin ve öfkesini dindirmek için bir yandan zor kullanarak sindirmeye çalışırken, diğer yandan daha yumuşak davranarak, yörededi bazı uşaklara "baba" rolünü oynatmaya çalışmaktadırlar. Göstermelikte olsa bir soruşturma açmışlardır. Bu soruşturmada cellat binbaşı Kemal Özkan, olay yerinde dökülen kanı, işte burada hayvan kesmişler, adamları burada değil sınırdı vurduk gibi beyanlarla kendini haklı çıkarmaya çalışmıştır.

Sokakta kuruyan cesetler

FAŞİST SADDAM AZGINLAŞTI

Kimyevi gaz bombalarından sonra Irak savaş uçakları bu defa Hakkari'nin sınır köylerini bombaladı.

Halepçe dahil olmak üzere Süleymaniye civarının Irak ordusu birliklerinin elinden çıkması Saddam diktatörlüğünü çılgına çevirdi.

Irak uçakları Güney Kürdistan'ın Soran mıntkasındaki pêşmerge üslerine ve Kürt köylerine bomba yağdırdılar. 18-22 Mart tarihleri arasında Kuzey Kürdistan sınırına yakın Lolan, Biradost, Deştâ Bireza, Mewroz, Rêkanî, Gulî mıntıkaları saldırıya uğradı.

Irak savaş uçakları Şemdinli ve Çukurca sınırındaki Gerdi, Herki, Oramar ve Pervari aşireti köylerini bombaladılar.

1984 Türk ve Irak devletleri arasında yapılan anlaşmadan sonra, isteyen istediği gibi Kürdistan köylerini bombalamakta. Daha önce de Irak savaş uçakları Kuzey Kürdistan köylerini bombalamıştı.

Türk devleti, her defasında "hangi devlete ait olduğu bilinmeyen uçakların saldırısı" vb. açıklamalarıyla aralarındaki sadist işbirliğini gizlemeye çalıştı.

Artık ne Türk devleti ne de Irak halkımıza karşı suçbirliklerini gizleyememektedirler.

Türk Basınının Yalanını Gözler Önüne Seriyoruz

28 Şubat 1988 tarihli Milliyet gazetesinde, "Devletin güveni Ermeni korucular" adlı başlık altında yayınlanan yazıyı, her şeyden önce ibretle karşılıyoruz. Bilindiği gibi, 28 Şubat tarihli yazıda, Hakkari'nin Beytüşşebap ilçesine bağlı Cevizliagacı köyünde yaşayan halkın, sözümona, PKK'ye karşı devletin güverliğini korumak için silahlandığı belirtilmektedir. Yazıda, bu köyün Ermeni olduğu açıklanmıştır. TC'nin imdadına koşacak tek güç olarak kalan Türk basını, her şeyden önce köyde yaşayan halkın Ermeni değil, Keldani olduğunu bilmeli. İkinci husus belirtilen isimlerin köyde hiç olmayışı. Yazılanlar tamamen Ermeni militanlarının ismi veya buna benzer oluşu bir o kadar daha aptalcadır. Üçüncü husus olarak, gazetede yazıldığı gibi, "PKK eylemleri hızlandırdıktan sonra Beytüşşebap jandarma komutanı köyümüze geldi, en keskin nişancılarımızı seçip 'korucu olun' dedi. Biz de kabul ettik" biçimindeki yazı tamamen asılsız olup, 25 Şubat tarihinde köye gelen faşist jandarma komutanı birkaç köylünün eline zorla, baskı ve tehditle, askerlerin silahını

verip fotoğraflarını çektiirmiştir. Biz Keldani halkı olarak, Kürdistan halkıyla 500 yıllık yaşamımız boyunca, gerek Kürdistan halkına, gerek bize ve gerekse Ermeni ve Rum halklarına karşı Türk egemenlerinin geliştirdiği imha, sömürü ve katliamları unutmuş değiliz. Belli ki, PKK önderliğinde gelişen Kürdistan bağımsızlık savaşı karşısında çıkmaza giren faşist Türk devleti yeni arayışlar içine girecektir.

TC basını şunu çok iyi bilmelidir: Ne Cevizliagacı, ne de tüm Keldani halkı PKK ve onun önderliğindeki bağımsızlık mücadelesine düşmandır. Tersine vatanın özgürleştirilmesi için Kürt halkının haklı davasını sonuna kadar destekleyecektir. Egemenliğini ölümden kurtarmak için can kurtarma görevini yapmaya kalkan Türk basını, edepsizliğini ortaya çıkartmaktan başka bir şey yapamaz. Ömrünün sonbaharının şen günlerini yaşayan TC'yi kurtarmaya çalışmak, sivrisineğin sırtında astronot olup aya çıkmaya kalkışmaya benzer.

Yalnızca Hitlerin övdüğü Türk basınına tecrit ve teşhir edelim. ARGK savaşıacak, CEVİZLİAĞACI'lar fethedilecek.

Yaşasın Kürdistan halkının önder güçleri PKK-ERNK-ARGK!

Fransa Cevizliagacı Keldani Cemaati

Türk Sömürgeciliği Ülkemizi Toplama Kampına Çevirdi

Aşağıdaki belge "20-26 Mart '88 tarihli 2000'e Doğru" dergisinde çıktı. Belge 19.2.1988 tarihli ve Uludere-Işıkveren köyü Jandarma Sınır Karakolu Takım Komutanı Murat Yalçın'a ait. Uygulandığı köy, Uludere'ye 14 km uzaklıktaki Işıkveren köyü.

Tebliğe göre, "köylülerin kimlikleri karakolda olacak, köyden ayrılma izni olmayacak, akşam saatlerinden sonra köye girilmeyecek, her gün oduna gidilmeyecek, odun günleri ve yerleri karakolca saptanacak, ot toplama ve çocukların koyun otlatma yerleri karakolun iznine tabi olacak, el feneri ve ateş yakılmayacak, duyulan her şey karakola bildirilecek, aksi hareket edenler hakkında 'kanuni' işlem yapılacaktır."

Tebliğin gerekçesi köylülerin Kürt olması ve korucu olmayı reddetmeleri.

Bu sadece bir örnek mi? Hayır, yıllardır. Hakkari'nin tüm kazaları, Şırnak, Pervari, Erüh, Cizre, Silopi, Midyat, Ömerli, Bingöl ve Dersim'de insanlarımız bu uygulamayla karşı karşıya.

İnsanlarımız ya göç ettiriliyor ya da koruculuğa zorlanıyor. Faşist sömürgeci devlet pahalı bulduğu stratejik köy uygulamalarını faşist ordu birliklerinin zorı vasıtasıyla gerçekleştiriyor. Köylerimiz insanlarımız için hapishaneye çevriliyor. İzinsiz köyün dışına çıktıkları, gece ateş yaktıkları, evin önünde dolaştıkları, karakollarla işbirliği yapmadıkları için öldürülen insanlarımızın sayısı hesapsızdır.

Faşist-sömürgecilikten aman dileyecek değiliz. O, faşist mantığı gereği hareket ediyor. Yıkılan bütün sömürgeci rejimler gibi hareket ediyor.

Halkımızın sabrı sonsuz değildir. Halkımızın sabrı mutlaka taşacak, sömürgeci-faşizmden intikamını alacaktır. Kimse bizden ve halkımızdan insafı olmamızı beklememelidir.

HAKKARI

Toplama kampı mı?

Köyden çıkarken, köye girerken karakola bildirecek. Nereye gitti, ne amaçla, karakola bildirecek. Konuğu geldi, karakola bildirecek. Sürüyü otlatacak nerede, karakola bildirecek.

Işıkveren köyünde giriş çıkış kontrol altında. Köyün tüm sakinlerinin kimlikleri jandarma karakolunda muhafaza ediliyor. Köyden herhangi bir nedenle ayrılanlar gittikleri yeri, ne amaçla gittiklerini ve ne zaman döneceklerini karakola bildirmek zorundalar. Odun kesmeye ihtiyacı ve is-

miş, 1987 Kasım ayında köye gelen bir binbaşı "Ya korucu olursunuz, ya buraları terk edersiniz ya da her gün sizler den iki kişiyi PKK'nin eline öldürteceğiz" diyor. 13 Kasım 1987'de tüm köylüler çocuk çocuk karakolun önüne getirilip akşama kadar bekletiliyorlar. Ertesi gün biraz insafı gelen jandarma, bu

Karakola getirilecek odun listesi

Karakola getirilecek odun listesi haftada üç kişi başına Abdullah ÜREN (muhtar) 3 katır, Abdullah ÜREN (Hüseyin oğlu) 3 katır, Hüseyin ÜREN (Mahmut oğlu) 3 katır, Ahmet ÜRDER 1 katır, Mehmet TANK 3 katır, Sadık ÜREN (Ali oğlu) 1 katır, Mehmet ÜREN 2 katır, Ahmet TANK (Salih oğlu) 3 katır, İbrahim TANK (Şenî oğlu) 2 katır, Nurettin ÜRPER 1 katır, Muhiittin ÜRPER 2 katır, Mehmet ÜREN (Ahmet oğlu) 2 katır, Abuzit ÜREN 2 katır, Cemil TANK 1 katır, Mehmet Salih TANK 1 katır, Reşit TANK 1 katır, Mehmet TANK (İsa oğlu) 1 katır, Salih TANK (Hüseyin oğlu) 2 katır, Mehmet TANK (Halit oğlu) 2 katır, Üzeyir TANK (Mehmet oğlu) 3 katır, Ferhan TANK 1 katır, Hasan ÜREN 1 katır, Ahmet ÜREN (Halit oğlu) 3 katır, Yaşar TANK (Hacı oğlu) 2 katır.

Komutanın emri

TEBELLÜĞ BELGESİDİR

KONU: Köyde alınacak tedbirler dik-kat edilecek hususlar.
TARİH: 19.2.1988
TEBELLÜĞ EDEN: Murat YALÇIN
RÜTBESİ: J. Astgım.
GÖREVLİ: Işıkveren J. Sır. Tk. K.

M1)- Köye gelen ve köyden ayrılan bütün vatandaşlardan karakolun haberi olacak, kimlik kayıtları yapılacaktır.
M2)- Köyün bütün kimlikleri karakolda muhafaza edilecektir.
M3)- Köyden çıkışlarda kayıt defterine köyden ayrılan kişinin gittiği yer ne amaçla gittiği ve ne zaman geri döneceği kaydedilecektir.
M4)- Köye gelenler ne amaçla ve hangi süreyle gelmiş olurlarsa olsun karakola kayıtlarını yaptırıp, kimliklerini teslim edecekler, dönüşlerinde ise kayıtlarını silidip kimliklerini teslim alacaklardır. Ayrıca bu şa-

hıslar gece köyde kalmaları halinde kimin evinde misafir olarak kalacaklarını beyan edeceklerdir.
M5)- Akşam 05.00 vaktinde kesinlikle köye giriş yapılmayacak, köyün altındaki (körpü) yol kesinlikle kullanılmayacaktır. (Giriş ve çıkışlarda).
M6)- Odun ve yaprak kesmeye gidenler, giderken ve dönüşlerinde karakola uğrayacaklar, gittikleri yerleri (tepe, dere vb.) bildirip dönüşlerini de bildireceklerdir.
M7)- Her gün yaprak ve odun kesmeye gidilmeyip karakolun belirleneceği günlerde gidilecektir.
M8)- Çobanlar da arazide sürüsünü otlatamaz yeri her gün karakola bildireceklerdir.
M9)- Karakolun dışı tarafına sürü otlatmak, yaprak kesmek, odun kesmek gibi sebeplerle gitmek yasaktır.
M10)- Köy ve baklağa gelen erzak ve malzemelerden mutlaka haber verilecek. Taşıma belgeleri karakola teslim edilecek sarfları

da çizelge halinde bildirilecektir.
M11)- Geceleri el feneri kesinlikle kullanılmayacak, ateş yakılmayacak her hane (ev) sahibi kapısının önüne bir ampul çekecek, sokak lambaları sabaha kadar yanık tutulacaktır.
M12)- Köyde herhangi bir şüpheli durum olmasa halinde derhal karakol haberdar edilecektir.
M13)- Yukarıdaki esaslara uygun hareket etmeyenler hakkında kanuni işlem yapılacaktır.

TEBELLÜĞ EDEN
Murat YALÇIN
J. Astgım.
Işıkveren J. Sır. Tk. K.
HAZİR BULUNAN
Sadık ÖREN
4. Aza
Abdurrahman ÜREN
3. Aza
HAZİR BULUNAN
Nazım ÖREN
1. Aza
TEBELLÜĞ EDEN
Abdullah ÜREN
Işıkveren Köyü Muhtarı

24 • İKİNCİNE DOĞRU • 20-26 MART 1988

Faşist Sömürgeciliğin Bir Acizlik Belgesi ve Yeni Bir Oyunu Daha

Olağanüstü Hal Bölge Valiliği Siirt, Mardin, Diyarbakır ve Hakkari'de dağıttığı el ilanlarında "PKK, devletin can düşmanı" gösteriliyor, 'vatan-daştan' yardım isteniliyor ve yine vatandaşla, "Büyük Türk devleti, seni böyle bir felaketten korumaya muktedir ve kararlıdır" tehditi yapılıyor.

1984'ten beri durmadan el ilanları dağıtan faşist Türk devleti, hep güçlü olduğunu "eşkıyayı" ezeceğini açıklamaktadır. Ama aradan geçen zaman faşist-sömürgeciliğin nasıl kağıttan kaplan olduğunu göstermiştir. Faşist devletin tehditlerine gelince, halkımız tarihinden ve yaşadığı pratikten bunu iyi bil-

mektedir. Halkımız, canına, malına, namusuna el atan, halk varlığına kasdeden faşist Türk sömürgeciliğine karşı özgürlük savaşının anlamını iyi biliyor. Halkımız tehditlerden yılmıyor. Faşist devletin propagandasının anlamını, kullanılan okşayıcı dili ve kalkınma edebiyatının içeriğini iyi biliyor. Faşist-sömürgeciliğin her propagandasının ardından bir vahşet hareketinin geldiğini biliyor.

Yurtsever halkımız faşist sömürgeciliğin hiçbir tehdit, baskı ve manevrasına kanmadan gittikçe daha fazla oranda bağımsızlık savaşı öncüsünü destekliyor ve onunla bütünleşiyor.

KATLİAM

5000'in Üzerinde İnsanımız Katledildi

İran birlikleri 15 Mart'ta Süleymaniye bölgesinde bulunan Halepçe kenti ve civarını ele geçirdiler. İran ve Irak birlikleri arasında topçu savaşı Süleymaniye'ye giden yol üzerinde bulunan Xormal'da yoğunlaştı. Savaş alanı içinde olan 40 bin nüfuslu (savaştan önce 70 bin) Halepçe'de halk ayaklandı. Irak ordusuna ait askeri birlikleri imha ettiler. Silahlarını da ele geçirdiler.

Ne olduysa bundan sonra oldu. Irak savaşı uçakları Halepçe ve civar köylerine zehirli gaz bombaları yağdırdılar. 16 Mart'tan 18 Mart'a kadar devam eden zehirli gaz bombalaması, alanda olan yüzbinlerce Kürt insanını hedefledi. Yetişkin erkekler orduya alınmış ya da dağda savaşçı olduklarından zehirli gaza maruz kalanlar daha çok çocuklar, kadınlar ve yaşlılar oldu.

Vahşetin ve soykırımın boyutlarını görmek için katliam sonrasını gözlemleyen Frankfurter Allgemeine Zeitung gazetesi muhabiri Siegfild Thielbeer'in (29 Mart 1988) anlattıklarını aktarıyoruz:

"Halepçe kentinde devrim muhafızları sadece köşe başlarında durmaktadırlar. İnsan ve hayvan cesedleri şişmiş güneşin altında öyle durmaktadır. Ölenlerin üzerinde yara izi hiç yok. Ancak etrafa kötü bir koku yayılmaktadır. İlerledikçe, ölümler çoğalıyor. Oldukları yerde yığılmışlar, yanyana boydan boya insan cesetleri. Cesetler şişmiş, simsiyah, elleri yana açılmış, artık hayat bulunmayan yüzleri görülmekte. Cesetler kurumuş, ağızlarından kurumuş kırmızımsı veya beyaz sarımsı bir sıvı akıyor."

"Çaresiz Kaçışlar

"Evlerin kapıları açık. Cesetler sokaklarda, sanki insanlar evlerinden kaçmak istiyor, ama görünmeyen eller onları caddede yakalamış. Ölümler arasında her yaşta insan, kadınlar, kızlar, çocuklar, yaşlılar var ve kollar arasında çocuklar. Yetişkinler kaçabilmiş anlaşılan. Bazı cesetler açıkta, diğerleri sağ kalanlar tarafından örtülmüş. Cesetlerin organları gergin vaziyette, acılı ve ani gelen ölüme direnmişler."

"Henüz girilen sokak sayısı çok az. Bazı evlerde cesetler olduğu gibi kalmış. Bir yaşlı kadın evin eşiğinde çapraz bir durumda yatmakta, içeri girebilmek için üzerinden atlamak gerekiyor. Evin avlusunda 10 ceset yatmaktadır. Üç kız bir tarafta, yaşlı üç kadın ve 4 çocuk da diğer tarafta. Yan odada da sırt üstü yatmış üç kadın cesedi. Zehirli gazdan öldükleri belli. Evde hiçbir hasar görülmemekte. Odalar düzenli ve temiz süpürülmüş, bir tabak dolusu portakal mutfak masasının üstünde olduğu gibi durmakta."

"Terk edilen mıntika

"Halepçe bomboş durmaktadır. Sokaklarda yalnız İran askerleri ve üniformalar içinde genç insanlar gezmektedir. Ziyaret edilen evlerin tersine yüzlerce küçük bakkaldan oluşan çarşı bomboş. Yerli halktan olan Kürt kıyafetli birkaç yaşlı adam görülmekte. Sokaklarda zehirlenenlerin dışında hayvanlar ilkbaha-

rın yanlıgısı içinde çobansız do-laşmaktalar. Çatışmalar, 70 bin nüfuslu şehrin yarısının göç etmesine yol açmış. Bombardıman 16-18 Mart tarihlerinde yapıldı.

"Halepçe'de Kürtlerin isyanı

"İran, 15 Mart'ta şehre girmeden, silahlı Kürt gruplarının yardımıyla şehir halkı ayaklanmış ve Iraklı askerleri esir almış."

Resmi açıklamalara göre kimyasal silahlarla ölen sivil-lerin sayısı 5.000, yaralananlar da 10.000.

Gerçek sayıyı tespit etmek güç. İran makamları küçük bir sayıyı caddelerde olduğu gibi bıraktıklarını söylemekte. Buna gerekçe de aksi durumda dünya Halepçe'de nelerin olduğunu bilmeyecekti.

Halepçe'de olanlar somut bir gerçeği dile getirmektedir. Burada insanlığa karşı bir suç işlenmiştir."

Bütün dünya masum Kürt halkına karşı yapılan soykırımı kınadı

Amerika ve Fransız hükümetleri yaptıkları resmi açıklamada katliamı kınadılar. Amerikan televizyonları Halepçe'deki katliamı görüntüledi. Beyaz Saray sözcüsü Fitzwater hükümetin resmi kınamasını açıkladı.

Uluslararası Kızıl Haç örgütü de savaşta kimyasal silah kullanılmasını kınadı. Açıklama yapan bir Kızıl Haç yetkilisi, "ister asker, ister sivillere karşı olsun, kimyasal silahların kullanılması uluslararası hukuka ters düşmektedir ve her zaman lanetlenmelidir" dedi.

Kınamaya Avrupa Ekonomik Topluluğuna üye 12 ülke hükümetleri ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez De Cualler de katıldı. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, "Irak'ın kimyasal silahları kullanması, uluslararası hukuka ve insan haklarına aykırı" olduğunu söyledi.

Faşist Saddam diktatörlüğü insanlığa meydan okuyor

Katliam'dan sonra bir açıklama yapan Bağdat Dışişleri Bakanlığı sözcüsü, "İran'ın saldırılarına karşı savunmada olduklarını ve bu nedenle saldırıları geri püskürtmek için elle-

rindeki tüm silahları kullanacaklarını" söyledi. Benzer açıklamalar daha önce de Irak devlet yetkilileri tarafından yapılmıştı.

Daha önce, 1983'te de Irak devleti, Kürt halkına karşı kimyasal silahları kullanmış, 1984'te de Mecnun adalarını alan İran askerlerine karşı kullanmıştı.

Kimyasal silahların askeri amaçlarla da kullanımı 1925 Cenevre Antlaşması ile yasaklanmış, Irak devleti 1931'de bu antlaşmaya imza koymuş.

Irak'a kimyasal silahları kim verdi?

Irak, ne teknik ne de bilimsel olarak bu silahları yapma gücünde değildir. 1983 ve 1984'teki kimyasal silahların kullanımı ardından yapılan araştırmalarda Irak'ın kullandığı gaz mykotoxin adı verilen mantar zehiri. Bu gaz bidonlarda depolanıyor, yine bayağı bidonlarda uçak ve helikopterlerden atılıyor. Araştırmalar, bidonların İspanya'da yapıldığını, zehirli gazın yapımında kullanılan kimyevi maddelerin ise ABD, Fransa, İngiltere ve Alman hükümetleri tarafından Irak'a satıldığını belirledi.

Bu hükümetler, sözkonusu kimyevi maddenin satışını durdurduklarını açıkladıkları halde, satışı sürdürdüler.

Halepçe'de kullanılan kimyasal gazlar, en etkili ve uzun süreyi kapsayanları: Hardal gazı olarak adlandırılan bu zehirli gazın bir diğer adı da Lost. Bu gaz ilk defa Birinci Dünya Savaşında Almanlar tarafından kullanılmıştı. Bu gaz solunum organları ve deriye etki yaparak tahrip etmekte, çizme ve üniformalardan geçerek, birkaç saat sonra öldürücü etkisini göstermektedir. Diğer bir kötü yanı uzun süre etkisini sürdürmesidir. Deri ve karaciğerde yarattığı tahribatin tedavi olanacağı yoktur. Haftalarca devam eden bir acıdan sonra kişiyi öldürmektedir. Halepçe ve etrafına atılan zehirli gaz bombalarının diğer bir etkisi de uzun süreli olarak alandaki bitkiler üzerinde yaptığı tahribattır.

Halepçe'de kullanılan diğer bir gaz da Tabun adını taşıyor. Bunu da Almanlar geliştiriyor. Hardal gazının aksine, bunun etkisi ani oluyor, vücut organlarının direncini kırıyor ve ölüme yol açıyor. Bir İranlı doktorun "kişi ya çabuk ölüyor ya da kurtuluyor" şeklindeki açıklaması Tabun gazının kullanıldığını doğrulamaktadır.

Güney Kürdistan'da Bu Kaçınıcı Soykırım

400 yılı aşkın Osmanlı sömürgeciliğini, 1914-18 emperyalist paylaşım savaşında İngiliz emperyalizmi devraldı. Olanakları dar Kürt halkı doğal hakkı olarak bildiğini yaptı. İngiliz ordusu ve onun himayesinde örgütlendirilen Irak Arap sömürgeciliğine karşı ayaklandı.

İngiliz medeniyeti gücünü gösterdi. 1920 ve 1930'larda İngiliz Kraliyet Hava Kuvvetleri (RAF), savunmasız Kürt köylerine saldırıyor, yüzlerce köyü tahrip ediyor, binlerce Kürt insanını öldürüyordu.

Irak Arap sömürgecileri Güney Kürdistan'ı İngiliz efendilerinden devraldılar. Kürt halkı yine ayaklandı. 1961-75 yılları arasında Irak devleti, sürekli olarak Kürt halkını katliamlardan geçirdi.

Direnişin yenilgisi ardından 800 köy yerle bir edildi. Bir milyona yakın Kürt insanı ülkesinden kovularak mülteci durumuna düşürüldü. Bir o kadarı da Güney Irak ve Ürdün sınırlarına yakın çöl bölgelerinde son derece kötü mülteci kamplarında bir araya getirildi.

1978'le Güney Kürdistan'da tekrar direniş başladı. Irak devleti bu defa İran'la da savaşıyordu. İki devlet de Kürdistan kaynaklarına yöneliyor, insan potansiyelini amaçları doğrultusunda kullanmada yarışıyor.

Güney Kürdistan'daki halkımızın içinde tutulduğu durum izah edilebilir mi? Binlerce Kürt insanı silah altına alınmış en ön cephelerde kırıdırılmaktadır. Binlercesi de köy korucusu yapılmıştır. Kürdistan'ın yetişkin insan gücünün %80'i üretimden koparılmıştır. Okul yok, sağlık hizmeti adına hiçbir şey yok. Kürdistan'a ekonomik abluka uygulanmakta, halkımız en alt yoksulluk düzeyinde tutulmaktadır. Halkımızın yarısı göçmen durumuna düşürülmüş, kalanları köyleri, şehirleri bombalandığı için sığınaklarda yaşamaktadır. Aralıksız köyler ve şehirler bombalanmaktadır. Şimdiden büyük bir savaş sakatları ordusu oluşmuştur. Zindanlardaki insanlarımızın sayısı belli değildir. Yakalanan her Kürt savaşı ve yakını derhal idam edilmektedir. Her gün idam sehpalarında insanlarımız sallanıyor.

Sadece Irak mı bunları yapıyor? Hayır. Gerektiğinde İran da bundan geri kalmıyor. Vahşi Türk sömürgeciliğinin barbarlıklarını sıralamıyoruz bile. 1983'te Güney Kürdistan'a saldırdı. 1986 ve 1987'de halkımıza napalmı yağdırdı. Eğer sözkonusu kimyevi silahları bunlardan Türk devletinin elinde de büyük stoklar vardır. Türk devleti halkımıza karşı bunları bir an önce kullanmak için sabırsızlanıyor.

Türk ve Irak devletleri Kürt halkına yapılan vahşet üzerine antlaşma imzalamış durumdadır (1983). Bu antlaşmalar gereği isteyen uçaklarını kaldırıyor, istediği parçadaki halkımızı bombalıyor, isteyen sınırı geçiyor, operasyonlar yapıyor, insanlarımızı öldürüyor.

Peki, Kürt halkına yapılanlar ne adına yapıyor? Nerede uluslararası hukuk? Nerede insan hakları?

Halkımızın katilleri sadece Irak, Türk ya da İran devletleri midir? Elbette hayır. Bunları silahlandıran ABD, Almanya, Fransa, İngiltere'dir de. Ne acı ki halkımıza kan kusan silahlardan önemli bir kesimi sosyalist ülkelere ait.

Irak'a kimyasal silahların hammaddesini Almanya, İngiltere ve Fransa veriyor. Araştırılırsa bizzat Irak'ta bu silahları geliştirenlerin bu ülke uzmanları ve özellikle Alman uzmanları olduğu ortaya çıkar.

Bu ülke hükümetlerinin son katliamı kınamaları ve kendilerini masum göstermeleri ikiye bölünmüştür. Kürt kanıyla bu ülke tekellerinin kasaları doluyor.

Uluslararası kuruluşların ve ilerici-sosyalist insanlığın Kürt halkının acı sesine cevap vermesi zorunludur ve kaçınılmazdır.

Halkımızın üzerinde uygulanan katliamlara karşı sosyalist ülkeler ve ilerici insanlığın daha duyarlı davranması gerekir. Bu, taşıdıkları sıfatın ve enternasyonalizm ilkesinin bir gereğidir.

İlerici insanlıktan yardım isteyeceğiz. Bu bizim hakkımız. Biz, onların bir parçasıyız. Ama emperyalistlerden aman dilemeyeceğiz. En az onlar da Türk ve Irak sömürgecileri kadar günahkardırlar.

Kürt halkı olarak görev yine bize düşmektedir. Kaybımız ve acımız büyük. Ama acımızı içimize atmamalıyız. Hele teslimiyet ve duygusallığa hiç yer yok. Özellikle de acının suistimalini yapıp, yetersiz politikaları meşrulaştırma çalışmak halkımıza yapılacak kötülüklerin en büyüğü olur.

Yol bellidir. Birleşmek ve direnmek. Kalemle, sözle, kinle, eylemle Kürt halkı kinini intikam ve ulusal kurtuluş savaşında dile getirmelidir. Kurtuluş savaşımızda dökülecek kan için Kürt halkı kimseye hesap vermeyecektir.

Düşmanlarımız, halkımızı zaptedemiyor. Çaresizlik içinde katliamlar yapıyorlar. Devrim ejderhası Kürdistan'da kükremiştir. Güzel ülkemiz için, ana kucagında öldürülen bebemiz için, talan edilen ulusal zenginliklerimiz için, sakatlarımız için birleşmeli ve savaşmalıyız.

Politik güçler, devrimciler ve yurtseverler olarak yerine getirmemiz gereken birlik ve direniş görevlerimize sarılalım.

Sakine Cansız, Sömürgeci-Faşist Vahşeti Teşhir Etti

Askeri yargıtaya 70 sayfalık savunma metni gönderen Sakine Cansız, 12 Eylül '80 askeri faşist darbesinden bu yana geçen 8 yıl içinde, cezaevlerinde aralarında kadın ve çocukların da olduğu PKK'li savaş esiri

militanlar ve yurtseverlere yapılan insanlık dışı muamele ve işkenceleri anlattı.

Sakine Cansız, raporunda faşist-sömürgeci devletin zindan temsilcileri olan **Esat Oktay Yıldırım** ve **Ali Osman Aydın** adlı faşist sapıkların cinayetlerini sıralamakta.

18 Mart tarihli **Milliyet** gazetesinde belirtilen raporun bazı bölümleri de gazeteye yansımıştır. Bu bölümde şunlar yazılmakta: "Yüzbaşı **Esat Oktay Yıldırım**, 'Kadınlara işkence yapmaktan zevk alıyorum', 'Kadın çiğliği benim için en güzel müziktir' diyerek kadın özelliğimizi yansıtan saçlarımızı tıpkı erkek arkadaşlarımızınki gibi kestiriyor, karşı çıkılınca da falakaya yatırıyor. 14 yaşındaki bir kız çocuğu durumu mektupla ailesine bildirmeye yeltenince, aynı mektup yüzbaşı Yıldırım tarafından kız çocuğa yedirildi... Kadın oluşumuzdan dolayı, belli özellikler taşıyan ve hayati önemi olan çeşitli rahatsızlıklarımız söz konusuydu. Soruşturma döneminden bugünlere kadar tecavüz, jop sokma, elektrik akımı vermek, copla cinsel organa vurmak gibi vücudumuzun diğer yerlerine inen darbeler sonucu açık kanamalar, mikrobik hastalıklar ve ruhi çöküntüler içinde manevi yalnızlığa itildik"

Diyarbakır Askeri Mahkemesinde

PKK'li Savaş Esirleri Kürtçe Savunma Yaptılar

Kazım Ateş

Haklarında verilen idam kararı bozulan 1978-80 dönemi sanıklarından Siirt-Batman grubunun yeniden görüşülen mahkemesi, 25 Mart'ta, saat 14.00'te başladı.

Avukatlar, tutukluluk süresi aşıldığından sanıkların beraatını istediler. Mahkemede dinlenen tanıklar, suçlanan kişiler arasında suçladıkları kişilerin olmadığını söylediler.

Söz alan **İsmail Sezgin**, **Hızzullah Korkut**, **Kazım Ateş** ve **Medeni Gürgen** adlı devrimciler "Bundan sonra Kürtçe konuşmamacaklarını ve Kürtçe savunma yapacaklarını" mahkeme heyetine açıkladılar.

Yargıç, "Diliniz başka da olsa burası Türkiye Cumhuriyeti'nin bir kurumudur. Ancak dışarıda Kürtçe konuşabilirsiniz" açıklamasına, tutuklu devrimciler Kürtçe cevap verip, savunmalarını Kürtçe yapmaya başladılar.

Mahkeme başkanı faşist-ırkçı karakterini yansıtarak, devrimcilerin Kürtçe savunmalarını önlemek için mahkeme salonundan çıkarılmalarını istedi.

Bu sırada mahkeme solunu karışarak, tutuklu devrimciler hep bir ağızdan, "*Bimire zordari*", "*Biji berxwedan*", "*Bimire mêtengeriya faşist*", "*Biji jiyana birûmet*", "*Biji PKK*" sloganlarını attılar.

Devrimci tutuklular ayrıca toplu olarak faşist **Saddam** diktatörlüğünün, binlerce Kürt insanını katletmesini protesto ettiler.

Mahkeme sonunda 4 devrimci hakkında DGM'ye suç duyurusunda bulunulurken, **Mansur İçer**, **Kasım Uygun**, **Kazım Türkan**, **Beytullah Yıldız** ve **Recep Yardımcı**, tahliye edildiler.

MEHDİ ZANA DA KÜRTÇE SAVUNMA YAPTI

Diyarbakır eski belediye başkanı **Mehdi Zana**, yargıtay tarafından bozulan ve yeniden görüşlmeye başlanan mahkemesinde, savunmasını Kürtçe yapacağını açıkladı.

7. Kolordu mahkemesinde görülen davada, **Mehdi Zana**, bundan sonraki bütün davalarda Kürtçe konuşacağını açıkladı. Bunun üzerine, dava hakimi itirazda bulundu ve, "Resmi dil Türkçe'dir. Kürtçe konuşamazsın" dedi. Bu sözleri dik-kate almayan **Zana**, savunmasını Kürtçe olarak sürdürdü.

Mehdi Zana, mahkemede yaptığı açıklamada, Irak'ın yaptığı katliamı da kınadığını belirtti.

Halkımız, Ölümsüz Komutanı Mahsum'u Bağrına Bastı

2000'e Doğru dergisine verilen ilanda, bir grup devrimci adına da olsa, halkımızın duyguları ve ölümsüz evladına verdiği değer şu sözlerle dile getirildi:

Eserindir devrim yolu,
Yüreğimiz sevgi dolu,
Bağlarımızın kızıl gülü,
Agit kardaşız inindeyiz,
Sönmez devrimin alevi,
Devraldık kutsal görevi,
Uyandırdın koca devî,
Agit kardaşız inindeyiz.

"Kahramanlara en çok ihtiyaç duyulan bir dönemde, bu görevi onurluca yerine getiren ve şehit düşen **Mahsum Korkmaz**'ı (Agit) saygı ile anıyoruz. Onun ölümsüzlüğünün yıldönümünde iki yıl geçti aradan. Geçse de yıllar... yaşarız yine her Mart'ta... her gün, her saat... taptaze ve yüreğimizin en derininde... en sıcak köşesinde acısını çekerek unutmayacağız. O her zaman gözlerimizde hırs, yüreğimizde gurur... elimizde direniş ve özgürlük bayrağı..."

Ankara'dan bir grup yurtsever devrimci

"Pişmanlık Yasası" Yeniden Yürürlüğe Konuldu

İlk kez 1985 yılında çıkarılan ve yaklaşık iki yıl yürürlükte kalan "Pişmanlık Yasası" bakanlar kurulunun aldığı yeni bir kararla yeniden çıkarıldı.

Bu yeni "Pişmanlık Yasası"nın kapsamı öncekinden daha geniş tutulmakta. İtirafçıların sadece kendileri değil aileleri de korunmaya alınacak, hatta estetik ameliyat bile yapılacak, kimlik değiştirilecek. Bunların yanısıra getirilen yeni birçok değişiklik daha var.

"Pişmanlık Yasası"nın, 2 yıl sonra yeniden çıkarılmasının anlamı nedir? İlk yasadaki sömürgeciler ne elde ettiler? İlk yasadaki yararlanılan cezaevlerinde de dahil toplam 186 kişi (bu devletin açıkladığı resmi rakam). Bu rakam bile, "Pişmanlık Yasası"nın ne kadar güdük kaldığını göstermektedir. Yani, sömürgeciler bu yasadaki arzu ettikleri sonuca varamadılar.

İtirafçı diye ortaya çıkarılan birçok kişinin ya sahte ifadeler verdiği ya da polis ajanları oldukları açığa çıktı. Bunlar, sömürgecilerin bu yasadaki bekle-

diklerini alamadıklarını göstermektedir.

1988 yılı baharına girerken, "Pişmanlık Yasası"nın kapsamının genişletilerek yeniden çıkarılmasından, sömürgecilerin beklediği nedir? 1985 baharında benzer bir yönelim söz konusuydu. 1985 baharında da mücadeleimiz tümünden yok edilmek isteniyordu. Diğer bir deyişle ulusal kurtuluş mücadelesinin bitirildiği bir dönem haline getirilmek isteniyordu. 1988 yılında aynı şekilde bir yönelim var. Bu yıl, sömürgeciler işi bitirmek istiyorlar. Bu açıdan bu döneme, bu tür komploları denk getiriyorlar. 1988 yılını kendi lehlerine kapatmak ve baharla birlikte de bunu tamamlamak istiyorlar.

Sömürgecilerin, bu oyunu da tutmayacak ve halkımız öncü güçleri önderliğinde bu süreci de aşmasını bilecektir. "Pişmanlık Yasası" tutmayan bir yasa olarak kalmaya devam edecektir. Vaadler arttırılsa da durum budur. Kimsenin gücü bunu değiştirmeye yetmez.

TKP/ML-TİKKO 3. DAVASI SONUÇLANDI

İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde 3,5 yıldır devam eden 307 sanıklı TKP/ML-TİKKO 3. davası 23 Mart 1988'de sonuçlandı.

Sonuçlanan TİKKO davasında 9 siyasi tutukluya idam kararı verilirken, 15'ine de ömür boyu hapis cezası verildi. Ayrıca, görülen davada 126 kişi 2 yıl 8 ay ile 24 yıl arasında değişen hapis cezalarına çarptırıldı. Kararın açıklanmasından sonra tutuklular ceketlerini çıkararak tişörtlere işlenmiş kızıl yıldız işaretini gösterdiler. Zafer işaretleriyle sloganlar atarak mahkemenin

faşist kararını protesto ettiler.

Görülen davada **Mecit Ünal**, **Ali Yıldız**, **Ali Akkaya**, **İsmet Çolak**, **Aziz Demirel**, **İmam Geleş**, **Gazenfer Yıldız**, **Erhan İnal** ve **Veli Balaban** adlı tutuklular idam cezasına mahkum edilirken, **Osman Özdemir**, **Hasan Ali Yalçınkaya**, **Mehmet Efe**, **Halil Kantarcı**, **Yılmaz Sarıkaya**, **İmam Balci**, **Dursun Çavdar**, **Yadigar Kuyu**, **Ramazan Öktül-müş**, **Hasan Bayrak**, **Memik Horoz**, **Zeynel Karahan**, **Fikret Çiçek**, **Ertuğrul Koç** ve **Hüseyin Yaman** ise müebbet hapis cezalarına çarptırıldılar.

Bir Grup Devrimci, Faşist Sömürgeciliğin

Metris Duvarını Deldi

Türkiye'de en sıkı güvenlik önlemlerinin alındığı cezaevlerinden biri de **Metris Askeri Ceza ve Tutukevi**'dir. Faşist sömürgecilik tarafından her türlü insanlık dışı baskıların uygulandığı **Metris Askeri Ceza ve Tutukevi**'nden, içinde idam cezasını alanların da bulunduğu 29 devrimci 60 metrelik tünel kazarak kaçmayı başardı.

23 Mart 1988'de İstanbul TKP/ML-TİKKO - davasında yargılanan ve idama mahkum edilen devrimcilerin de kaçan 29 kişinin arasında olduğu öğrenildi. Bu nedenle kaçış eylemi, 23 Mart'ta faşist mahkemenin verdiği ölüm kararlarına en iyi cevap niteliğini taşır.

Metris'te gerçekleşen kaçış eylemi, sömürgeci yetkili-

lerce en büyük kaçış eylemi olarak nitelenmektedir. Olay duyulur duyulmaz şok geçiren faşist-sömürgeci yetkililer, herhangi bir açıklama yapmaktan kaçındılar. Emniyet Müdürlüğünden 1. Ordu Komutanlığına kadar birçok sömürgeci yetkili **Metris**'te incelemelerde bulundu. Almanya'da temaslarda bulunan İçişleri Bakanı **M. Kalemli** de gezisini yarıda keserek Türkiye'ye döndü.

İstanbul ve civarında ordu, polis birlikleriyle büyük arama operasyonlarına girişen faşist devlet, son olayı bahane ederek cezaevi kitlesi, üzerindeki baskılarını yeniden arttırmayı amaçlamaktadır. Özellikle faşist basın, hükümet ve orduyu bu yönlü tahrik etmektedir.

İtirafçının İtirafıları

PKK Adana davasında idamla yargılanan **Reşat Denli** adlı ihanetçi "Pişmanlık Yasası"ndan yararlanılan ilk itirafçılardan biridir. Yaptığı itiraflardan dolayı sömürgeci yönetimden serbest bırakılma ödülünü alan **Reşat Denli**, "Pişmanlık Yasası"nda yer alan hiçbir olayaktan yararlanmadığını itiraf ediyor.

Reşat Denli, 26 Mart Cumhuriyet gazetesine, serbest bırakıldıktan sonra görevlerini şöyle izah ediyor:

"Bir istihbaratçı 'bizimle çalış' önerisinde bulunmuştu. Halkla irtibat kuracak, PKK militanlarının eylemlerini önceden bildirecektim. Kimlerin yanında barınıyorlar, kimler yardım ediyor öğrenecektim. Yağmur, kar, kış demeden köylerde dolaşırdım. Bazen peşime PKK'lılar takılıyordu, kaçırıyordum. İki-üç ay kadar çalıştım ama para vermiyorlardı. Anladım ki beni maşa, piyon olarak kullanıyorlardı. Bunu anlayınca Adana'ya döndüm."

Aydın Cezaevinden Filistin Halkına Mesaj

Aydın Özel E-Tipi Cezaevinde PKK'li savaş esirleri, Filistin halk direnişiyile dayanışma mesajı yayınladılar: "**Ebu Firaz'a mektup**

"Filistin halkı, yurt ve topraklarından sökülmeyle zorlandığı günden bugüne, pekçok katliamla yaşandı: Ürdün, Tel-Zaatar, Sabra-Şatila katliamları Filistin halkı tarihinde soylu bir direniş halkalarıdır aynı zamanda. Bugün emperyalizm, siyonizm ve bölge gericiliği, Ortadoğu'da kendi cephesinde yeni gedikler açacak olan halkların bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı edindiği deneyimlerle ve çağın en üstün, en gelişkin teknolojisini kullanarak, özel imha taktikleriyle ezme çalışmaktadır. Bu bağlamda, Ortadoğu sahasında önemli yerini hala koruyan Filistin sorununun tek çözümleyici gücü olan Filistin halkının direnme geleneği ve mücadele azmi emperyalizmin-siyonizmin boy hedefi olmaktadır.

Bugün İsrail siyonistleri Filistin isyanını boğmak için Gazze ve Batı Şeria'da dünya kamuoyunun gözleri önünde iğrenç işkenceler, çağdışı katliamlar yapmaktadır. Tam anlamıyla bir soykırım hareketi yürütülmektedir. Filistin halkına zulmü ve soykırımı reva gören İsrail siyonistlerini ve ardındaki emperyalizmi nefretle kınıyoruz.

Aydın Özel E-Tipi Cezaevinden
Dava Arkadaşları Adına
M. Can Yüce - Sabri Ok

İnsanlık Onurunu Savunanlar ve Yaşama Direncini Yitirmeyenler Kazandı

Diyarbakır Cezaevinden Mektup

Yoldaşlar...

9 Şubat'ta başladığımız açlık grevi 11 gün sürdü ve 19 Şubat günü sona erdi. Ancak eylemimizin son günü olan 11 Şubat'ta bir arkadaşımızı yitirdik. Büyük direnç ve kararlılıkla eylemi sürdüren M. Emin YAVUZ'u kaybettik. Anısı mücadelemizde yaşayacak.

Durumu fenalaşan arkadaşlar hastaneye kaldırıldı, şu anda tedavi görüyorlar.

Açlık grevimiz başarıyla sonuçlandı. Taleplerimiz karşılanacak ve sorunlarımıza çözüm getirilecek. İnsanlık onurunun, yaşama direncinin, özcesi kimliğimizin geleneksel başarısı, kazanımı bu.

Kazanımlarımızın başlıcaları şunlar:

Avukatlarla yüzyüze görüş; günboyu açık görüş; görüşte Kürtçe konuşma serbestliği, (normal görüş 1 saat); diyetli hastalara düzenli, tüm tutuklulara ayda bir dışarıdan yiyecek getirtme hakkı; ayakkabı; resim araçları; daktilo, radyo, teyp; savunma araçlarının alım ve dışarı verimi; çamaşır yollama; iç koğuş misafirliği; bayan arkadaşlarımızla birlikte havalandırmaya çıkma, (dün Sakineler ilk kez bizle çıktı, büyük özlem giderdik); yemeklerin düzeltilmesi; basınla yazışma; iyi tedavi; tek tip elbise uygulanmasına son verilmesi, (zaten giyilmiyordu); cam bardak, metal tabak vb. serbest bırakılması; dışarıyla telefon görüşmesi. Evet can bedeli ödeyerek elde ettiğimiz kazanımlarımızdan başlıcaları bunlar. Ancak ocak-ısıtıcı ve bıyık sorunumuz tam olarak çözülmüş değil. Biz bıyık bırakacağız. Bu bizim doğal hakkımız.

Ailelerimiz bizi yalnız bırakmadı, her günümüzde yanımızda oldular ve bize omuz verdiler. Tutukevleri bizimle destek grevlerine gitti. Tümüne teşekkürlerimizi bildireceğiz.

Daha uzun yazamayacağım. Açlık grevi öncesinde yazmıştım. Eylem fiziksel olarak yıpratıcı oldu. Ancak birleştirici, kazanımcı özelliği bizler için çok büyük oldu.

Beslenme ihtiyacımız var. 11 günlük kısa sürede insanlarımızın komaya girmesi, hastalanması, hatta ölümüne bakılırsa, Diyarbakır cezaevindeki uygulamaların ne denli yıpratıcı olduğu kendiliğinden ortaya çıkar.

Selamlar

X...

21 Şubat 1988

Eskişehir Cezaevi Mektubu

Aynı davada yargılanan arkadaşlarla aynı blokta kalıyoruz. Sayımız seksen dolayındadır. Bu kez açlık grevi kısa sürdü. Tabii, geneldeki gelişmeler etkileyici oldu. Sonuç olarak, kısa sürmekle birlikte, olumlu oldu. Kırk güne yakındır buradayım, tek başıma. Ama moralim hiç bozulmadı. Zannedersem buradaki tüm insanların durumu da benimki gibidir.

Biliyorsunuz tep tip elbise kaldırıldı. Artık dışarıdan kendi sivil elbiselerimizi getirip giyme durumumuz doğdu. Havalandırma süresi uzatıldı. Ayrıca koridorda televizyon kapanana kadar, koğuş kapıları açık olacak. Mektuplaşmadaki kısıtlamalar, sınırlandırmalar ve akraba derecesi kaldırıldı. Görüşmede herkes kendi ana diliyle konuşacak, buna engel olunmayacak. Görüş süresi uzatıldı; bir saate yükseltildi. Açık görüşler eskisi gibi değil artık; koğuşlarımızın bahçelerinde ve en az da bir saat kadar olacak.

Mahkemece yasaklanmamış tüm yayınlar içeriye alınacak (kitap, dergi, broşür vb.). Demokratik kuruluşlarla yazışmalarımıza engel olunmayacak; gazetelerimiz kesilmeyecek. Aynı davada yargılanan arkadaşlar, aynı yerde bulunacağız. Başka bir dizi olumlu gelişmeler... Kısacası şimdilik; telefon, radyo, daktilo, dışardan yiyecek sorunlarımız dışında var olan taleplerimizin hepsi şu veya bu ölçüde çözümlendi sayılır. İç yaşamımızda olduğu gibi, diğer yaşamımız yönünden de eylemimiz olumlu sonuçlandı. Ama bunca kısa sürmesi, tabii, uzun bir dönemden beri süre gelen taleplerimizin içte ve dışta canlılığının sürekliliğindendir. 13 gün gibi kısa bir süre devam eden açlık grevi gibi görünse de, burada, kırk güne yakındır olumsuz koşullarda yaşadık.

Selamlar...

H...

7 Mart 1988

“Hücrede...

atabildiğin kadar

kısa volta atarsın...

İşte bu anda

dalarsın geçmişe, geleceğe...”

Hasan, gönderdiğin kitabı aldı. Kitaplardan hepimiz faydalıyoruz. Bilineceği gibi bilim sonsuzdur, buna erişebildiği ölçüde bilmenin, öğrenmenin ve okuyabilmenin yarar ve faydası tartışılmaz. Bizler için yeni olan her şey ilgiyle incelenmesi ve öğrenilmesi vazgeçilmez bir olgudur. Yani, anlayacağın bilimin çeşitlilikleriyle karşılaşmak, onları incelemek ve özümseyebilmek vazgeçilmez arzumuzdur.

Değerli yeğenim, mektubun hücredeyken elime ulaştı; bugüne kadar mektup almak ve yazmak yasaktı. Mektupla beraber zarf, kağıt, kalem de verilince yaptığımız ilk şey yakınlarla ve dostlara mektup yazmak oldu. Bilirsin mektupla birçok duygu ve düşünce dile getirilmeye çalışılır. Bazen yazma olanağı bulamayınca duygular, düşünceler ya da yaşanıp da anlatılmak istenen şeyler üst üste yığılır. İşte, bir an gelir ki, belki kısa belki uzun bir süre olanak bulunur, duyguları, düşünceleri ve yaşananları dile getirmek mümkün olur. İşte şu an bu olanak var. Ne var ki anlatılmak istenen, ne yaşadığımız koşullara, ne de ikifalıklı bir kağıda sığırılacak şeyler olduğunu sen de takdir edersin. Ancak yettiği ve ifade edilebildiği ölçüde yazıyoruz.

Değerli yeğenim, yedi sene dir çok hapisane dolaştık. Bilineceği gibi gerek kurum olarak, gerek işlev olarak hepsi birbirinin aynısıdır. Biçimde farklılık arzetsede özde aynıdır lar. İşte uzun bir hapislik yaşamında birçok uygulamaya tabi tutulmak istenilirken, bazı

temel sorunlar çözümsüz kalgeldi. Bu ve buna benzer nedenlerden dolayı burada da bazı sorunlar oldu. Sanırım basın yazıp çizmiştir; basını izleyemeyişimizden dolayı ne yazılıp çizildiğini bilemiyoruz. Ancak şu kadar diyebilirim ki gerçeği yaşadık ve yaşıyoruz.

Birçok defa sana yazdım, yaşam bir bütündür diye. Nasıl ki bir kılcal damar yüreğin işlevinde bedeninin küçük bir fonksiyonuysa, bizler de yaşamın bir parçasını oluşturduğumuzu ve yaşamın gereklerine uygun hareket etmek gerektiği inancında ve bilincindeyiz. Bunun ötesinde, insan onuru neyi gerektirir, neyi gerektirmez bilinmeyen rivayetler değildir. Gel gör ki, bazı bol yazan çizenler bunun üzerine kalem tüketirler. Bazıları da sıcak salonlarda ses tüketirken, yaşamın gerçeğinde sergilenen ise görüntünün tam tersi olduğu gün gibi ortada duruyor. Önemli olan girilen durum değil, zaten yaşam tarzları, hayat anlayışları kendi gerçeğiyle çelişmiyor. Bu anlamda önemli olan, bu anlayışların, sahip çıkılan değerlerle hiçbir alakası ve bağlantısının olmadığı, tamamen kavratiıp kabullendirilmesidir.

Hapisliği yaşamadınız ama, şu ya da bu şekilde artık bazı şeyleri hissedebilirsiniz. Çünkü yaşanan ve belki hiç yaşamamış olup da yaşananlar yazıldı, anlatıldı. Hele hele artık çağa uygun örnek alınacak bir gelenek ya da bir mirası bulunmayan bir toplumda ihtiyaç duyulanı yaratmak için neye katlanmayı, neleri feda etmek gerektiği bilinci ve inancı doğ-

rultusundan hareketle sergilenen fedakarlıklar biliniyor ve duyulmuşsa hapisliğin bizler için dün, bugün ve yarın taşıdığı anlam kavranacaktır.

Yaşadığımız alanlarda, bazıların yaşıdığı zifiri karanlık-taki acıyı tatmadık. Ancak birçokları gibi bizler de şu ya da bu ölçüde bazı şeylerden nasi-bimizi aldık. Hapislik çok şeyi çağırıştırır. Hapislikte en çok da hücreyle tanışmak mümkün. Çok türkü ve şiire konu olan hücre... Tanık olduğumuz tipler, nemli, sulu, dardır, taşduvardır... Zifiri karanlıktır, havasızdır, kör penceresidir. Bazen fareler, hamam böcekleri, bazen örümcekler, bitler, pireler olur. Şimdiki hücremiz öbürlerinden biraz farklı bir tip. Tanıtacak olursam: İnce bir koridor, sağda ve solda tek kişilik yirmi hücre yan yana düzülü. Bitişik iki blokta altı üstü yüz hücre. Hücre ne nemli ne de sulu, küçük bir penceresi ve gökyüzünün maviliğini, bazen karabasan gibi karabulutları seyretmek mümkün. Tek kişilik bir ranza, bir tuvalet, bir musluk. İki metre eni, dört metre boyu. Seslerimiz birbirimize rahat ulaştığından bol bol sohbet etmek, türkü, şiir okumak ve söylemek en zevkli anlar olur. Tek tek hücrelerde olmamıza rağmen en sıcak duygu ve düşüncelerimiz bizleri birbirine kenetler. Bunu yaşamak güzel bir duygu. Hücrede başka bir zaman ve saatte atabildiğin kadar kısa kısa volta atarsın. İşte bu an dalarsın geçmişe, geleceğe; yaşananlar gelir gözler önüne. Yapabildiklerin, yapamadıkların, yarım yaptıkların... Böylelikle duygular, özelemler bir bir sıralanır. Bununla beraber yaşananla sızılarımız biraz daha artmıyor değil; bazen beton, bazen soğuk ya da başka bir şey sızıları arttırıyor. Ne var ki yüreğe kâr etmiyor. Ama doğayı süsleyen, ona renk katan bir gül solduğunda, ya da sevilen bir yürek durduğunda... İşte o zaman yürekler sızlar, bir hüznün kaplar. Doğa yasalarına uygundur yaşamın hareket-

liliği, ancak özlemini duyduğumuz bazı şeylerden uzak olmak durumu, yüreklerin sızılmasına engel olamıyor.

Güzelliğe, mutluluğa erişmenin yolu emeğin ürünü olacak. Aynı zamanda güzelliğe, özlenene ulaşmak fedakarlıkları gerektiriyor. Bu uğurda en büyük ve anlamlı olan fedakarlıklar kutsallığını hiçbir zaman yitirmezler.

Bahar yeli yeniden doğaya can vermek üzere. Bahar geceyle gündüzün eşitlendiği an daha bir güzel olur. O an dağlardan, yaylalardan, ovalardan süzülüp gelen bahar yelinin yüzümüzü okşaması, yeni bir canlılığa, yeni bir sevince boğması, en büyük istem ve özlemdir.

Başta da belirttiğim gibi belirtmek istenen duygular, düşünceler uzun ve derin, bazen bunlara sınır koymak zorunluluk olur.

Bitirirken, duyguları başka bir biçimde dile getiren kısa vurgulamalardan oluşan bir şiir aktarayım dilersen:

Tutuklularla Dayanışma İçindeyiz

Sanırım Rızagil (A. Rıza Altun) 9 veya 10 günden beri açlık grevine gitmişler. Aileler görüşe gidiyorlar, fakat kendileriyle görüşemiyorlar. Annem geçen gün avukatı görüşe göndermiş, Rıza'yla görüşmüş. Daha doğrusu vekaleti olan herkes görüşmüş. İçerde 10 kişi kadar yaralı varmış. Onlar da şu şekilde yaralanmışlar: Asıl olaylar nasıl çıkmış bilmiyoruz, ama askerler onları koridorlara çıkararak herkesi sıra dayağından geçirmişler. Rıza o gün mahkemedeymiş, geri getirdiklerinde her yer berbat durumdaymış. Kendi aralarında karar almışlar ve açlık grevine gitmişler. Tabii bütün elbise ve eşyalarını almışlar. Yatak dahil olmak üzere. Bir süre çıplak olarak hücrelerde kalmışlar.

Şimdi cezaevi idaresi tek tip elbise giyilmemesine ve macun

**Derin dağlandım
çok sızlandı bedenim.
Ne Asur'un zulmü
ne de daha beteri
durduramadı nabzımı.
İsyan sembolü ateşim
sönmedi.**

**Yüreğimde birikmiş
volkan misali kinim
alev alev.**

**Zalime inat
parlıyor meşalem
doruklarda.**

**Aydınlatıyor şavkı çehreyi.
Aydınlığa doğru
isyan bayrağını omuzlamış
gür sesimle;
ya özgürlük ya ölüm
şiarıyla
adım adım akıyorum...**

**Son verirken hepinizi sevgiyle
selamlarım, küçük yeğenimin
gözlerinden öperim.
Hoşça kalın.**

**Şêxo
7.2.1988**

Bizden herkese selamlar

**B...
1.3.1988**

NEWROZ KUTLAMALARI

Bocholt: Newroz kutlama kampanyasının 20 Mart durağı Duisburg'tu. 1700'e yakın kitle kutlama gecesinde buluştu. Gecede coşku, direniş ve kaynaşma hakimdi.

Hunerkom, sazları, türküler, folkloru ve tiyatrosu ile geceyi başarılı yönetti. Tiyatroda direniş mücadelesinde şehit düşen bir devrimcinin ailesi canlandırıldı.

Siyasi konuşmalar yapıldı, sloganlar atıldı, kararlılık ve ulusal bağımsızlık tutkusu dile getirildi.

Gecede Bochum ve Essen çocuk folklor ekipleri de bir birinden güzel oyunlar sundular.

Münster: Münster Newroz gecesini, 26 Mart 1988'de Pedagogische Hochschule salonunda kutlandı.

Gecenin en önemli özelliği, enternasyonalist bir karakterde oluşuydu. Geceye Kürdistan'lı kitlelerin yanı sıra Filistinli, Alman ve Ortadoğu'nun çeşitli ülke halklarından 200'ü aşkın kitle de katıldı. Geceye, Newroz Çiçeği adlı oyunla başlandı. Irak Saddam rejimince kullanılan kimyasal silahlar sonucu Güney Kürdistan'da katledilen binlerce Kürdistanlı yurtsever ve tüm devrim şehitleri anısına yapılan saygı duruşundan sonra, programa geçildi. Devrimci direnişçi marşlarla koronun sunduğu programdan sonra, Alman demokratlardan oluşan folklor ekibi, Kürdistan'dan derlemiş oldukları birbirinden güzel oyunlar sergilediler. Alman ekibinin sunduğu oyunlar beğeniyle izlendi. Ozan Xemgin'in sunduğu direnişçi türküler ardından Türkiye siyasi konuşma yapıldı.

Yapılan Kürtçe siyasi konuşmadan sonra, Nikaragualı bir devrimci ozan, Che Guevera ve Nikaragua devrim hareketi üzerine devrimci, direnişçi türküler söyledi. Gece, HUNERKOM folklor ekibinin derlediği oyunlarla devam etti. HUNERKOM'un hazırlayıp sunduğu gece programı, bir bütün olarak beğeni kazandı.

Brüksel ve Atina'da:

ERNK'nin 4. Savaş Yılına Girişi Basın Toplantılarıyla Dünya Kamuoyuna Duyuruldu

Baştarafı 1. sayfada

kuralsız özel savaşta sahip olduğu olanaklara rağmen, sürekli yenilgiler aldığını, ekonomik ve siyasi krizinin arttığını; bu krizin askeri yapısında yansıdığını elli yıldır ağıza alınmayan Kürdistan sorunun artık Türk basını ve parla-

Hamburg: 27 Mart'ta yapılan Hamburg Newroz gecesine 1.800'ü aşkın kitle katıldı. Gece, ARGK komutanı Mahsum KORKMAZ (Agit) yoldaşın şehit düşüşünün yıldönümünü nedeniyle hazırlanan özel bir programla başladı. Agit yoldaşın anısına hazırlanan özel program, kitlelerin, "Agitler ölmez" sloganıyla karşılık buldu. HUNERKOM'un hazırladığı programın yanı sıra, çocuklardan oluşan Celle ve Hamburg müzik gruplarının hazırlayıp sundukları program, ilgi ile izlendi.

Hamburg Newroz gecesine şu örgüt ve gruplar mesaj gönderdiler: Türkiye Komünist Parti-

si/Birlik-Hamburg, Avrupa'da Dev-Genç-Hamburg birimi, Türkiyeli Komünistler, Kürt Halkının Dostları-Hamburg, Hamburg Özgür Gençlik Grubu, Filistinli Üniversite Öğrencileri ve İşçileri.

Oslo/Norveç: 27 Mart 1988 tarihinde Norveç'in başkenti Oslo'da düzenlenen Newroz gecesine 600 kişi katıldı. Geceye, Danimarka ve İsveç'teki Kürdistanlı yurtseverler de dayanışmada bulundular. Geceye çok sayıda Norveçli demokrat da katıldı. Bölgenin kendi olanaklarıyla hazırlayıp sunduğu Newroz gece programı beğeni topladı.

ERNK'nin 4. Savaş Yılına Girişi Kitlesele Katılımla Kutlandı

Newroz '88 birlik, isyan, ve direniş gecesini kutlanan ERNK'nin 4. savaş yılı toplantısına 2000 yurtsever katıldı.

Frankfurt'ta (19 Mart) düzenlenen geceye Hunerkom, Giessen, Mainz, Stuttgart (Koma Jıyan) folklor ve müzik grupları yanı sıra, devrimci yurtsever ozanlar da katıldılar.

Bonn'da yapılan mitingten sonra yurseyverler otobüslerle geceye gittiler.

Müzik, folklor ve tiyatro gösterilerinin yanı sıra gecede

günün anlam ve önemi üzerine siyasi konuşmalar yapıldı.

Kutlama gecesinde ayrıca PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'ın Newroz'un yıldönümü dolayısıyla yurtseverlere sunduğu mesajı izletildi.

Kutlama gecesine Filistin-Lübnan Komitesi, Giessen-Ölüm Orucu Tertip Komitesi, Bavyera Bölgesi ERNK taraftarları, Frankfurt ERNK taraftarları, Sosyalist Vatan Partisi ve Frankfurt Av. Dev-Genç taraftarları dayanışma mesajı sundular.

haber ajansı muhabirleri katıldı.. Muhabirler özellikle de Türk gazetecileri gerilla sayısı, halkın desteği, kurtarılmış bölge, sürgünde hükümet, İran-Irak savaşının sonuçları, Türk parlamentosunda Kürt sorunu tartışması, Türk solu vb. konular üzerine sorular sordular.

Basın toplantısına BBC, Amerika'nın Sesi, Hollanda Radyosu'nun yanı sıra çok sayıda radyo ve gazete yer verdiler. Basın toplantısının sonuçlarının Türk basınında yansıtılışı M. Ali Birand (Milliyet) ve Ergün Göze (Tercüman) arasında tartışma yazılarına neden oldu.

Yunanistan'ın başkenti Atina'da da yapılan aynı içerikli ikinci toplantıyı Yunan basını ve birçok Avrupa haber ajansı izledi.

FAŞİST IRAK REJİMİNİN KÜRDİSTAN'DAKİ KATLIAMLARI PROTESTO EDİLİYOR

HOLLANDA: 24 Mart tarihinde tüm Kürdistan parçalarından yurtseverler ERNK bayrağı altında Irak rejiminin Kürdistan'daki katliamlarını protesto etmek için bir yürüyüş düzenlediler. Yapılan eyleme I-KDP ve YNK taraftarları da katıldı. 500 civarındaki kitle katılımıyla yapılan yürüyüş korteji Hollanda parlamentosu ve Hollanda Dışişleri Bakanlığı binası önünden geçerek Irak Büyükelçiliği önünde gösteriye dönüştürüldü. Elçilik önündeki gösteri eylemi daha sonra çatışmaya dönüştü.

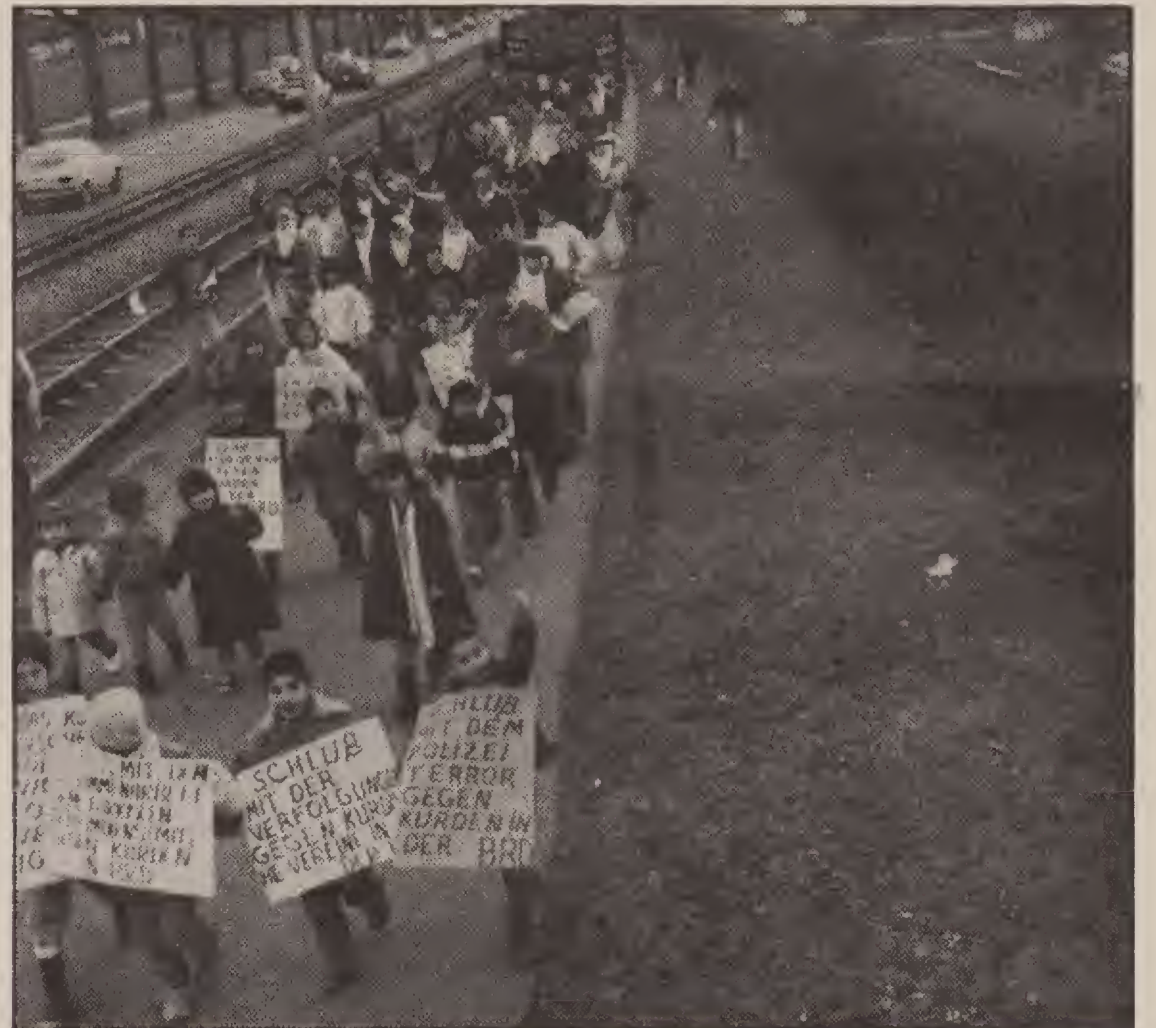
Kürdistan'daki katliamları protesto eden pankartlar ve ulusal bayrağımızı taşıyan yürüyüş kolu Hollanda parlamentosu önünde durdu. Parlamento önünde biriken eylemcilerle, Hollanda televizyonuna ait iki kamera ve çok sayıda gazeteci röportajlar ve çekimler yaptılar. Parlamento önünde yürüyüş komitesi Hollanda parlamentosuna bir bildirge sunarak, Hollanda hükümetince bir araştırma komisyonunun oluşturulması

ler ve elektrikli cop ve kalkanlarıyla çelik yelikli vurucu timler, Irak elçiliğini kontrol altına aldılar. Bu esnada polis bir yurtseveri tutuklamak istediye de yurtseverler karşı koydular.

Irak elçiliği önünde, katledilen Kürdistanlı yurtseverler anısına beş dakikalık sessiz oturma biçiminde saygı duruşunda bulunuldu. Sunulan protesto metinlerinden sonra eylemciler tekrar miting alanına dönerek uzun bir süre eylemlerini sürdürdüler.

Hollanda televizyonu, radyosu ve gazeteleri eyleme geniş yer verdiler.

PARİS (Fransa): 28 Mart günü Paris'te 300'ü aşkın Kürdistanlı yurtsever, Irak rejiminin kimyasal silahlar kullanılarak yaptığı katliamları protesto etmek amacıyla Irak Büyükelçiliği önünde miting düzenlediler. Irak elçiliğine sunulan protesto metninden sonra yurtseverler alanda biriken çok sayıda gazeteciyle röportaj yaptılar.

ve katliamda kullanılan kimyasal maddelerin Hollanda devletine ait olup olmadığının araştırılmasını istedi. Bu durum üzerine iktidar partisinde ve parlamento yetkililerinden biri kitlelere yönelik yaptığı konuşmada, "Kimyasal silahların kullanılmasına şiddetle karşı olduğunu, konuya ilişkin parlamentoda tartışma açacağını ve hükümeti, sunulan istemler doğrultusunda harekete geçireceğini" açıkladı.

Parlamento üyesinin konuşması ardından Kürdistanlı yurtseverler, Kenan Evren, Saddam Hüseyin ve Reagan'ın hazırlanan maketlerinin üzerine benzin dökerek yaktilar.

Bu istemlerin kabulünden sonra eylemciler Hollanda'da bulunan Irak Büyükelçiliğine doğru yol aldılar. Bu sırada yurtseverlerin haklı öfkelerini anlayan Hollanda polisi telaş içerisinde önlemler almaya başladı ve elçiliğe 200 metre kala barikatlar kurdu. Yurtseverler barikatı aşmaya çalışırken polisin saldırısına uğradılar. Diğer yandan panzer-

VİYANA (Avusturya): ERNK taraftarları, YNK, I-KDP ve diğer güçlerden oluşan 70 civarındaki Kürdistanlı yurtsever, Kürdistan'daki katliamları protesto etmek için Viyana'da Irak Büyükelçiliği önünde korsan bir miting düzenlediler. Elçiliğe yanan kitleler üzerine, elçilik binasından büyük ve küçük çaplı silahlarla ateş açıldı. Bunun üzerine yurtsever eylemciler elçilik binasına saldırdı ve elçiliğin kapıları ve pencerelerini kırdılar. Ortak yapılan eylemde yaralanan olmadı. Eylem Avusturya'da büyük yankı uyandırdı. Avusturya basını eyleme geniş yer verdi ve eylem dünya basınına da duyuruldu.

Ayrıca faşist Saddam rejimince kimyasal silahlar kullanılarak yapılan katliamda yaralı olarak kurtulan 5 Kürdistanlı yurtseverin Avusturya'ya getirildiği bildirilmektedir. Güney Kürdistan'daki katliamlar esnasında çok sayıda insanın halen ağır yaralı olarak mağdur durumda oldukları bildirilmektedir.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine Yönelik Saldırıları Protesto Kampanyası Sürüyor

Bonn'da binlerce kişi yürüdü

Feyka-Kürdistan'ın düzenlediği protesto ve kararlılık yürüyüş ve mitingine Almanya'nın dört bir yanından büyük gruplar halinde gelen kadın, çocuk, genç, yaşlı 5000'in üstünde Kürdistanlı yurtseverin yanında Sosyalist Vatan Partisi, Kürt Halkının Dostları, bazı ilerici Alman grupları dayanışmacı olarak katıldılar.

PKK, ERNK ve ARGK bayrak ve flamaları altında büyük gruplar halinde yürüyüşe geçen kitle, yürüyüş ve miting boyunca dayanışma ve kararlılık sloganları attılar. Mitinge katılan yüzlerce çocuk, Alman savcılığının provokatif suçlamalarına cevap olarak üzerinde "Bay Rebmann bana da terörist diyor" yazılı plakartları taşıdılar. Ayrıca kitle hep birden PKK ve ERNK'ye sahip çıkışlarını ifade eden

sloganların yanısıra üzerinde "Ben de PKK'liyim", "Ben de ERNK'liyim" yazılı plakartları taşıdılar.

Miting alanında direniş şehitleri için saygı duruşu yapıldı, folklor ekipleri gösteriler sundular, protesto eyleminin anlamı üzerine Almanca ve Türkçe konuşmalar yapıldı. Mitingde bazı direniş şehitleri ailelerinin konuşmaları ilgiyle dinlendi.

Alman polisi yürüyüş ve mitinge katılan bir Alman dayanışmacı grubun varlığını bahane ederek mitingi provoke etmek istedi. Alman polislerinin saldırısıyla birçok Alman ilericisi yaralandı ve tutuklandı. Ayrıca, polis bir ilericinin ayağını kırdı.

Yurtseverler kolkola kenetlenerek polisin daha ileri gitmesini önlediler.

BONN'DA

ÖLÜM ORUCU EYLEMİ DEVAM EDİYOR

Almanya yönetiminin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketine yönelik artırdığı saldırıları protesto etmek ve tutuklanan Kürt yurtseverlerin serbest bırakılması amacıyla Almanya'nın Bonn şehir merkezinde 20 Şubat'ta Kürdistanlı yurtseverler açlık grevi eylemini başlatmışlardı. Antidemokratik tutumunu yoğunlaştıran Alman yönetiminin

saldırılarına karşı açlık grevinde yatan eylemciler, eylemlerini 2 Mart'ta ölüm orucuna çevirdiler. Hala büyük bir kararlılıkla devam eden eylemin 34. gününde bir yurtseverin durumu ağırlaştı ve hastaneye kaldırıldı. Aynı gün Feyka-Kürdistan ölüm orucu eyleminin gidişatına ilişkin bir basın toplantısı düzenledi.

Regis Debray'dan mesaj:

Alman Yönetiminin Saldırılarını Protesto Eden Yurtseverlere Gönderildi

Latin Amerika'da öğrenci olduğu yıllarda devrimci hareketlere katılan Regis Debray, büyük enternasyonalist Che Guevera ve Fidel Castro ile silah arkadaşlığı yapmış ve Latin Amerika halkları kongresine katılmıştır. Peru'da faşist diktatörlük tarafından tutuklanmış ve 1960'lı yıllarda Fransa kamuoyunun çabaları sonucu serbest bırakılmış olan Regis Debray, şu anda Fransa Cumhurbaşkanı Mitterand'ın danışmanı ve Fransa'da bir sol aydın olarak tanınıyor. Regis Debray'ın, bir süre açlık

grevinde olan Kürdistanlı yurtseverlere gönderdiği mesajı olduğu gibi yayınlıyoruz:

"Strasbourg'taki Açlık Grevinde Olan Kürdistanlılara:

"Mücadeleniz şerefli ve onurludur. Benim sonsuz saygım ve dayanışmam sizindir. Bu hislerim diğer emekçiler tarafından da paylaşılmalı. Tabii ki tüm özgürlüğe susamış olanlar tarafından da.

Regis Debray
Strasbourg, 1988

Köln'de İşgal Eylemi

22 Mart 1988 tarihinde 80 kadar Kürdistanlı yurserver Köln, Alman Sendikalar Birliği -DGB- binasını işgal etti.

İstem ve taleplerini Alman Sendikalar Birliğine bildiren eylemciler, Almanya yönetiminin Kürdistanlılar üzerindeki baskılarına dikkat çektiler ve Bonn'da sürdürülen süresiz açlık grevi eylemiyle dayanışma içerisinde olduklarını belirttiler. Başarılı geçen eylem olaysız sonuçlandı. Yapılan eylem dolayısıyla Köln-Alman Sendikalar Birliği bir bildiri yayınladı. Bildiri de kısaca şu görüşlere yer verildi:

"22 Mart 1988 tarihinde DGB Köln binası yaklaşık 80 kadar Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi sempatzıları tarafından işgal edildi. Eylemciler somut istemlerde bulundular..."

"DGB sık sık, Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesini ve işkenceleri açıkça kınamıştır.

"Bizler, ırk-ayrımcılığını mahkum eder, tüm halkların özgür gelişimlerini talep eder ve her türlü baskıyı en şiddetli şekilde reddederiz.

"Kamuoyunu ve tüm basını, söz konusu sorunlara dikkat çekmeye davet ediyoruz. Ki, böylece Federal Almanya Cumhuriyeti'nde herkes kendi demokratik hakkını korumasını garanti-leyebilsin."

BONN (Almanya): 29 Mart sabahı 30 kadar Kürdistanlı yurtsever, Bonn'da uluslararası basın merkezinde bulunan DPA ajansını işgal etti. Uluslararası basın merkezinde bulunan tüm basın güçleri, eylemi yerinde izledi. Almanya'da tutuklanan yurtseverlerin serbest bırakılmasını talep eden ve Türk İçişleri Bakanının Almanya'yı ziyaretini protesto eden eylemde, yurtseverler, basının dikkatini Almanya'da bulunan Kürdistanlı yurtseverler üzerindeki baskılar, tutuklamalar ve bu konudaki Almanya ile Türkiye işbirliğine çektiler. Eylemin yapıldığı alan Alman parlamentosunun önü olması itibarıyla da yoğun bir kamuoyu oluştu.

BATI BERLİN: 22 Mart tarihinde bir grup yurtsever, SPD-Berlin merkez binasını yaklaşık bir saat işgal etti.

SPD yöneticileri, eylemcilerin taleplerini olumsuz karşıladılar. Olay yerine polis çağırarak zora başvurmak istediler. Herhangi bir provokasyona gelmek istemeyen yurtseverler, amaçlarını açıklayan bir bildiriye eylem yerinde bırakarak binayı boşalttılar.

AMSTERDAM (Hollanda): ERNK taraftarı 45 kişilik Kürdistanlı yurtsever bir grup, 29 Mart'ta Amsterdam Alman Konsolosluğunu işgal ederek, Almanya'da tutuklanan 13 Kürt yurtseverinin serbest bırakılması ve Kürdistanlı yurtseverler üzerindeki baskıların son bulmasını talep ettiler.

Alman Devleti Neyin Peşinde?

Kürdistanlı yurtseverlere karşı, Alman devletinin başlattığı saldırılar devam ediyor. Alman devleti, 1987 yazında başlattığı tutuklama, ev basma gibi uygulamalarını 1988 Şubat ayında daha da ağırlık vererek sürdürmeye başladı. Halen 12 yurtsever tutuklu bulunuyor.

Alman devleti, bu saldırılarla neyi amaçlamaktadır? Bu dönemde, bu kadar saldırganlaşmasının nedenleri nelerdir? Alman devleti ile faşist Türk devleti arasındaki işbirliği daha belirgin bir hal kazandı. Gerçi Almanya ile Türkiye'nin ilişkileri yeni değildir. Bunun kökleri I. Dünya Savaşına kadar uzanır. Ama günümüzde bunun daha somut biçimleri ortaya çıktı.

Almanya ile Türkiye hükümetleri en son geçtiğimiz yıllarda ekonomik, siyasi, diplomatik ilişkilerini geliştirmesinin yanısıra, özellikle Kürdistan konusunda da ortak bir ittifaka da yöneldiler. Alman devleti, TC'nin bu konudaki politikasını desteklemekle de kalmayıp, bunun aktif bir savunucusu haline geldi. Bu anlamda Alman devletinin saldırılarının boyutu daha geniştir. Ne kendilerinin açıkladığı gibi, bazı "terörist"leri bulma, yakalamadır, ne de bir iki ihaleyi elde etmektir.

Türk İçişleri Bakanı Mustafa Kalemli, bu ay sonunda Bonn'a yaptığı gezide, bu ittifakın boyutlarını da açığa çıkaran açıklamalarda bulundu. Kalemli, "Almanya, bizim terörün uluslararası olduğu tezine katılmakta ve bölücülere karşı tutuklamalara girişti... Biz bunu daha önce defalarca kendilerine söyledik... Bu tutumlarını sürdürceklerine dair inancımızı kendilerine ifade ettik..." dedi. Bu açıklamalar, her iki hükümet arasında anlaşmaların var olduğunu göstermektedir. Her iki hükümetin bu konuda yaptığı anlaşmanın bir gereği olarak Almanya'nın saldırılar başlattığı aşıkardır. Bunu, Almanya'nın kendisi de gizlememekte, her fırsatta açığa vurmaktadır.

Bu bakımdan Alman devletinin, saldırılarını bundan sonra da bu biçimde ve daha farklı yönlerde sürdüreceği görülmektedir. Bunun, anlaşmanın ve Alman tekellerinin bir çıkan gereği olarak da yapılacağı akıldan çıkarılmaması gereken bir husustur. Ortadoğu'da gelişen çeşitli olaylar, Kürdistan sorununun güncelliğini artırmaktadır. Bu ise, Almanya başta olmak üzere, emperyalist devletlerin daha fazla müdahalelere girişmesine yol açıyor. Ortadoğu'daki çıkarlarını kaybetmemek için, sorunun canalcı hususu olan Kürdistan üzerinde daha fazla durmaktalar.

İşte, Alman devletinin Kürdistan bağımsızlık mücadelesine ve bunun öncü gücü PKK, ERNK'ye bu kadar saldırmalarının anlamı burada yatıyor. Kürdistan'ın bağımsızlığı bütün bu devletlerin çıkar ile karşıt bir statünün ortaya çıkmasına yol açacaktır. Bu nedenle, Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine karşı bu kadar saldırmaktadır.

Alman devletinin Türk faşist rejimi ile içine girdiği işbirliği önümüzdeki günler ve aylarda da kuşkusuz devam edecektir. Bu ise, ulusal kurtuluş mücadelesine ve bu mücadeleye sempati duyan yurtseverlere karşı, yeni komplo ve saldırıların gündeme getirilmesi demektir. Bunun biçimi şöyle veya böyle olur. Ama Alman devletinin, işbirliğini TC'yle bu düzeyde geliştireceği açık bir gerçektir.

Bu saldırılar karşısında yurtseverlere de önemli görevler düşmektedir. Bu görevin en başında geleni, bu komplo ve saldırılara karşı daha uyanık olmak ve ERNK etrafında daha güçlü bir şekilde kenetlenmektir. Bu temelde, Alman devletinin saldırılar da boşa çıkarılacak ve ülkemizin bağımsızlığı yolunda daha fazla mesafe alacağız.

Hollanda'da Dayanışma Toplantısı

Hollanda'nın Nijmegen kentinde 10 Mart tarihinde bir grup Kürdistanlı yurtsever ve Hollandalı demokrat Kuzey-Batı Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişen silahlı mücadeleyi tanıma toplantısı düzenlediler.

Toplantıya, halkımızın Güney-Kürdistan'da vermiş olduğu silahlı mücadele ile ilgili 45 dakikalık video filminin gösterilmesiyle başladı. Ardından Kuzey-Batı Kürdistan'da çekilen ve halkımızın sosyal yaşamını görüntülleyen bir dia gösterildi. Yine Kuzey-Batı Kürdistan'da PKK önderliğinde yürütülen gerilla mücadelesi ile ilgili 30 dakikalık bir video filmi seyre edildi. Gerilla filminden sonra Ozan Zınar ve Koma Zilan müzik grubu devrimci halk türkülleri sundular. Ve hemen ardından Kürdistan

Halk Kurtuluş Ordusunun ölüm-süz kahramanı Mahsum KORKMAZ (Agit) yoldaş ile ilgili bir dia gösterildi. Gecede Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve dayanışma ile ilgili konuşmalar yapıldı.

Hollandaca anlatım bölümünden sonra, soru ve tartışmalara geçildi. Hollandalı demokratların Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine ilişkin sordukları sorular uygun bir tarzda ve politik gelişmeleri de içeren kapsamda konuşmacılar tarafından cevaplandırıldı.

Bazı Türk sosyal-şoven gruplar, dışarıdan toplantıyı sabote etmek istediyselerde, amaçlarına ulaşamadılar.

Toplantı, dayanışmanın daha da ilerletilmesi kararı ile sonuçlandı.

Emekçi Kadınlar Günü Kutlandı

Paris: 6 Mart pazar günü, Fransa Komünist Partisi-Kadınlar Kolu'unun Paris'te düzenlediği yürüyüş başarıyla sonuçlandı. 13 bin kişinin katıldığı yürüyüşte çeşitli ulusların demokratik kadın örgütleri yanında, Kürdistanlı kadınları temsilen Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği (YJWK) Paris örgütü de katıldı.

Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği pankartı altında yürüyen 50'yi aşkın yurtsever Kürdistanlı kadın, yürüyüş boyunca Kürtçe, Türkçe ve Fransızca "Kahrolsun sömürgecilik", "Kahrolsun Türk faşist cuntası", "Yaşasın Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi", "Yaşasın uluslararası dayanışma" sloganlarını haykırdı. Kürdistanlı yurtsever kadınların taşıdıkları Kürdistan'daki işkence resimleri ve sömürgeciliği lanetleyen pankartlar, yürüyüş güzergahı boyunca kitleler ve gazete-

cilerin ilgi ve dikkatini çekti.

Miting alanında Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği'ni temsilen Kürdistanlı bir bayanın Fransızca yaptığı konuşma miting alanında bulunan kitlelerce dikkatle dinlendi.

Hannover: Şili KAMUR örgütünün düzenlediği toplantıya birçok Alman ve yabancı uluslardan kadın örgütleri de katıldı. Toplantıya katılan çeşitli uluslara mensup kadın örgütlerinin, kadınların durumları ve mücadelesi üzerine yaptıkları konuşmaların yanısıra YJWK de konuşma ile toplantıya katıldı. Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği'ni temsilen birliğin örgüt üyesi olan yurtsever Kürdistanlı bir bayanın konuşması dünya emekçi kadınlar günü dolayısıyla sunduğu mesaj ile başladı. YJWK temsilcisi konuşmasında, genelde dünya

kadınlarının, özelde ise Kürdistanlı kadınların içinde bulunduğu durumu dile getirdi. Kürdistan kadının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesindeki yeri ve önemi, Kürdistan'daki zindan direnişlerinin anlamı, zindanlarda bulunan Kürdistan kadınının direnişi ve sömürgeci uygulamalar ve buna karşı konulması gereken tavırla konuşmasını sonuçlandırdı.

Sürdürülen tartışma bölümünde ise, YJWK temsilcisi, özellikle dikkatleri Alman yönetiminin anti-demokratik uygulamalarına ve son dönem tutuklamalarının nedenlerine çekti. Dayanışmanın anlam ve önemine değinen konuşmacının yaptığı somut açıklamalar dikkatle dinlendi. Toplantı esnasında birçok dost kadın örgütü, Alman yönetiminin son saldırılarını kınayarak dayanışma içerisinde olduklarını açıkladılar.

Avustralya Kürt Derneği'nden gazetemize gönderilen aşağıdaki yazıyı, halkımızın gerekleri görmesinin bir belgesi olarak yayınlamayı uygun gördük.

FEDERASYONA KOMELÊN KURDISTAN YÖNETİM KURULUNA

Değerli arkadaşlar Avustralya Kürt Derneği'ne gönderdiğiniz 11.1.1988 tarihli mektup ve ilişikteki davetiye kartınız elimize geçti. Üzülerek, kongrenize katılamayacağımızı bildiriyor, bu mesajımızı yolluyoruz:

Dostlar, bilindiği gibi bugün ülkemizde halkımız düşmanın sınırsız barbarca saldırılarına karşı topyekün tarihi bir direnişe geçmiştir. İşte böylesi kritik bir dönemde bütün örgüt ve partilerimize düşen görev, bu tarihi direnişi desteklemektir. Bu yapılırsa kayıplarımız az, zaferimiz yakın olacaktır.

Bugün dağlarımızda, ovalarımızda, kent ve şehirlerimizde, kahraman pîşmergelerimiz savaşıyor bir yandan düşmanın otorite zincirini parçalarken, diğer taraftan hal-

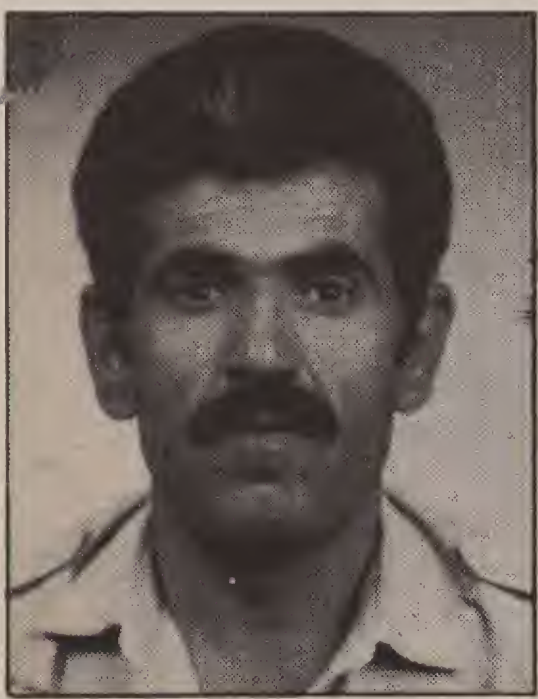
kımızın yitirmiş olduğu güven ve cesaret ruhunu yeniden yaratarak tarihine layık bir millet biçiminde ortaya çıkarmıştır. Değerli Partimiz PKK'nin önderlik ettiği bu tarihi direniş ruhu, düşmana her gün biri birinden ağır kayıplar verdirerek halkımızın tek umudu, tek güvencesi haline gelmektedir. Partimiz PKK önderliğinde kahraman devrimci şehitlerimizin kanı ile yaratılan bu yüce değerlere sahip çıkmamak kör-sağır olmak demektir.

Arkadaşlar, günümüzde siz-

- Kahrolsun Misak-ı Milli sınırlarına bağlılık!
- Kahrolsun Kemalizm ve izleyicileri!
- Yaşasın halkımızın direnişçi ruhu!

Devrimci selamlar yollar, Kongrenize başarılar dileriz
Avustralya Kürt Derneği Yönetim Kurulu
7.3.1988

Ahmet AYDIN Yoldaşımız Ölümsüzdür

Cephemiz ERNK'nin yiğit neferi Ahmet AYDIN yoldaş 7 Mart 1987 tarihinde Münih kentinde kalleşçe kurşunlanarak katledildi.

Hain-uşak takımı Özgürlük Yolu (TKSP) faşizm, emperyalizm ve sadist kemalistlerden aldığı güçle mücadelemize yönelik saldırıların başını çekiyordu. Sefil yaşamlarını örgütlenme uğruna, yiğit yurt-

severlerin kanlarına pis ellerini bulandırmaktan çekinmeyen işbirlikçilerin yüzleri bu saldırılarla daha da açığa çıktı.

Halkımızın yiğit neferleri ARGK önderliğinde Kürdistan dağlarında faşist TC'ye, uşak ve hainlere ağır darbeler vurarak direnişi geliştirmelerini bu sefil yaratıklar sindiremediler. Bunun için de Avrupa metropollerinde yaşamları uğruna vatanımızı satılığa çıkaran hainler, yurtseverlerin kanlarını dökerek faşist TC yönetimine ve emperyalizme güven vermek istediler.

Ahmet AYDIN yoldaş, ulusal ihanete, uşaklığa karşı direnme sembolüdür.

Ahmet AYDIN yoldaş, şehit düştüğü ana kadar 8 yıl boyunca Avrupa sahasında kaldı. Onbinlerce yurtsever gibi ekonomik nedenlerden dolayı Avrupa'ya gelmişti. Bavyera eyaletinin Ingolstadt şehrinde en zor şartlar altında fabrikada çalışıyordu. Ulusal kur-

tuluşçu düşüncelerle tanıştıktan sonra bulunduğu alanda en aktif tarzda çalışarak Kürdistanlı yurtseverlerin güven kaynağı haline gelmişti. Ülkenin bağımsızlık hasretiyle dolu olan Ahmet AYDIN, bulunduğu her alanda bağımsızlıkçı düşüncelerini kitlelere taşımayı kendisine en temel görev olarak almıştı. Avrupa'da, ülkenin engin dağlarında bulunan ve savaşa gerilimlere bavullar dolusu kitap ve Serxwebûn gazetesini en son olarak ulaştırmıştı. Ülke mücadelesine fiili olarak katılma hazırlıklarında olan Ahmet AYDIN, bağımsızlık savaşının yılmaz bir neferi olarak 1987'de işbirlikçi-hain takımı ÖY tarafından hazırlanan bir komplo sonucu aramızdan ayrıldı. Ahmet AYDIN yoldaşın adı, ihaneti ve teslimiyeti ezmedeki andımızdır!

Şehit Ahmet AYDIN yoldaşın iş ve mücadele arkadaşları

Bielefeld Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği Eylem Yaptı

Alman yönetiminin Kürdistanlı yurtsever ve politik güçlerine yönelik baskılarını protesto amacıyla 1 Mart tarihinde Bielefeld CDU binasını işgal eden 50 civarındaki Kürdistan yurtsever kadını, anti-demokratik tutumla karşılaştı.

CDU yetkilileri, "biz Türk devletini destekliyoruz, siz ise PKK'yi" dediler, ardından da polis çağırdılar. Alman polisi, kadın ve çocukları zor kullanarak ve joplarla bazılarını da yaralayarak binadan çıkardı. Polislerin tutumunu pro-

testo eden ve bu amaçla CDU binasının etrafında toplanan dayanışmacı Alman kadın grubu da saldırıya uğradı.

Alman polisinin yurtseverlerin demokratik eylemlerine karşı zor kullanması son dönemde iyice artmış bulunuyor.

Yine Bielefeld'de bir grup yurtsever kadın, polisin tutumu ve yurtseverlerin demokratik eylemleri hakkında yalan haber yazan **StadtBlatt** gazetesi bürosu kapısına siyah çelenk bıraktı.

Federal Almanya'daki El Salvador Komitelerinin Toplantısı Yapıldı

19.03.1988'de Federal Almanya çapında bulunan El Salvador Komiteleri bir araya gelerek merkezi toplantılarını yaptılar. Gerçekleştirilen toplantıda, faaliyetlerini değerlendiren yeni kararlar alan El Salvador Komiteleri, süresiz açlık grevi eyleminde bulunan Kürdistanlı yurtseverlerle dayanışma içerisinde olduklarını da karar altına aldılar.

Kürdistanlı yurtseverlerin sürdürdükleri açlık grevi eylemiyle dayanışma içerisinde olduklarını karar altına alan komite toplantısı, konuya ilişkin görüşlerini yazılı metin haline getirerek Kurdistan Komitesi'ne iletti. Yazılı metinde özetle şu görüşlere yer verilmektedir:

"Nasıl ki bizler, El Salvador halkının ulusal kurtuluş savaşından yana ve ABD emperyalizmine karşı duruyorsak aynı zamanda sizlerin de, faşist TC rejimi tarafından yürütülen ulusal baskı ve takiba-

ta karşı verdiğiniz ulusal savaşımından da yanayız.

"NATO ve finans kapital, verilen savaşı bastırmak için Federal Alman Cumhuriyeti baskı organları, TC rejimi ile elele vererek Kürtleri hem FAC'da ve hem de Türkiye'de takip ederek tutuklamaktadır."

Ayrıca El Salvador Komitelerinin bu konuda aldıkları kararlar şunlardır:

— Kürtler üzerindeki anti-demokratik uygulamaların son bulması,

— Federal Almanya Cumhuriyetinde Kürtlere yönelik polis operasyonlarına son verilmesi,

— Demokratik ve politik faaliyetlerin engellenmemesi,

— FAC'da, Kürt derneklerine yönelik takibatların kaldırılması,

— Tutuklanan 12 Kürtün serbest bırakılması,

— FAC'da Kürtler üzerinde gerçekleştirilen anti-demokratik faaliyetleri araştırıp incelemek için politikacı ve hukukçulardan oluşan bir komisyonun hazırlanması."

Federal Almanya'da Göçmen ve Mülteciler Derneği Bochum'da Toplantı Yaptı

4-6.3.1988 tarihinde Federal Almanya Göçmen ve Mülteciler Derneği 6. olağan toplantısını Bochum'da gerçekleştirdi. Yapılan genişletilmiş toplantıya, Federal Almanya'nın 45 şehir merkezinde bulunan 65 dernek temsilcisi katıldı. Almanya'daki göçmen ve mültecilerin maruz kaldıkları uygulamaların tartışıldığı toplantıda, Alman anti-faşistleri, Göçmen ve Mülteciler Derneği ve diğer demokratik güçler, Feyka-Kürdistan ile dayanışma içerisinde olduklarına ilişkin bir bildirge yayınladılar.

Yayınlanan bildirmede Alman yönetiminin, yurtsever Kürdistanlılar üzerindeki baskılarına dikkat çekilip, '87 yzından beri Federal Alman yö-

netiminin 129a maddesine göre Feyka-Kürdistan'ı illegaliteye itme doğrultusunda çaba harcadığı belirtildi; "Federal Almanya'ya sığınan mülteciler, yabancılar iltica kanuna göre serbest siyasi faaliyet yürütme hakkına sahip değiller. Baskıların yeni bir kalitesi olan 129a maddesi, mültecilere yönelik (bugün Feyka-Kürdistan'a yöneltilenler gibi) olarak gündeme getirildi" şeklinde devam eden bildirgede, Feyka-Kürdistan ile dayanışmayı içeren talepler ise şöyle belirtildi:

"Tutuklanan Feyka-Kürdistan üyelerine özgürlük, soruşturmaların durdurulması, Feyka-Kürdistan'ın takibatına son verilmesi, 129a maddesinin kaldırılması."

İHANETİN İÇYÜZÜ

20 Mart 1988 pazar günü Almanya'nın Köln şehrinde 350 civarında "aydın ve sanatçı"nın katıldığı bir toplantı yapıldı. Çok önceden hazırlıkları yapılan ve eski TÖB-DER başkanından sendikacılara ve namılı yazarlara kadar çok sayıda mülteci politikacıyı bir araya getiren toplantıda kendilerine "Kürt aydını" diyenlerin azlığı dikkat çekiciydi. Her biri 8-10 yıldır Avrupa'yı mesken edinmiş bu topluluğa, faşist-sömürgeci Türk rejimini korumakla kendini görevli addeden Almanya'nın malum sendikacıları ve aydınları da ellerinden gelen desteği sunuyorlardı.

350 "aydın ve sanatçı" böyle kritik bir dönemde ne için toplanmıştı? Üzerinde tartışılan konu "Türkiye'ye dönüş" meselesiydi. 350 kişi on saate yakın süre Türkiye'ye dönmeyi ve faşist rejime teslim olmayı tartıştı. Çok küçük bir azınlık dışında diğerleri bu işte hemfikir di. Bu nedenle, sorun "dönüp-dönmeme" değil, "toplum mu, tek tek mi; bu iş nasıl organize edilecek; askeri mahkeme yerine sivil mahkemelerde yargılanma sağlanacak mı; işkence edilmemesi için bir güvence var mı" hususları oluyordu. Hepsi de faşist rejim karşısında kendini suçlu gören bu zavallılar içinde Cem Karaca'ya hayran kalanlar oldukça çoktu. En keskin fikirli olanlar ise, meşhur ihanetçileri, H. Kutlu ve N. Sargın'ı örnek gösteriyorlar, cezaevlerinde bunların yürüttüğü "mücadeleyi" övüyorlar ve hiç olmazsa cezaevlerine girerek bunlar gibi mücadele edebileceklerini söylüyorlardı. Ellerinde her türlü olanak varken ve her biri dünyanın birçok alanıyla ilişki kurmuşken faşizme karşı bir bildiri bile yayınlamayanlar, cezaevlerine girip de orada mücadele edeceklermiş! Acaba kendilerine "Kürt aydını" diyenler, faşist-sömürgeci rejimi titretmek yükselen bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinden mi utanmışlardı?

Kendi öncülerinin Mamak cezaevinde başlarına gelen şeylerin verdiği ürküntü nedeniyle olacak ki, tartışmalar ciddi bir sonuca ulaşmadı. Ama yine de G. Gazioglu, D. Akçam gibi, her biri sözde bir "devrimci sosyalist hareketin" uzaktan kumanda ile yöneticiliğini yapan kişilerden oluşan bir organizatör grubu seçildi. Tabii, Alman devletinin Kürt yurtseverleri üzerinde uyguladığı vahşi zulüm ve Kürt yurtseverlerinin kitlesel mücadelesi hakkında susup olan basın-yayın kuruluşları da bu olaya en fazla yer vermekten geri kalmadı.

Ne kadar maskeli sözlerle örtmeye ve kendilerini acındırmaya çalışırlarsa çalışsınlar, yapılmak istenen şey halka, bilime ve devrimci-demokrasiye ihanettir. Dünyanın en barbar faşist rejimine teslim olma, onun safına geçme, ona hizmet etmek istemektir. Hem de onlarca yıl "sosyalist", "ilerici" geçindikten ve sekiz yıldır sürgün hayatı yaşadktan sonra bunu yapmaktır. Madem böyle yapacaklardı, o halde niye bu kadar zorluğu yaşadılar, neden kendilerine bu sıfatları taktılar? Halen bu sıfatları taşıyarak bunu yapmak istediklerini söyleyenler dünyanın en büyük sahtekarları ve ikiyüzlüleri değil mi?

Yetmiş yıllık Kemal-Kenan rejimi Türkiye'de bolca böyle ucube bir topluluk ortaya çıkarmıştır. Peki gerçekten bunlar aydın mıdır, sanatçı mıdır? Aydın kimdir, sanatçı kimdir? En kısa ifadeyle, aydın ve sanatçı, halkın istem ve çıkarlarının savunucusu, halkın yaşam değerlerinin dile getiricisi, geliştiricisi, gerçeğin, bilimin ve gelişmenin temsilcisidir. En azından, bunların yapıcısı olamazsa da, tutarlı bir dile getiricisi ve insanlığın aydınlatıcısı olur. Onda gericiliğe teslimiyet ve uşaklık yoktur, tersine karşı koyuş ve mücadele vardır. Haksızlığa, adaletsizliğe, zulme karşı mücadele etmek vardır. Hiç faşizmin uşağı olanlara, olmak isteyenlere aydın denebilir mi?

Peki faşizme uşaklık yapmak için çareler arayan bunlar olumlu hiçbir şey yapamazlar mı? Olumlu iş yapmanın koşulları ve olanakları yok mudur? Açık ki durumu böyle göstermek, ortamı böyle değerlendirmek en büyük sahtekarlık ve alçaklık olmaktadır. Tersine, olumlu iş yapmak, halka ve bilime hizmet etmek için şimdi koşullar her zamankinden daha elverişlidir. Bu bayların koşulları ve olanakları bunun için çok uygundur. Ama olumlu iş yapılmamakta, bilinçli olarak teslimiyet ve uşaklık tercih edilmektedir. Faşizme karşı bir bildiri için on'u bir araya gelemezken, faşizme teslim olmanın yolunu aramak için içyüzü toplanabilmektedir. Türkiye'de zulüm, işkence, yoksulluk ve açlık ortamında halk inim inim inlerken, bu baylar dut yemiş bülbül gibi tek söz bile etmemektedirler. 19 Mart'ta zulüm ve katliama karşı beşbin kişi, çoğu okuma-yazma bile bilmeyen, çocuk ve kadınlardan oluşan Kürt insanı yürürken, bu baylardan küçük bir destek bile gelmemektedir. Peki gerçekte aydın kimdir? Kurtuluş için çırpınan bu insanlar mı, yoksa faşizme uşaklık yapmak isteyenler mi? Bunlar mücadele ederken, bu baylar faşizme karşı mücadele edemezler mi?

Açık ki burada bilinçli olarak tercih edilen ihanet vardır. Kürdistan ulusal direnişine ve Türk halkının kurtuluş istemine karşı faşist rejimle en alçakça pazarlıklar yapılmaktadır. Halklarımızın kurtuluş mücadelelerinin tasfiye edilmesi karşılığında faşizmden "hayat" hakkı istenmektedir. Gerçekte bunları sekiz yıldır yaşatan nedir? Çok açık ki Kürdistan'da yükselen ve faşist sömürgeciliği kırmazlar içine sokan ulusal kurtuluş mücadelesidir. Eğer Türkiye'de faşizmin karanlığı biraz kırılmışsa, insanlar biraz nefes alıyorsa, bu mücadele sayesinde. Bu sayede rejim teşhir ve tecrit olmuş, idamlık davalar beraate sonuçlanmış, insanlar zindanlardan çıkabilmiş, işkencenin önu biraz alınabilmiştir. Eğer böyle bir mücadele olmasaydı, Evren faşizmi bu baylar da dahil hepsini yerle bir edip düzleyecekti. Ama bunlar, ekmek yedikleri sofraya bıçak sokacak kadar nankördürler. Evren-Özal rejimi "direnişi ve mücadele örgütlerini tasfiye edin, sizi kendime kabul edeyim" demekte, bunlar da ona sarılmaktadırlar. Bunun için çeşit çeşit "pişmanlık kanunları" hazırlanmaktadır. Görülen o ki, bu baylar da yeni kanunun kitlesel yolcuları olmaya çalışmaktadırlar. Tabii bu, "bölücülüğe" karşı faşist diktatörlüğün korunması için yapılmaktadır. İşte ihanetin içyüzü budur. Bu, büyük Türk şovenizminin ve halk düşmanlığının ne düzeyde olduğunu gösterir.

Bu faaliyet doğrudan faşizmin yönlendirmesi altındadır ve onun yeni bir tertibi olmaktadır. Kendisinde birazcık ilerici ve halkçı öz bulunan herkes bundan uzak durmalı ve faşizme uşak olmak isteyenleri yalnız bırakmalıdır. Ayrıca bu uşaklık girişimine karşı mücadele etmek görevi de vardır. Gerçekten aydın ve sanatçıyım diyenin yeri halkın ve kurtuluş mücadelesinin yanındır. Ancak bunlara hizmet edildiği ölçüde bu sıfatlara layık olunabilir. Böyle alçakça tertiplere karşı durmak, halkın ve mücadelenin yanında yer almak, halka hizmet temelinde bir aydın ve sanatçı hareketi geliştirmek ve bu tür oluşumları güçlendirmek, faşizmin ve sömürgeciliğin karşısına böyle çıkmak aydın ve sanatçıyım diyen herkesin vazgeçilmez görevidir.

İstanbul'da İlerici-Devrimci Gençlik Faşist Katliamları Protesto Etti

İstanbul Üniversitesi önünde 16 Mart 1978 tarihinde, öğrenciler üzerine atılan bomba sonucu 7 öğrencinin katledilişinin 10. yıldönümü nedeniyle 17 Mart 1988 tarihinde İstanbul-Laleli semtinde 2000'in üzerinde İstanbul Üniversitesi öğrencisinin katıldığı korsan bir gösteri mitingi yapıldı.

Eyleme karşı hazırlıklı olan polis, İstanbul Üniversitesi etrafında çevik kuvvet şube müdürlüğüne bağlı kuvvetlerle birlikte olağanüstü önlemler aldı. Öğrencilerin eylemlere yönelmemesi için tedbirleri derinleştirdi.

Olağanüstü önlemlere rağmen öğrenciler küçük gruplar halinde Laleli kavşağında bir araya gelmeye başladılar. 2000'in üzerinde öğrencinin bir araya gelişiyle oluşan topluluk Ordu caddesine çıkarak yürüyüşe geçti. Yürüyüşün başlamasıyla trafik tıkanı. "Kahrolsun faşizm", "Faşist katillerden hesap sorulacak", "Faşizme karşı omuz omuza" gibi sloganlar haykırarak yürüyen öğrenciler, Beyazıt semtinde ara sokaklara saparak eylemlerini sürdürdüler. Öğrencilerin eylemi caddelere biriken kitlelerin sevgi gösterisiyle karşılık buldu.

Ara sokaklarda dört gruba ayrılan öğrenciler, Yenikapı semtine doğru çıkarken polis barikatıyla karşılaştılar. Göstericilere saldıran polis 6 öğrenciyi tutukladı.

Yine İstanbul Üniversitesi'nde okuyan 60 kadar öğrenci de öğleden sonra İstanbul Çağaloğlu meydanında trafiği kesip sloganlar attı. Trafiki kesilmesinden sonra, Ankara caddesine doğru yürümeye başlayan öğrenciler eylemlerini sürdürdüler. Polis ekipleri eylemcileri yakalamak için önlemler almaya çalışırken öğrenciler değişik yönlerde saparak izlerini kaybettirdiler.

Türkiye İşçi Sınıfı Hareketleniyor

50 Bin İşçi Daha Greve Hazırlanıyor

13 Mart'ta Türk-İş'in çağrısı üzerine 1,5 milyon işçi yemek boykotu yaptı.

Çok kısa süre içerisinde karar verilen eylemin hazırlıkları yetersiz olmasına ve sömürgeci rejimce konulan engellemelere rağmen büyük bir işçi kitlesi eyleme katıldı.

1980 Eylül darbesi ardından yapılan bu boykot eylemi, işçilerin gerçekleştirdiği ilk büyük uyarı eylemi niteliğini taşıyor.

Faşist-sömürgeci yönetim, kitlelerin eyleme duyduğu büyük ilgi karşısında bir yandan şaşkınlığa düşerken diğer yandan tehditvari değerlendirmelerle eylemin siyasal muhtevasını çarpıtacak demecler verdi.

1,5 milyon işçinin katılımıyla gerçekleşen boykot, Türkiye'deki emekçilerin sömürgeci yönetime karşı kin ve öfke ile dolu ve aynı zamanda örgütlendirildiğinde faşist yönetimin temellerini ortadan kaldıracak gücüne bir muhalefet potansiyeli olduğunu bir kez daha gösterdi.

16 Mart katliamında hayatlarını kaybeden öğrencileri anmak için Beyoğlu'nda bulunan bir sinema salonunda "16 Mart Paneli" yapıldı. Yapılan panelde katledilen öğrencilerin anısına konuşmalar yapıldı. Anma toplantısına çok sayıda profesör, avukat, doktor ve öğrenci katıldı.

Türkiye'de faşist uygulamaları protesto etmek için devrimci öğrenci gençlikte yoğun bir canlılık, hareketlilik görülmektedir. Yapılan eylemlerden de görülmektedir ki sömürgeci-faşist yönetimin uygulamalarına karşı toplumun her kesiminde olduğu gibi özellikle öğrenci gençlik kesimi içerisinde de yaşanan yoğun tepkilerin örgütlü ve bilinçli bir eyleme dönüşme eğilimi gösterdiğiidir.

Nitekim bu gelişmelerin bir ürünü olarak İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi'nde okuyan 50 kadar öğrenci 22 Mart'ta üniversite bahçesinde açlık grevi eylemini başlattı. 26 Mart'a kadar devam eden açlık grevi eyleminde öğrenciler üniversite-deki faşist uygulamaları protesto ettiler.

Yine aynı amaçla Akdeniz Üniversitesi'ne bağlı Burdur Eğitim Yüksek Okulu öğrencileri bir günlük yemek boykotunu yaptılar. Eylemlerini SHP il binasında açlık grevine dönüştürmek isteyen öğrencilerden 50'si polis tarafından tutuklandı. Bu gelişmeler ardından yüksek okul öğrencileri eylemlerini daha değişik yollarla yoğunlaştırdılar. Öğrenciler, bazı kurumlara dilekçe vererek girişimlerde bulundular.

Aynı amaçlı eylemlerin daha birçok şehirde ortaya çıktığı gözlemlenmektedir. Öğrenci gençlikte yoğun bir şekilde başlayan eylemliliğin önümüzdeki günlerde artarak sürmesi bekleniyor.

Filistin halkının direnişiyile dayanışma amacı ile dağıtılan ve gazetemize de ulaştırılan bildirinin bazı bölümlerini olduğu gibi yayınlıyoruz.

KAMUOYUNA

Emperyalizm, siyonizm ve bölge gerici güçleri yaşımsal çıkarlarını korumak ve bölge halklarının bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük savaşımalarını engellemek için çok yönlü girişimler içindedirler. Başta Filistin ve Kürdistan davası olmak üzere ezilen halkların devrimci alternatiflerini tasfiye etmek için açık askeri müdahaleler ve teslimiyetçi planları dayatıyorlar. Bunları peşpeşe ve çeşitli isimler altında gündemleştiriyorlar. Faşist Türk rejiminin bu konuda önemli bir rol oynadığı apaçık bir gerçektir. Öteden beri bölge üzerinde hesapları olan bu rejimin tehlikeli oyunlar içinde olduğu bilinmektedir.

Filistin halkının uzun yıllardır devam eden haklı savaşımı yeni bir safhaya girmiştir. İşgal altındaki bölgelerde siyonizme karşı yükseltile ayaklanmalar, İsrail ve ABD'ye zor anlar yaşatmaktadır. Zira etkilerini sadece Filistin topraklarında değil, bölgede ve dünyada duyurmaya devam ediyor. Buna karşı emperyalizm, siyonizm ve bölge gerici güçleri, halkların direnişini etkisizleştirmek için yeni manevralara girişiyorlar. Bölgede emperyalizmin öncülük ettiği gerici bloklaşmanın yeni taarruzlarına hazırlıklı olmak gerekiyor. Buna karşı ezilen halklar ve ilerici güçlerin sıkı enternasyonalist dayanışmasını güçlendirmek zorunludur. Güç birliğini ortak platformlar etrafında geliştirmek, gerici bloklaşmayı zayıflatmak günün en acil görevidir. Filistin halkının direnişinin başarıya ulaşması ve diğer devrimci başkaldırıların güçlendirilmesi için, emperyalizme, siyonizme ve gericiliğe karşı savaşan ilerici güçleri birlik ve dayanışmaya çağırıyoruz.

— Kahrolsun emperyalizm, siyonizm ve her türden gericiçilik!
— Yaşasın Filistin halkının direnişi!
— Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

DEV-SOL

SVP

PKK

TSK

TKP(B)

THKP-C (ACİLCİLER)
(Ortadoğu Temsilcilikleri)

Sömürge halkların esaretten kurtuluşlarının evrensel koşulları vardır. Sömürgeci egemenlikten, baskıdan ve talandan kurtulmak isteyen bir halk örgütlenmeli, birleşmeli ve savaşmalıdır. Ulusal bağımsızlığı için ayaklanan bir halkı yenecek bir güç yeryüzünde olamaz. Ulusal kurtuluş savaşının da belli evrensel kuralları vardır; bir halk özgücünü temel almalı, mücadelesini dünya sosyalist ve demokrasi cephesinin bir parçası haline getirmeli, ulusal bağımsızlığı hedeflemeli ve bu yolda tüm halk güçlerinin siyasal ve savaş birliğini yaratmalıdır. Devrimci ulusal kurtuluş savaşı halkları bilinçlendiren, birleştiren, sinayarak çağdaş bir toplum haline getiren alandır.

Ülkemiz Kürdistan ve halkımızı, çağdaş halkların ölçülerine vurduğumuzda kabul edilemez bir durumu yaşıyor. Ülkemiz bölünmüş, halkımız kahredici bir yoksulluk içinde tutulmaktadır. Sömürgeci güçler halkımızı tarihten silmek istiyorlar. Hiçbir kural tanınmadan insanlarımız öldürülüyor, ülkesinden kovuluyor, sömürülüyor, halkımıza ait ne varsa inkar ediliyor, talan ediliyor. Emperyalizmin beslediği Türk, Irak-Arap ve Fars burjuva sömürgecileri toplumsal yapımızda yarattıkları tahribatla ulusal kurtuluş siyasetinin oluşturulmasını güçleştirdiler. Bu toplumsal yapının ve tahribatın ürünü olarak Kürt hakim sınıfı olan feodal-burjuvaları ve ara sınıfı olan küçük-burjuva milliyetçilerinden kaynaklanan otonomi talebi nedeniyle halkımızın kurtuluş mücadelesi epey gecikti. Çünkü otonomi ve gerçekliği temel alan siyasetler halkı ulusal kurtuluş bilinciyle uyarmıyor, sömürgecilikle bir ölüm-kalım savaşına sürmüyor, Kürdistan halkını ve direnişini, doğal parçası olduğu sosyalist ve ilerici insanlıktan koparıyor, Kürdistan'ı gericiliğin bir oyun ve tahribat alanı haline getiriyorlar.

Halkımız, ulusal kurtuluş siyaseti ve örgütlenmesine 1970'lerde PKK öncülüğünde kavuştu. PKK'nin doğuşu Kürdistan halkı için yeni bir tarihi dönemin başlangıcıdır da. Diğer Kürdistan parçalarında halkımız silahlıydı ve direniyordu. Fakat bir halkın direnişi, ulusal bağımsızlığı hedefleyen devrimci politik öncüde ifadesini bulmak zorundadır. PKK, rehber aldığı sosyalist ideoloji, devrimci örgütlenmesi ve militan pratiği ile ulusal kurtuluş siyasetini yaşattı ve geliştirdi. Kuzey-Batı Kürdistan, geçirdiği toplumsal tahribata rağmen, proletaryanın doğuşu ve halkın özgürlük talebi PKK'nin doğuşuna yeterli zemin oldu.

Köleliğe başkaldırı öyle kolay olmadı. Kazanılan her mevzi ve ileri atılan her adım zorlu bir mücadeleye, halkın fedakarlığı ve onlarca şehide mal oldu. Sömürgeci köleliğin ne denli utanç verici ve kahredici bir statü olduğunu bilen biz Kürt halkı hiçbir zaman ulusal kurtuluş kazanımlarımıza kanını veren şehitleri ve çekilen acıları unutmamak, onları en yüce değer olarak tanıma yanında bu değerlere hiçbir saldırıya da karışıklız bırakmamak zorundayız.

PKK öncülüğünde halkımız ulusal kurtuluş bilincini sürekli geliştirdi. Sömürgeci güçlerin yanı sıra, Kürdistan'ın geri toplumsal yapısı ve işbirlikçi güç-

Halkımız, Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin 4. Yılında Bizden Daha Güçlü Birlik ve Direniş İstiyor

ler gelişmenin karşısında durdular. Bunlara rağmen ulusal kurtuluş mücadelesi şehirlerde ve kırdaki işçi, köylü, gençlik, aydın, esnaf vb. bütün yurtsever halk yığınlarına nüfuz etti, onları direnişe çekti.

Türk egemen sınıflarının 12 Eylül '80 faşist ordu darbesi, ulusal kurtuluş mücadelesinde geçici bir duraksamaya yol açtıysa da, PKK'yi ezmeyi başaramadı. Tam aksine yurtsever yığınların ulusal kurtuluş inancı pekişti ve yığınlar PKK'nin direnişi yaşatma çalışmaları etrafında kenetlendiler. Akla karanın, devrimci çizgi ile reformizmin birbirinden iyice ayrıştığı sömürgeci-faşist baskı altında geçirilen yıllar ulusal kurtuluş örgütlenmesini olgunlaştırdı ve PKK, 15 Ağustos '84 Atılımı ile Kürdistan halkına yeni bir sayfanın açıldığını müjdeledi.

Kürdistan halkı, PKK'nin çağrısının anlamını kavradı, ulusal kurtuluşa inancını, sunduğu destekle dile getirdi. Halkımızın 1980 öncesi yaşadığı cephesel pratik, 15 Ağustos 1984'le birlikte silahlı karakter kazanarak ve dünyanın çoğu alanına dağılmış olan yurtsever Kürdistan kitlelerini de kucaklayarak, daha güçlü ve kapsamlı bir şekilde yaşanmaya başladı. Bu gelişmeler PKK'yi "Ulusal Birlik ve Direniş Günümüz" olan 21 Mart '85 Newroz'unda Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK'nin örgütsel kuruluşunu ilana götürdü.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin ilanı halkımız için tarihi bir karardı. Halkımızın barbar bir sömürgeci egemenlik altında her şeyini yitirmekle karşı karşıya bırakıldığını gözönüne alırsak, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin ilanının ne denli büyük ve anlamlı bir kazanım olduğu daha iyi anlaşılır. Çünkü, halkımız kendi öncüsüyle, kendi bilinciyle, kendi olanakları, kendi kavga ve deneyi ile bu kazanımı elde etti. Belki henüz kitlesel ayaklanmalar yaşanmıyor, henüz büyük ordu savaşları olmuyor, ama sıfırdan başlayan bir halkın her adımda onlarca şehit bırakarak ulusal kurtuluşu için siyasal ve askeri örgüt birliğini ilan etmesi halkımızın yakında büyük ayaklanma ve savaşlara da mutlaka varacağını göstermektedir.

4. yılına girdiğimiz ulusal kurtuluş mücadelemizin ve Cepheyi güçlendirmenin önünde çeşitli sorunlarımızın varlığı da mevcuttur. Kazanımlarımız ne denli anlamlı, büyük ve gurur kaynağımız olursa olsun henüz yolun başlangıcında olduğumuzu

kabul etmek zorundayız. Halk olarak sömürgeci esaretten kurtulmak, ulusal bağımsızlığımızı kazanmak ve çağdaş halklar arasına girmek için bu sorunları çözmek ve aşmak zorundayız.

Bu sorunlardan temel olanları:

Faşist Türk sömürgeciliği, halkımızın Cephe birliğinin önüne geçmek ve ulusal kurtuluş mücadelemizi durdurmak için çok yönlü bir karşı-devrimci savaş yürütüyor. Halkımız üzerindeki baskısını artırıyor, kitlelere yönelik göç vb. uygulamalarla teslimiyeti dayatıyor. Komşu halklara yönelik de tehdit ve şantajlarını artırarak ulusal kurtuluş mücadelemizin ittifaklara girmesini önlemek ve var olanlarını da bozmak istiyor. Emperyalist destekçileriyle yeni katliam ve yayılma planları hazırlıyor, onları mücadelemize ve öncü güçlerine saldırtıyor. Türk devleti, sosyalist ülkelerin dahi Ortadoğu ve Kürdistan sorununa yaklaşımlarındaki eksikliklerini suistimal ediyor. Türk devleti, işbirlikçi Kürt güçlerini öne alıyor, yenilerini türetiyor. Türk faşist sömürgeciliğinin politikaları tek hedefte birleşiyor: Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini siyasal olarak kuşatmak, gelişmesini durdurmak ve tasfiye etmek, buna güç getiremediği an işbirlikçi çözümleri öne almak.

Diğer bir sorun da, Kürdistan otonom ve reformist güçlerinden kaynaklanan, ulusal birlik ve dayanışma ile direniş mücadelesini baltalayan anlayışlardır. Otonominin, ulusal kurtuluşa köklü bir çözüm olmadığı, halkın talep ve çıkarlarını yansıtmadığı defalarca ortaya çıkmıştır. Yine Türk sömürgeciliğinin Kürdistan üzerindeki egemenliği sürdüğü, hiçbir Kürdistan parçasında ulusal sorunun otonomi temelinde de olsa bir çözüme kavuşamayacağı ortaya çıkmıştır. Net olarak ortada olan en önemli gerçek de siyasal koşulların ve halkın tüm Kürdistan politik güçlerinden dayanışma, birlik ve direniş istediğidir. Bu, sadece bir istek değil, yerine getirilmesi zorunlu olan bir emirdir de.

Fakat Güney Kürdistan'daki otonomiye hedefleyen güçlerin temsil ettiği politik-pratik konum bu gerçeklikle çelişmektedir. Bu güçler otonomide direktmekte, bir türlü Ulusal Bağımsızlık talebini ileri sürememtedirler. Halen savaşın belli bir sömürgeci güç, hatta emperyalizmle ilişki içinde otonomi alabileceklerini sanmaktalar. Üstelik faşist Türk devletine rağmen amaçlarına

ulaşacaklarına inanmaktalar. Onların bu yetersiz politikası, silahlı halk gücünün heder olmasına yol açmakta ve halkımızın talebi olan geniş çaplı ulusal kurtuluş cephesi gerçekleştirilmemektedir.

Bu güçler, Türk sömürgeciliğine rağmen otonomi alabileceklerine 'inandıklarından' şimdiye kadar PKK'nin ittifak ve dayanışma çağrılarını olumsuz cevaplamış, hatta var olan olumlu ilişki ve dayanışmaları da bozmuş ve birlik çalışmalarını baltalamışlardır. Gerek I-KDP, gerekse YNK şunu iyi bilmektedir: Ulusal bağımsızlığı ve Türk faşist sömürgeciliğini hedeflemeyen hiçbir birlik ulusal kurtuluş cephesi olamayacağı gibi, başarı şansı da hiç olamaz. Ulusal bağımsızlıkçı çizgiyi ve en büyük halk potansiyelini temsil eden PKK'yi dışlayan, ittifak çağrılarına kulak tıkayan ve bunu yalan düzmecelerle izaheden bir tutum halkımızın çıkarına kasteden tahripkar bir tutumdur.

Halkımız için büyük anlamı olan ulusal birlik ve direniş günümüz Newroz dolayısıyla bu güçler bir daha çağrı yapıyoruz: Kürdistan halkının ulusal kurtuluşunu istiyor, faşist Türk devleti dahil tüm sömürgeci güçler ve ardındaki emperyalizme karşısındayız, Kürdistan halkının birlik talebine bağlıysanız, ulusal dayanışma ve ittifaklar için bir engel kalmayacaktır. Ulusal Kurtuluş Cephesi'nde yer almak için tek şart vardır: Ulusal bağımsızlığı hedeflemek, ilkeli ve açık olmak, birliğe geldikten sonra sözünün eri olmak.

Ulusal Kurtuluş Cephesi önündeki diğer bir engel de Kuzey-Batı Kürdistan reformist güçleridir. Bu güçler ideolojik, politik, örgütsel olumsuzlukları ve tahribatlarıyla örgütsel olarak kendi kendilerini tasfiye etme noktasına gelmişlerdir. Küçük gruplar haline gelen bu güçler, haktan tecrit olmuş, uluslararası alanda hiçbir devrimci, demokrat güç nezdinde saygınlıkları kalmamıştır. Yine de propaganda, karalama ve fitne çalışmalarıyla ulusal birlik ve direniş çalışmalarını baltalamaktadırlar. Otonom güçlerin yedeğinde hareket eden bu iflah olmaz gruplar, ulusal birlik çalışmalarının artırıldığı bir dönemde ders alacaklarına daha tahrip edici davranmaktadırlar. Özgürlük Yolu (TKSP)'nden Kurdistan Press (Rızgari)'e kadar olanları bu yanlış tutumlarında idrettikleri ölçüde, halkın dışına itileceklerdir. Ama ulusal bağımsızlık ve öncü gücü PKK'ye karşı olma konumlarını terkeder, Ulusal Kurtuluş Cephesi çağrılarına dürüstçe cevap verirlerse dayanışma zemini kendilerine açık olacaktır. Bu güçler, unutmamalı ki örgüt varlıklarını korumaları dahi PKK'nin ulusal birlik ve dayanışma çağrılarını olumlu karşılamalarına bağlı olacaktır.

Ulusal Kurtuluş mücadelesinin geliştirilmesi ve Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin kurulmasının öncü misyonunu elinde tutan PKK ile Cephe'de yer alan devrimci-yurtsever yığınların önündeki görevler bu sorunları çözümlemeye düğümlenmektedir. Kuzey-Batı Kürdistan'da ulusal bağımsızlık mücadelesi geliştirildikçe halkımızın Cephe

birliği güçlenecektir. Kuzey-Batı Kürdistan'da Ulusal Kurtuluş Cephesi güçlendikçe, diğer parçalardaki politik güçlerin Cephe önündeki engelleyiciliği önlenec ve tüm parçaları kapsayacak halk direnişi beraberliği sağlanacaktır. Her yurtsever, ulusal kurtuluştan yana her Kürt insanı Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin geliştirilmesinin bu içiçe ikili karakterini görmelidir. Örgütlü direniş, politik güçlerin ittifakını da hızlandıracaktır.

Günümüz, Kürdistan ve Ortadoğu koşulları Kürdistanlı her politik güç, devrimci ve yurtseverden Ulusal Kurtuluş Cephesi'nde yer almayı ve gücünü ulusal kurtuluş mücadelesinde birleştirmeyi zorunlu kılmaktadır.

Halkımız çileli bir yaşam içinde tutuluyor. Ülkemizin her yanında kurulan sömürgeci zindanlar ve toplama kamplarında insanlarımız, öncülerimiz öldürülüyor; ülkemiz bir savaş alanı haline getirilmiş isteyen taraf şehir ve köylerimiz bombalanıyor, zehirli gaz ve napalm bombalarıyla insanlarımız kitleler halinde öldürülüyor. Ülke kaynaklarımız ve insanlarımız sömürgeci ülkelerin savaş malzemesi olarak kullanılıyor. Sömürgeci güçler, ülkemizi kapalı kutu halinde tutarak dünya kamuoyunun ve uluslararası kuruluşların ilgi ve müdahalesini önüyor. Türk ve Irak sömürgeciliği ve emperyalist destekçileri durmadan halkımıza ve öncü güçlerine karşı komplolar geliştiriyor. Politik güçler arasındaki ayrılık ve ulusal ittifaklara karşı duyarsızlık, sömürgeci düşmanlarımızın oyunlarını kolaylaştırıyor.

Bu saldırıları önlemenin tek yolu vardır. Halk olarak güçsüz değiliz. Bağımsızlık yolunu tanıyoruz. Tarihi deney ve güncel kazanımlarımız var. Dünya ilerici insanlığı halkımızın mücadelesini görüyor ve destek sunmak istiyor. Ayaklanan bir halk gerçekliğimiz var. Binlerce insanımız ulusal kurtuluş için silah kuşanmıştır. Bütün vahşet uygulama ve politikalarına rağmen sömürgeci güçler artık ülkemize egemen olamıyor, halkımızı zaptedemiyor. Ülkemiz, Ortadoğu'nun anahtar devrimi haline gelmiştir. Ortadoğu halkları da bize tarihi sorumluluklar yüklüyor. Dar sınıf çıkarlarını önde tutarak birlik ve direniş görevlerine duyarsız kaldığımız her gün halkımızın aleyhine geçmektedir.

Yol bellidir: Halkımızın emrine uymalı. Kutsal Birlik ve Direniş Günümüz Newroz'un anlamına uygun davranmalı, sömürgeciliğin ve ardındaki emperyalizmin oyun ve saldırılarını Ulusal Kurtuluş Cephesi'ni güçlendirerek karşılamalıyız.

Her yurtsever, ulusal kurtuluş görevlerine daha sıkı sarılmalı, güncel görev ulusal birlik zirvesi olacak Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi Kongresi'nin gerçekleştirilmesi için hiçbir fedakarlıktan kaçınmamalıdır. Her yurtsever, PKK'nin, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'ni geliştirme çalışmalarına omuz vermeli, Ulusal Kurtuluş Cephesi'ni baltalayan saldırılarla mücadele etmelidir.

Bütün Kürdistanlı politik güçlere çağrımız şudur: Dar sınıf çıkarları bir kenara bırakılmalı, ulusal bağımsızlık talebiyle Ulusal Kurtuluş Cephesi'nde bir araya gelmek için koşulsuz görüşmelere başlanmalıdır.

ULUSAL KAHRAMANLIK HAFTASI ŞEHİTLERİNİ SAYGIYLA ANIYORUZ

**Öğrendik biz de dayanmasını
Gözyaşını saklamasını öğrendik
Ama yine de gömmemek gerek
acıyı yüreğe**

**Acı en büyük silahımız çünkü
Acıyı mermiyleydik namlularda
Acıyı bilinç yaptık
kattık kavgaya**

**İşte dayanıyoruz
bütün ağırlığına rağmen
acısına Mart'ın**

**Yine de müjdelere Mart
Yine vereceğiz sana
demet demet kırmızı güller
Mazlum'da açmıştın**

**ölümde yaşam güllerini
Mahsum da kucağındadır şimdi
en kızıl rengiyle**

**Zindan direnişinin bayrağını
Yüreğinde dikti zirveye Mahsum
Mazlum daha bir zirveleştirdi
kızillaştı yeni güllerle**

**Vur dalgalarını
Köpürsün suların kıpkızıl
Çünkü Mart kızıl**

**Çimenler kızıl
Çiçekler kızıl
Toprak kızıl
Mazlumların Mahsumların**

**Mart'ında
Yaşam kızıl Avaşın
Diyebilir mi artık kimse
yüreğinin atmadığını**

**Canlanmışken Mart böylesine
Ağlayabilir mi göz
yaşam önündeyken böylesine**

**Ama yine de acılı
şu yüreklerimiz
Derin bir yaranın sızısı gibi**

**Andımız var çünkü
henüz yerine getirilmedik...**

Zindanın en kuytu köşesinde bir haykırış yükseldi. Demir parmaklıklar arasında üç kibrit çöpünün aydınlattığı yüz, Mazlum'un yüzüdür. Hücreler hareketlendi ve hepsi ışığı görmek istedi. Mazlum DOĞAN yoldaş, "Bugün 21 Mart, bugün Newroz..." biçiminde konuşmasını devam ettirdi. Çağdaş Kawa özgürlük ateşini bu kez demir parmaklıklar ardında yakmıştı. Elinde üç kibrit çöpü vardı. Halikimza yeni günün başlangıcını müjdeliyordu. Zulüm ne kadar vahşi olursa olsun, kurtuluş mümkündü... İşte, Mazlum yoldaş bunu müjdeliyordu.

Kawa'nın yaktığı ateş, zindanları aydınlattı, dışarı taşı. Dağlara, ovalara, kentlere ulaştı. Bütün bu olanları bir şafak gibi aydınlattı. Çağdaş Kawa Mazlum yoldaşın aydınlattığı yolda yürüyen, ulusal kurtuluş savaşçıları, Kürdistan'da büyük gelişmeler yarattılar. Sömürgeci-faşist düşmana karşı yürütülen ulusal kurtuluş savaşında büyük başarılar kaydettiler.

15 Ağustos 1984'te HRK, 21 Mart 1985'te ise ERNK ilan edildi. Bunlar, bu yoldaşlarımızın ve bütün şehitlerimizin anısına bağlılığın bir gereği olarak gerçekleştirildi. 21 Mart 1985'te ERNK'nin ilanı, Çağdaş Kawa'nın yaktığı isyan ateşinin ulusal birlik yolunda gürleştirilmesidir.

İşte, bütün bunlardan dolayı, Mazlum yoldaşın Diyarbakır zindanlarında tutuşturduğu isyan ateşinin anlamı çok büyüktür. Zulmün yıkılışının bağımsızlığa ve özgürlüğe ulaşmanın müjdecisidir.

Mazlum yoldaş, bu anlamda büyük bir kahramandır. O, halkın, ulusal kurtuluş mücadelesinin çıkarlarının gerektirdiği yer ve anda, canı pahasına isyan ateşini en olanaksız koşullarda

bile tutuşturmasını bilmiştir. Üç kibrit çöpünün saçtığı ışık cılız gibi gelebilir. Bu ışığın anlamı açık ki çok derindir. Yalnız, o anı değil, bütün bir tarihi aydınlattı. Yine, yalnız anı ve dönemi değil, bütün bir tarihi kurtardı.

28 Mart 1986'da halkımızın ulusal kahramanı Mahsum KORKMAZ (Agit) yoldaşı yitirdik. Agit yoldaş, halkımızın yetiştirdiği ender sayıda çıkabilecek önderlerinden biriydi. Onun kişiliği, yaşamı ve mücadelesi her bakımdan örnek alınabilecek bir özelliktedir.

'86 yılı Newroz Atılımını kendi birliği ile, büyük bir eylemlilikle karşıladı Agit yoldaş. Newroz döneminde, çeteciliğe ağır darbeler indirdi. Bu yaygın eylemlilik içerisinde şehadet mertebesine ulaştı. Ulusal kurtuluşun can ve kan pahasına geliştirilebileceği çok açıktır. İşte, Agit yoldaş, bu savaşımızın canı ve kanı olmasını bildi.

Mahsum yoldaşın kişiliğinde dile gelenler de benzer şeylerdir. Mazlum ile Mahsum'u bu anlamda birbirinden ayırdetmek zordur. Aynı davanın neferleri olmanın yanı sıra, her bakımdan da birbirine benzer özellikleri çoktur. PKK'nin militan kişiliği en somut ve canlı ifadesini, bu şehitlerimizin kişiliğinde kendisini buldu. Mahsum yoldaş, Newroz'a ve Mazlum yoldaşın anısına bağlılığın bir gereği olarak, yoğun eylemliliği sürdürdüğü bir dönemde, O da bir Newroz döneminde şehit düştü. Tarih bu bakımdan da Onları birbirine yakınlıştırdı. Mazlum ve Mahsum yoldaşlar, Hareketimizin ilk geliştirdiği dönemlerde de birbirlerine yakın çalışmışlardı. Bu bakımdan, Onları birbirine daha yakın olarak görüyoruz.

Ulusal Kahramanlarımızı Yaşamak

Mazlum ve Mahsum yoldaşlar, gerçek kurtuluş yolunu göstermekle de kalmayıp, bu uğurda nasıl savaşmamız gerektiğini de gösterdiler. Yürünmesi gereken yola girmeyi ve bu yolda mesafe almayı kolaylaştırdılar. Bu, şehitlerimizin bizlere bıraktığı en önemli miraslardan biridir.

Şehitlerimizin anılarına bağlılık nasıl olmalı? sorusu üzerine çok duruldu. Bu konuda az yazılmadı, az konuşulmadı. Söylenenlerin ve yazılanların gerekleri yerine getirilseydi; bugün aldığımız mesafe kuşkusuz daha da ileri olacaktı. Bizzat, bu şehitlerimizin yaşam ve mücadelesi bile örnek alınsaydı; bu bile tek başına birçok şeyi başarmaya ve hatta devrimi kazanmaya yeterdi. Bizde bağlılık örnekleri de az çıkmadı. Ama bunlar açık ki, yetersizdir. Bu örnekleri daha da çoğaltmamız gerekir.

Halklar kan döktükleri, şehit verdikleri davalarına sınırsız sarılırlar. Ne pahasına olursa olsun, bu davayı sonuna götürmek için büyük çaba harcarlar. Bunun için toprağa ilk düşenden, son düşen cana kadar hepsine karşı büyük bir bağlılık gösterirler ve bunları saygıyla anırlar. Daha sonraki yıllarda ise, bunların anısına anıtlar diker, sonsuza dek yaşatırlar. İsimli, isimsiz yüzlerce, binlerce kahramanı anırlar. Çünkü, bunların hepsinin, o halkın ba-

ğımsızlığa ulaşmasında büyük bir rolü vardır. Her ülkenin şehitler anıtı vardır. İşte, burada bütün bu kahramanlarını toplar ve onlara minnet borcunu her fırsatta dile getirirler.

Bizim halk olarak ayağa kalkışımız yenidir. Tarihimizin bugüne kadar gelmesinde, elbetteki sayısız kahramanın rolü vardır. Bütün bunlara karşı ne kadar ödesek de minnet borcumuz bitiremeyiz. Bunların halk olarak yaşamımızdaki rolü büyüktür.

İşte, tarihi yeniden kalkışımızda, kölelik zincirlerini kırarak özgürlüğe yönelişimizde de, böylesi isimli, isimsiz kahramanların rolü belirgindir. Biz, bütün bu kahramanlarımıza, Mazlum ve Mahsum yoldaşların şahsında seslendik. Onların temsilcileri olarak, bu iki yoldaşımızı aldık. İşte, bu yoldaşlarımız için söylediklerimiz diğerleri için de söylenmiş olarak kabul edilmelidir.

Bu şehitlerimizin, anılarına bağlılık denilince anlaşılması gereken ne olduğu açıktır. Bunlar büyük emek değerlerinin sahibi olarak, bize görkemli bir miras bıraktılar. Bizim yapacağımız, bu mirasa en iyi bir şekilde sahip çıkmaktır. Bazıları, adeta bir kurt gibi buna dadanıp, bitirmek istiyorlar. Tabii böyleleri en iflah olmaz uşaklardan daha kötüler.

"Emek, en yüce değerdir" sözü herhalde boşuna söylenmemiştir. Bu, herkesin emeğe saygı duyması gerektiğini ifade etmek için söylenmiştir. "Emeğe ben saygılıyım" demekle de, bu saygı yerine getirilmiş sayılmaz. Gerçek saygı emek değerlerini ilerletmektir, bunların heder olmasını ve sorumsuzca kullanılmasını engellemektir.

Mazlum ve Mahsum yoldaşlar, başta olmak üzere, ulusal kurtuluş mücadelemizde yüzlerce şehidimizin ve yaşayan direnişçilerimizin emeği vardır. Bütün bu emek ve kan vermeler sonucu, bağımsızlık ağacı bu kadar büyüyebildi, gelişebildi ve dal-budak saldı. Bunu unutan, bu emek sahiplerini aklına getirmeyen biri ne kadar emeğe saygılı olur. Tabii ki hiç... Öyleyse şehitlerimizin anısına gerçek anlamda bir bağlılığı, biz onların mirasını korumak, geliştirmek, ilerletmek ve büyütmek olarak anlayacağız. Bunu bir onur ve namus gibi göreceğiz. Asla, hiçbir şekilde çiğnemesine müsaade etmeyeceğiz.

Peki, bu kendisini pratikte nasıl gösterecek, ulusal kurtuluş mücadelesinde ERNK çatısı altında biraraya gelmekle mümkün olur. Bütün şehitlerimizin anısına dikilecek en büyük abide olan bağımsızlığımızı ve özgürlüğümüzü kazanmakla, biz en iyi bağlılığı gerçekleştirmiş olacağız.

Ulusal Kahramanlık Haftası şehitlerimizi anarken, bu duygularla bir kez daha kendimizi gözden geçirmek ve bu temelde yenilemek vazgeçilmez bir görevdir. Mazlum ve Mahsum yoldaşların bir emri olarak da bunu kabul edip yerine getirmemiz gerekir.

Mazlum ve Mahsum yoldaşların anıları önünde bir kez daha saygıyla eğilirken, her zamankinden daha fazla ulusal kurtuluş yolumuzu aydınlatan ışıkları yollarında yürüyeceğimize söz veriyoruz.

Mazlum ve Mahsum, iki büyük şehidimiz. Biri bir halkın beyni ve yüreği, diğeri karanlık bir ortamda özgürlük ateşini yakarak, Çağdaş Kawa olmasını bilmiştir. Her iki şehidimiz üzerinde ciltler dolusu yazmak gerekir; yoksa Onların yaşamını ve mücadelesini anlamak mümkün değildir.

Onlar, tarihin karşısına çıkardığı görevlere, tereddüte, kararsızlığa ve ikircikliğe düşmeden dört elle sarılmış ve son ana kadar da bu tavırlarını sürdürmüşlerdir. Halkımızın en fazla ihtiyaç duyduğu anda, yapılması gerekeni yapmışlardır. Şehitlik gibi yüksek bir mertebeye yükselerek, Kürdistan halkının canı ve kanı olmasını bilmişlerdir. Şehadetleri ile ulusal kurtuluş mücadelemize büyük bir atılım kazandırdıkları gibi, halkımıza, militanlara da nasıl yaşanması ve savaşılması gerektiğinin gerçek yolunu da gösterdiler. Bu anlamda Onlar, sadece tarihin bu döneminin gerçek kahramanları değil, halkımızın bütün bir tarihinin kahramanları olarak anılacaklardır.

PKK-MK üyesi, bu her iki değerli şehidimizin anılarına bağlılığın da bir gereği olarak, PKK III. Kongresi, 21-28 Mart tarihleri arası zamanı **Ulusal Kahramanlık Haftası** olarak karar altına aldı ve ilan etti. Bundan sonra her 21-28 Mart arası dönem Ulusal Kahramanlık Haftası olarak kutlanacak ve bu haftada başta bu iki değerli şehidimiz olmak üzere bütün şehitlerimiz anılacaktır.

Mazlum DOĞAN ve Mahsum KORKMAZ yoldaşların şahsında, halkımız çok şeyler kazandı. Halkımızın bu iki önderini çok erken yitirmesi en büyük kayıplardandır. Ama bu yoldaşlarımız, şehadetleri ile bile, halkımıza büyük bir kan gücünü verdiler. Halkımızın damarlarında dolaşan bağımsızlık ve özgürlük kanını pompalayan ve buna büyük bir kuvvet katan, bu yoldaşlarımızdır.

Yıllardır, öndersizlikten çekmiş, gerçek halk önderleri ortaya çıkmadığı için sömürgeci egemenlik altında kalmış bir halk için, iki değerli önderini yitirmenin anlamının ne olduğunu bu halkın kendisinden daha iyi bilen yoktur. Yine bunun acısını bu halktan daha iyi duyan ve yüreğinin derinliğine işleyen yoktur. Bunun için Kürdistan halkı, kendisine böylesine değerli önderleri veren PKK etra-

fında daha sıkı bir şekilde ke-netlenmektedir.

Bu önderlere sahip çıkmanın en gerçekçi ve doğru yolu da budur. PKK'nin ideolojisi ve mücadelesi böylesine değerli önderleri ortaya çıkardı. PKK'nin yürüttüğü mücadele etrafında birleşmek, gerçek halk önderleri etrafında biraraya gelmektir. Bugün, ulusal kurtuluş savaşımız bu görevi büyük oranda yerine getirmiştir. Bu görevin daha da yerine getirilmesi gerekiyor.

Mazlum ve Mahsum'un Kişiliğinde Dile Gelen Nedir?

Bu şehitlerimizin kişiliğinde dile gelen tarihtir. Savaşmaya ve kazanmaya azmetmiş bir halkın şahlanması, bu kişiliklerde vardır. Onlar karanlık bir dönemin aydınlatıcıları oldular. Yüzyıllardan bu yana süzülerek günümüze kadar gelmiş olan halkımızın öz değerlerinin temsilcileridirler. Kürt yiğitliğinin, mertliğinin PKK'de somutlaşan örnekleridir.

Tarihten neyi kastediyoruz? Yüzyıllarca önce yaşamış olan Demirci Kawa'nın zulmün yine insan soyuna en vahşi bir şekilde kastettiği bir ortamda, Diyarbakır zindanında Çağdaş Kawa olarak, Mazlum DOĞAN yoldaşın kişiliğinde yeniden karşımıza çıkmasının başkaca ne anlamı olabilir? Bu tarihin, günümüze kadar uzattığı kollarının örnekleri değil mi?

Demirci Kawa zulmün sarayında ateş yakarak, kurtuluşu müjdelemedi mi? İnsanların yaşamlarının elinden alındığı ve zulmün en vahşisinin uygulandığı bu sarayı yaşamın hizmetine sunmadı mı? Bütün bunların cevabını biliyoruz. Evet, Demirci Kawa iyiye, güzele ve insanca yaşama kavuşmanın ışıkları yolu oldu. Onun yaktığı ateş de zifiri karanlığı parçaladı ve halkımızı gün yüzüne çıkardı.

Tarih, 21 Mart 1982... Yer, Diyarbakır zindanı... Bu kez zulüm zindanlarda... İnsan yaşamına en kötü bir şekilde kastetilmek istendiği bir zulüm merkezi... Ortam zifiri bir karanlıkla kaplanmış. Gün yüzüne çıkmanın koşulları çok zorlaşmış, son umut ışıkları da sönmek üzere. İnsanların yaşamında umudun kesildiği bir an. Ama herkes zulümden kurtulmak istiyor. Ortam sessiz, sakin, adeta bir kâbus çökmüş gibi.

Alman devleti, politik alanda uğradığı yenilgisinin acısını hukuki alanda çıkarmak için yoğun bir çaba içinde görülüyor. Halkımıza karşı olan düşmanlığını şimdi de hukuki alana kaydırarak kendi yargı organları vasıtasıyla sürdürmek istemektedir. Böylece kendi saçma ve gülünç iddialarını kanıtlamak peşindedir. Cezaevlerine çeşitli nedenlerden ötürü düşmüş, içinde yurtsever ve devrimci Kürtlerin de bulunduğu bazı dürüst insanlarımızı hareket noktası olarak alıp, sözüm ona bunların PKK-ERNK ile olan ilişkisini araştırmaktadır. F. Almanya'daki diğer ceza ve tutukevlerinin durumunu bilmiyorum, ama benim içinde bulunduğum Schwalmstadt cezaevi, bu amaçla 3.11.1987'de F. Almanya Kıriminal Dairesi tarafından sabahın erken saatlerinde basılmış ve bilinen yurtsever ve devrimci Kürt insanların hücreleri aranmıştır. Aranan insanlarımızı ifade esnasında muhbirlik önerilmiştir. Fakat tarafımızdan ifade reddedildiği gibi, muhbirlik istemi de nefretle kınanmıştır. Daha önce bazı suçlardan dolayı 22 yıla mahkum, (bu daha sonraları düşmüş) bir yurtsever, tutuklu ve hükümlü kaldığı süre içinde edindiği devrimci-yurtsever kişiliği, PKK önderliğindeki Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine borçlu olduğunu kriminal dairesi mensuplarına şöyle haykırdı: *"Sömürgeci-faşist Türk devleti ve sizin devletinizi ben ve benim gibi çocukları eroinci yaptı. Verdiğiniz cezanın bile benim için bir anlamı yoktur. Ama PKK bizi kurtardı, topluma yeniden kazandırdı."*

Mantık şu idi: "Biz sizi terörist olarak yargılayacağız, ama PKK-ERNK hakkında dümece iftiralari onaylarsanız, yani muhbirlik yaparsanız sizi affederiz, aksi halde terörist bir örgüte üye olmaktan dava açarız." Ve bu mantık umduğunu bulamayınca denize düşenin yılana sarılması misali hemen dediklerini yaptılar. Sözde bizi "kaçış planı" yapmaktan yargılayacaklardı, ama daha sonra durum anlaşılacak, bunun gerçek olmadığı görüldü. Hemen ardından "terörist örgüte üye olmak" Alman yüksek mahkemesine dava açılmış. Böylece, Schwalmstadt'ta üçbuçuk sene sonra yeni bir "terörist" keşfettiler. Öyleyse önceden alınan tedbirler yetersizdi, yeni tedbirlerin alınması gerekiyordu. Götürüp tecrit edilmiş aslan kafeslerine koydular. Hayret, hukuk ve demokratik kurumlar, insan hak ve özgürlüğü kapitalist ülkelerde ne kadar basitmiş! Her şey saniyelik oluyor ve aynı zamanda bu değerlerin ırzına geçilerek rafa kaldırılıyor. Adına "teröriste karşı tedbir" diyor-

Emperyalist ve Sömürgeci Güçlerin Saldırılarını Bertaraf Etmek Ulusal Kurtuluş Savaşını Yükseltmekle Mümkündür

lar. Peki ortada fiili bir eylemi olmayan, uzun zamandır içerde bulunan, ve sırf devrimci düşüncelerinden ötürü, PKK önderliğindeki Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin bir taraftarı olmaktan ötürü "terörist" olarak damgalanmasının haklı hangi hukuki ve demokratik gerekçesi olabilir? Böyle birini tecrit hücrelerinde kontrol altında tutarak, baskıya maruz bırakması hangi insani hak ve özgürlüğe sığabilir? Ama onlara bakılırsa bunun adı demokrasi ve özgürlük olmaktadır. Gerçekten ben, hem böylesi demokrasi ve özgürlük oyunundan nefret ediyorum, hem de bu oyunun arkasındaki güçlerin zavallı ve o kadar da çirkin olduğunu görünce bir taraftan da seviniyorum.

Ben, bağımsızlığı ve özgürlüğü PKK önderliğinde buldum. Halkımın, tarihe ve çağa mal olacak en kutsal ve güçlü kavgasını orada başaracağına inanıyorum. Halkıma, ilerici insanlığa ve dünya devrimci-demokratik güçlerine en iyi hizmeti orada sunacağım. Kürdistan devrim şehitlerinin anısına en anlamlı bağlılığa orada ulaşacağım. İnanıyorum ki PKK öncülüğündeki ulusal kurtuluş mücadelesine karşı, halkıma ve ilerici insanlığa karşı ve son defa kahraman şehitlerimize karşı taşıdığım sorumluluğumun ve görevimin bilincindeyim. Bundan sonrası için, bir değişiklik olacağını sanmıyorum. Böyle bir alçaklığa ve uşaklığa kesinlikle fırsat vermeyeceğim.

Bugünden itibaren (15 Şubat 1988), Federal Almanya Yüksek Mahkemesi'nin, tarafından hiçbir hukuki ve demokratik yönü görülme-yen terörist suçlamasını ve cezaevi yaşamında almış olduğu, baskı ve haksızlığın ürünü olan özel tedbirlerini (tecrit edilmiş bir hücrede yalnız başıma yaşama, cezaevi içindeki yaşamımı denetim altında tutma, ilişkilerimi dondurma, avukat ile mektuplaşmalarımın özel mahkemede incelenmesi, ziyaretimde olduğu avukatımla görüşmelerimin gözetim altında olması vb.) protesto etmek ve kamuoyuna duyurmak amacı ile açlık grevi eylemine başlamış bulunuyorum. Bu eylemimle aynı zamanda, 9 Şubat 1988'den itibaren Diyarbakır cezaevindeki ve geneldeki, sömürgeci-faşist Türk devletinin insanlıkdışı işkence ve baskılarını protesto etmek ve seslerini kamuoyuna duyurmak amacı ile açık grevine başladıklarını açıklıyor; devrimci, demokratik ve yurtsever savaş esirleriyle dayanışma içinde olduğumu duyuruyorum.

• • •

Kısaca bu "güvenlik tedbirleri"ni şöyle sıralamak mümkündür:

— Avukatım ile görüşmelerim, birbirimize ulaşmadan, cemekanla bölünen iki ayrı yerde, mikrofondan ve özel memurların konuşabileceği şekilde gerçekleştirilmek istenmektedir. — Avukatla mektuplaşmalar-

ım, özel bir mahkemede ele alınıp okunmaktadır.

— Kendi yakınlarımla ziyaret: Eyalet kıriminal dairesinden veya cezaevi idaresinden bir memurun gözetiminde, tercüman aracı ile Almanca aktarılacak şartıyla Türkçe konuşmayı kabul ettiğim vakit gerçekleşebilir. Bu karar, 5.1.1988 tarihinde bana bildirilmiştir. Daha önce ise ziyaretim yasaklanmış, 14 Kasım 1987'de var olan ziyaretim iptal edilmiş, gelen ziyaretçim içeri alınmamıştır.

— 3.11.1987'de saat 17.15'te hücrem Alman kıriminal dairesi tarafından basılmış, hücrede bulunan her şey aranmış, el yazmalarım yanlarında getirdikleri bir tercüman tarafından tercüme edilmiştir.

— O zaman, Bonn-Meckenheim'da yapılan bir aramada bana ait olan bir yazının ele geçirildiği ve bu yazının benim kaçışımı içeren bir plan olduğu iddia edilmişti. Ben yazının bir kesimini gördüm, biraz göz gezdirdim, öyle bir şeye rastlamadım.

— 11.11.1987 'de benim hücrem bu sefer idare tarafından arandı ve beni aynı günde "güvenlikli" başka bir hücreye koydular.

— Ben bu tarihten sonra hücremin sık sık arandığına tanık oldum. Bunu ben içinde olmadığım sırada yaptılar.

— Cezaevi içi çalışmalarım yakından takip edilmeye başlandı, kiminle buluşuyorum, neler konuşuyorum, niçin beraber dolaştığım merak konusu olmuştur.

— Ben, 20.11.1987'de kendi adıma bir grup yurtsever Kürdü temsilen bir protesto mektubunu verdim.

— 6.1.1988'de cezaevindeki gazetede çalışmama son verildi, nedeni bildirilmedi.

— Yazılı müracaatlarım, yazılı cevap verilmedi. Ya sözlü verildi, ya da yazılı olanlar sadece bana okundu ve elime verildi.

— 11.2.1988'de "güvenlik" statüsünün içinde bulunduğum hücreden alındım, yine aynı statsiyonda, özel olan tecrit hücreesine konuldum. Karar, Almanya Yüksek Mahkemesi'nden (BGH) çıkmıştır. Neden "kaçış planı" değil, "terörist bir örgüte üye olmak" gösterilmiştir.

— Şimdi, günde sadece bir saat havalandırma saatine çıkıyorum, diğer zamanımı tecrit hücresinde geçmekteyim.

— Başka hükümlülerle veya onların benimle konuşması yasaktır.

— Havalandırmaya, doktora, banyoya veya herhangi bir yere yalnız götürülüyorum, yemeğim yalnız veriliyor (tabii şu anda almıyorum).

— Televizyon ve boş zamana (serbest çalışma zamanı) çıkmam yasaktır.

— Herhangi bir makamla konuşmadan önce, "güvenlik" aramasından geçiyorum.

— Doktora çıkmam veya başka nedenlerle dışarıya çıkmam halinde, buranın gardiyan-

Devamı 15. sayfada

İsveç Cezaevinden Mektup: Cezaevi Koşullarını Protesto İçin Açlık Grevi

İsveç'te sorgulamalar (yaşadığım pratiği yazıyorum), Türk polisini aratmayacak bir şekilde yürütülmektedir. Burada fiziki işkence yoktur ama günün 24 saati psikolojik işkenceyle geçiriliyor.

Tutukevlerine düşenler istenildiği kadar tutulabiliyor, herhangi bir zaman sınırlandırması yoktur. Kişi tek başına bir hücreye konur, gazete vb. okuması da yasaktır. Sürekli polisin soruşturma adı altında uygulamalarına maruz kalır. Burada yine Türk polisi gibi satınalma yöntemlerinden tutulmuş da ailesel konulara kadar tüm olanaklar işletilerek kişi itiraflara zorlanmaktadır. Gençliğin elden geçtiği, zevk ve sefanın sona erdiği biçimindeki sözlerle, kişi karamsarlığa düşürülmeye çalışılıyor. Bunlar bir sonuç vermezse tutuklu tehdit ediliyor. Bu genellikle uzun ceza alma olarak belirtilebilir. Tabii yine son sözü söyleyen polisin kendisidir. Yoksa mahkemelerin bağımsızlığından bahsetmek sadece bir aldatmaca olur. Polis bu ülkede, yönetim de dahil, tüm kurum ve kuruluşları kontrolü altında tutmaktadır. Son dönemlerde basında da çokça işlendiği gibi Palme'nin katili de, yine ismi ve fotoğraflarıyla açıklık kazanmış durumdadır.

İsveç'te çok cezaevi çeşidi vardır. Bunlardan biri normal cezaevleridir. (Hücrelerin tümü tek kişiliktir, bölgelere göre hücre büyüklüğü değişmektedir.) Diğer bir cezaevi tipi de şimdi bulunduğumuz cezaevidir. Yani özel cezaevi. Bu cezaevine daha çok, tehlikeli tutukluların kapatılması düşünülmüş, fakat bugün bu durum tümünden değişmiş durumdadır. Buralar cezaevinden çok akıl hastanelerine çevrilmiş durumdadır. Yani delilerin olmadığı bir tımarhane ve bu tımarhanede sağlam insanların özellikle yabancıların delileştirilmesi uzun süreli olarak düşünülmüştür. Burada bulunan tutuklu hangi suçtan olursa olsun, karakter yapısı ne olursa olsun cezaevinin belirlediği kişilerle bir arada olmak mecburiyetindedir. Yani kişinin seçim diye bir hakkı yoktur. Kişi, ancak günde üç tutukluyla aynı grupta bulunabilir. Sabahleyin gardiyanlar adeta toto oynarcasına kapılara yeşil, kırmızı ve sarı renkler asarlar, böylece o gün beraber olunacak tutuklular belirlenmiş oluyor. Yani eğer bu belirlenen insanlar birbirine düşman da olsalar, o gün beraber olmak mecburiyetindedir. Tabii bu durum sürüp gitmektedir; değişiklikler tümünden gardiyanların (çoğunluğu ırkçı veya faşisttir) eline bırakılmıştır. Öyle zamanlar vardır ki, kişi istemediği halde üç-dört ve daha fazla gün aynı kişilerle birlikte olur. Bulunduğum cezaevi 9 kişiliktir ve üçer gruba ayrılıyor. Günde 5-6 saat hücreden çıkıyoruz, geri kalan sürede hücrelere kapatılıyoruz. Günde 1 saat havalandırmalarla öğleden önce her havalandırmadan sonra içeri girişte arama yapılıyor. Tabii bizler havalandırmada iken, içeri girip (her gün) hücrelerde istedikleri şekilde arama yapıyorlar, daha doğrusu arama adı altında tutuk-

luları provoke etmektir asıl amaç. Doktora gitmek istenilirse, soyunup elbise değiştirmek gerekir.

Bazen özel yetiştirilmiş bir grup tarafından köpeklerle hücreler aranmaktadır. Tabii arama yapılacağı gün tüm tutuklular tecrit bölümüne kapatılmaktadırlar. Bu uygulama en çok, kişileri çileden çıkarmaya yöneliktir.

Bu cezaevlerinde üst düzeydeki sorumlulardan gardiyanlara kadar herkes yalnız bir noktada cevap veriyor. Her şey her an yasaklanabiliyor. Sorulduğunda ise "güvenlik açısından" deniliyor. Başka bir izahat yok. Hücrelerde madenden yapılmış herhangi bir şey bulundurmamak yasaktır. Tüm kaşıklar, tabaklar vs. hepten plastik. Tutuklu yalnız yemeği yemek mecburiyetindedir. Hücrede belli bir miktardan fazla para bulundurmamak yasaktır. Yani kısacası, hiçbir kişisel malzeme bulundurmaya olanak tanınmamaktadır. Telefonlar dinlenmek, mektuplar açık gönderilmek şartıyla olanaklıdır. Görüşmeler ilk dönemlerde gözetim altında yapılmaktadır. Ziyaretçinin dışardan herhangi bir şey; yiyecek, sigara vs. getirmesi kesinlikle yasaktır. Tutuklu kısa sürelerle hiçbir sebep olmaksızın bir cezaevinden diğerine götürülmektedir. Ben şimdiye kadar her 5 veya 6 ayda bir değişik alanlardaki cezaevlerine gönderilmekteyim. (Özel cezaevi) 1985'ten beri bir diğer Kürdistanlı daha cezaevine gelince bu trafik daha da sıklaştı. Bir sabah kapı açılır ve "toplan yolculuk var" denilir. Herhangi bir sebep ise hiçbir zaman gösterilmez. Kısaca, "güvenlik açısından" denilir. Dünyada bu kelimenin en çok kullandığı ülke İsveç'tir dersem abartmış olmam. İki Kürdistanlı aynı koşullardaki cezaevlerinde bulunmamıza rağmen, aynı bölgedeki cezaevinde yanyana olamıyoruz. Sebep aynı ülkeden gelmemiz ve güvenlik sorunuymuş.

1985 ortalarında radyoda

biri bizimle (değişik cezaevlerinde) görüşmek istemişti; ki bu tüm tutuklulara aşıktır. Nedense hükümet tarafından reddedildi. Sebep ise hiçbir zaman söylenmedi ve söylenmeyecek de. Son zamanlarda kısıtlamalar daha da günde gelmektedir. Bunun için, yani tüm bu insanlık dışı uygulamaları protesto etmek için 20 Şubat'tan beri süresiz açlık grevinde bulunmaktayım.

Özel cezaevleri tutukluların sürekli bulunması gereken alanlar değildir. İsveçliler için burada kalma süresi çok kısa olurken, yabancılar yıllarca buralarda tutulmaktadırlar. Hiçbir neden de gösterilmiyor. İsveç'te en uzun ceza, ömür boyu ve sonra on iki yıl hapistir. Bugün bu cezalara çarptırılan onlarca kişi vardır. Oysa biz Kürdistanlılardan başka bu cezaevlerinde bulunan yoktur, yani ömür boyu cezaya çarptırılanlardan. Burada sağlığa da çok dikkat edilmesi gerekir. Aksi halde çok güç durumlara düşülebilir. Adeta TC cezaevi revirleri gibi, vereme de, kansere de aspirin verilmektedir.

Z. Kılınç

AĞRI DAĞININ DORUKLARINDAN İHANETİN YOLU RIYA AZADİ'YE AÇIK MEKTUP

Tarih, büyük kahramanlıklara tanık olduğu gibi, büyük ihanetlere de tanık olmuş ve bu ihanetleri, sayfalarına birer kara leke olarak geçirmiştir. Bu durum Kürdistan gerçeğinde daha da net olarak yaşanmış ve yaşanmaktadır. Bugün Kürdistan'da eşine ender rastlanan direnişler ve bu direnişleri yaratan kahramanlar birer abide olarak tarihe geçerken, ihanetinizin de tarih sayfalarına kapkara birer leke olarak geçmiş ve geçmektedir. Çok ilginçtir ki, Ağrı Dağı isyanı dönemindeki direniş ve ihanet ikilemi, yeni dönemde, PKK direnişi ile TKSP ihaneti ikilemi biçiminde boy vermiştir. Anlatacağım olaylar bu ikilemin Ağrı Dağı somutunda nasıl geliştiğini ortaya koymaktadır.

Her şeyden önce şunu belirtiyim ki, -kandırmak istediğiniz insanların zihinlerinde kuşku kalmaması için- hem Erzurum zindanlarında kalmış, hem de 1985 Ağrı Direnişi içinde yer almış bir halk savaşçısıyım.

Yazıma, Erzurum zindanlarındaki direniş ve ihaneti açıklayarak girmek istiyorum.

Emperyalist ve Sömürgeci Güçlerin Saldırıları...

Baştarafı 14. sayfada

larımın yanı sıra, ayrıca polis güçlerinin refakatinde getiriliyorum.

— mektuplarım özel bir tercümanın elinden geçiyor ve tercümesi yapılıyor.

— Kaldığım hücre her gün aranıyor.

— Hareket ve davranışlarda, bir "terörist" olduğum ve bu muameleye bu yüzden maruz kaldığım gösterilerek psikolojik baskı yapılıyor.

— Almanca dersine katılıyordum, yasakladılar.

— Spor yapmak yasaklandı. Tabii kendi hücremde fırsat bulursam bir şeyler yapıyorum.

— Hücredeki resim defterlerim, suluboya ve kurşun kalemlemlerim alındı, çizim yapmam yasaklandı.

— Hücrede bulunan ve kendim yaptığım yağlı boya tablolarım alındı. Bunlar devrim şehitlerinin posterleriydi. Ulusal bayrağı ve ordu sancağı alındı. Bir Newroz resmim vardı alındı. Başkan Abdullah Öcalan'ın resmi vardı alındı. Kısaca tüm resimlerim alındı.

Şu anda bildiklerim bunlar, daha başkalarını hatırlamıyorum. Mesele az veya çok sorunlu değildir. Mesele, AYM'nin neden bana karşı yeni bir dava açtığı da değildir. Ben, dava açamaz demiyorum. Bu, kendisinin bileceğidir. Ben, "suçum" nedir, hakkımda hangi iddia var, muhtevası nedir, hangi kapsamı almakta olduğunu görmeliyim ve ona göre kendimi savunmaya hazırlayacağım. Fakat dört ayı aşkın süredir böyle bir dava açılmıştır, ama sadece açıldığını biliyorum. Elimde başka bir iddia yok. Ortada fiili bir eylem yok, dört seneye yakındır içerde

rum. 1982 yılının başlarıydı. Erzurum zindanlarında vahşet doruktaydı. Korkunç işkencelere rağmen, "*ne pahasına olursa olsun direnmek*" kararlığımız vardı. Bu kararlığın sembolü Fuat Aslan yoldaşı. O tepeden tırnağa direnişti. O, direnişiyle kitleyi ayaklandıran, ihaneti mahkum eden, sömürgeci mahkemeleri işletmeyen devrimci gurur ve haysiyeti en iyi bir tarzda koruyan bir kahramandı. Ama buna karşın yeni direnişe karşı TKSP'nin ihaneti de korkunçtu. Burada, tüm adamlarının durumunu açıklama gereğini duymuyorum. Eğer gerek duyulursa yazabilirim. Değirmek istediğim, BBC radyosunda "kahramanlık" propagandasıyla her türlü övgüye dizilen **bay Siyabend** yani **Nizamettin Kaya**'nın durumudur. **Bu unsur 3 nolu cezaevinin kocaman duvarlarına yağlı boya ile, halkımızın baş düşmanı M. Kemal'in resimlerini yapıyordu.** Bu da yetmiyordu. Karton

bulunuyorum. Buna rağmen, sonuçlanmamış, kanıtlanmamış bir suçlamayı, böyleymiş gibi gösterip, beni terörist ilan etmek ve terörist gibi muameleye tabi tutmak, cezaevinde ikinci bir tedbir, insan hak ve özgürlüğü ile bağdaşmaz bir durumdur. Zaten açılan sözkonusu davanın kökeninde yatan mantık haksız ve "zor her şeye kadir" mantığıdır. İşte ben bunları protesto ediyorum. Yoksa kimseden istemde bulunmadığım, yalvardığım bir şey yoktur.

Bağımsızlık ve özgürlüğe duyduğum tutkunun bir gereği olarak, Alman devletinin benim şahsımda, halkıma ve öncü güçlerine karşı uygulamak istediği haksız ve insanlık dışı politikalarını teşhir etmeyi ve AYM'nin kararıyla birlikte Schwalmstadt cezaevinde uygulanmaya başlayan ve tamamen baskı mahsülü olan "özel güvenlik tedbirlerini" açıklamayı, halkıma ve demokratik-ilerici kamuoyuna duyurmayı kendim için bir görev bildim.

Bunları protesto etmek için 15.2.1988'den itibaren açlık grevine başlamış bulunduğumu, ayrıca Diyarbakır cezaevindeki savaş esirleri direnişiyle dayanışma içinde bulunduğumu, onlarla birleştiğimi, onların amaç ve istemlerinin aynı zamanda benimki olduğunu, halkıma ve demokratik-ilerici insanlığa ve kamuoyuna duyuracağımı umuyorum.

Çalışmalarınızda başarılar diler ve devrimci selamlarımla desteklerim.

Ali Aktaş

üzerinde, siyaha boyadığı fasulye ve beyaz fasulye ile despotun Kocatepe'deki posterini yapıyor ve koğuşlara asıyordu. Bununla da kalmıyordu, idarenin koğuş içi gizli ajanlığı rolünü de en iyi bir biçimde yerine getiriyordu.

Bu hizmetlerinin karşılığı ise takdirname alması oldu. Ardından tahliye olup Ortadoğu'ya oradan da Avrupa'ya taşındı. Şimdi bu unsur en iyi adamınız durumunda olup, sizinle birlikte PKK'ye karşı küfür kampanyasını yürütmektedir. TKSP içindeki 'dürüst insanlara' sormak gerekir. Acaba, faşist Türk sömürgeciliği bu unsuru görevli göndermiş olmasın? Neden Nizam'ı örnek verdim. Çünkü bu bay TKSP'yi şahsında en iyi yansıtan biri olmasından dolayı örnek verdim. Belki bazılarınız, Nizam beyin zindandan kurtulmak için taviz verdiğini düşünebilir. Ama bu doğruları yansıtabilir mi? Şayet olanaklarınız varsa 2 nolu Askeri Mahkeme'deki dosyaları araştırıp iddianameyi bizzat görmenizi salık veririm.

Gelelim paçavra yığını ihanetin yolu olan derginiz Riya Azadi'nin 105'ci sayısına. Diğer sayılarda olduğu gibi, bu sayıda da bir yığın küfür ve karalama sıraladıktan sonra devamla "...*Türk basını Ağrı Dağı'nda aranan bir-iki adi mahkum peşine düşüp, bunları Apocu diye gösterip, Türk ordusunun Ağrı Dağı'na yönelik bir tehdit hareketini günlerce reklam ederken 'mehmetçiğin yumruğu enseleminde', 'Ordumuz Ağrı Dağını bir kez daha fethetti!'* gibi başlıklar atarken, Apocu şefler de yayın organlarında Doğubeyazıt'taki Tugay üzerine sürdükleri hayali 'süvari bölüğü'nün reklamını yapmaktan geri durmadılar..." diyor-sunuz. Önce şunu belirtiyim ki, siz bizim açımızdan anlaşılır olduğunuzdan muhatap almıyorum. Asıl muhatap aldığım ülkeden uzak, gelişmelerden habersiz olduğundan, şu veya bu yolla sizler tarafından aldatılan dürüst insanlardır.

Bunları yazarken acaba hiç düşündünüz mü? Ağrı Dağı civarında insanlar yaşıyor. Ayrıca yabancı dağcılar geliyor. Hepsinden de önemlisi dünya basın-yayını var. Bunlar, Ağrı Dağı Direnişine tanık olmuş kesimlerdir. Şu gerçek ortaya çıkıyor, siz bunları enayi yerine koymak istiyorsunuz ama busizin enayiliğinizi ortaya çıkarıyor.

Herkes biliyor ki, Ağrı Dağı Direnişi **Mehmet ERTÜRK**, ve **Fuat ASLAN** gibi değerli halk kahramanlarının eseri. Sizi en çok gocunduran da **Fuat ASLAN** yoldaşımızın akıl-

lara durgunluk veren kahramanlıklarıdır. Geçmişte de bu değerli şehide çok dil uzatınız. Ama O, devrimci kahramanlığıyla sizi öyle mahkum etti ki, adeta cin çarpılmışı döndünüz. Hainlere karşı mücadelesinde, yine zindan mücadelesiyle kirli çamaşırlarınızı tümünden gün yüzüne sermiş. Şanlı Ağrı Dağı Direnişiyle de halkımız nezdinde efsaneleşmiştir. İşte hazmedemediğiniz mesele budur. Burada tarih, adeta tekerrür ediyor. Ağrı Dağı İsyanında yaşanan direniş ile ihanet yeniden dile geliyor. Fuat yoldaş **Broyê Heskêd Telyê**'yi temsil ederken, siz baylar **İsayê Qotî**'yi temsil ediyorsunuz. Ve halkımız tarafından hep lanetleniyor ve lanetleneceksiniz.

Evet baylar "bir-iki adi mahkum" diye pervasızca karaladığınız Ağrı Direnişinde bizzat yer alan ve kolundan yaralanıp sakatlanan -sakin sevinmeyin, çünkü daha silah elde savaşıyorum- bir savaşçı olarak gerçekleştirilen eylemleri sıralıyayım:

1- 22 Haziran 1985 tarihinde Aralık'ın Karahacılı köyünde 5 ajan ve ihbarcı ölümle cezalandırılmıştır.

2- 6 Temmuz 1985 günü bir süvari birliğimiz Doğubeyazıt şehir merkezine girerek, bombalı pankart asmış, yazılama ve pullama yapmıştır. Tüm devriyeleri etkisizleştiren süvari birliğimiz, sabaha karşı şehri terketmiştir.

3- 21 Temmuz günü Subyan Jandarma Taburuna saldırı

düzenlendi. 2 askerin kesin öldüğü saldırıda düşman çok yaralı verdi.

4- 8 Ağustos günü 150 kişilik bir düşman operasyonu birliğine saldırı düzenledi. Saldırıda düşman askerlerinin yarısına yakın bölümü imha edildi. Nakliye helikopteri tam yedi kez ölü ve yaralı taşıdı.

5- 20 Ağustos 1985'te binlerce düşman gücü ile gün boyu çatışma sürdü. Çatışmada Mehmet ERTÜRK, Fuat ASLAN ve Feyad ALKAN yoldaşlarımız şehit düştüler. Düşman ise biri subay olmak üzere 25 ölü ve bir o kadar da yaralı verdi.

Ayrıca yabancı dağcılara yönelik üç eylemimiz oldu ve mücadelemizin propagandası yapıldıktan sonra dağdan indirilmişlerdi. Herhalde Avrupa gazetelerinden okumuşsunuzdur. Yine Reagan'ın Turgut Özal'ın kulağını çektiğini ve "Ağrı Dağına giden vatan-daşlarımızın can güvenliği yoktur" dediğini de duymuş olmalısınız. İşte "bir-iki mahkumun" gerçekleştirdiği eylemler.

Peki, bu sırada siz ne yapıyordunuz? Sanıyorsam Stockholm sokaklarında süprütülük yapıp, PKK'ye küfür edip maaşınızı alıyordunuz. Bu neye benziyor, biliyor musunuz? Hani halk arasında bir söz var ya: "**Eğer pezevenklere maaş bağlansaydı birçokları çıkıp pezevenkliklerini eskiye dayandırmak için sahte belgeler düzenleyeceklerdi.**" İşte Riya Azadi denilen paçavra yığını, böyle olduğunuzu belgelendiren bir diplomadır.

5.2.1988
Yaşar

BERXWEDAN'A

5.2.1988 tarihinde bir Kürt arkadaşımızın Hollanda-Rotterdam'da açlık grevini bize iletmesi ile, üç Türk arkadaşla beraber Rotterdam'a gittik.

Eylemin yapıldığı yer, bir kilise idi. Ve burada yanyana konmuş 30 yatak vardı. Eylemin onbirinci günü dolmuştu. Gece saat 10'da, bir-iki arkadaş dışında, bir kısım arkadaşlar devamlı geleceğe yönelik siyasi konuşmalar yaparken, diğer arkadaşlar da kitap okuyorlardı. Kilisenin o gizemli atmosferi kalkmış, insanlığın, onurun, saygınlığın direnişini sergileyen alan haline dönüşmüştü. İsa'nın çarmıha gerilmiş tablosu gözüme çarptı. O zamandan günümüze kadar sanki hiçbir şey değişmemişti. Fakat yanımdaki direnişçi Kürt arkadaş, beni tarihin derinliklerinden bir an için çıkardı. Şöyle diyordu: "*Hiçbir güç bizi yok edemeyecektir.*" Evet, haklıydı. Tekrar düşünmeye başladım DİYARBAKIR zindanlarında

MAZLUM'ları, KEMAL'leri, HAYRÎ'leri. Onları yok ettiklerini zannedenler, binlerce kilometre ileride yeniden doğduklarını düşünüyorlar mıydı! Aynı arkadaş, Kürdistan'da kitlesel tutuklamaların haberini okuyordu Milîyet gazetesinden...

Ayrılma saatimiz gelmişti. Ayrılırken sevinç dolu, gurur dolu idim. İnsanlık adına, Kürt halkını daha iyi tanımış oldum. Bizim faşist Türk devletinin suratını görmüş oldum ve kendi halkımız için de kahroldum. Öndersizliğin getirmiş olduğu durumu üzülerək gördüm. Ama yine de, biz Türkiyeli emekçiler için olmazsa bile, PKK'nin gücü; biz Türk emekçilerine sonsuz sevgisi olan dostu Abdullah ÖCALAN ve yenilmez Kürdistan gerillası var. Onlara güveniyor, saygı ve sevgi duyuyoruz.

Anwers'ten
İzmirli H. K.

Impressum:
M. Atar
Göttinger Chausse 75
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Feyka-Kurdistan
Postfach: 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG.- Bonn
Konto Nr: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya 3.— \$
Avusturya 18.— s.
Belçika 60.— bfr.
Danimarka 8.— dkr.
Fransa 6.— ff.

Hollanda 3.— hfl.
İngiltere 0.80 £
İsveç 6.— skr.
İsviçre 2.50 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Batı Dersim aşiretleri and içerek son neferlerine kadar Türk ordusuyla savaşmaya karar verirler. Köyleri boşaltarak yaşlı, kadın ve çocukları dağlara yerleştirirler. Ferhatan, Karabal ve Koçan aşiret kuvvetleri ile Türk ordusu arasında Bargini, Surpyan ve Cevizlik mıntıkalarıyla Pertek-Hozat yolu boyunca kanlı ve şiddetli savaşlar olur. Aşiret kuvvetlerine komutanlık eden Kahraman Ağa oğullarından **Keko Ağa**, akıllara durgunluk veren bir cesaret ve savaş ustalığını gösterir. Dört gün süren savaşlardan sonra Türk ordusu dağılmaya başlar. Keko Ağa, koyun sürüsü gibi teslim olan Türk askerlerinden silahlarını toplarken, askerlerden biri silahını ona uzatarak “al ağa” der ve kahpece tetiği çekerek, bu kahraman Kürt komutanını şehit eder.

Keko Ağa'nın şehadeti aşiret kuvvetleri arasında büyük bir üzüntü ve şaşkınlık yaratır. Bu şaşkınlıktan yararlanan Türk komutanı Neşet Paşa, Elazığ istikametine dağılmış olan birliklerini toparlayarak Hozat merkezine girmeyi başarır. Bu gelişme üzerine, aşiret ittifakına yeminle girmiş olan Karabalı ve Bahtiyar aşiret reisleri Neşet Paşa'ya teslim olurlar. Teslim olmakla da yetinmez, Türk ordusuna öncülük ederler, hareket nokta ve geçitlerini gösterirler. Türk ordu birlikleri, ihanetin de aktif desteği ile 31 günlük savaşta, 1324 yılının 14 Haziran'ında Tujik Dağı'na varırlar. Civar köyleri zapteden Türk ordusu, Seyit Rıza'nın köyü olan Ağdat'ta karargah kurar. Bu sırada Türk ordusunun mevcudu 35 tabur ve Cibranlı aşiretine mensup bir suvari alayıdır.

Direnen Dersim aşiretleri köyleri boşaltmış, insanların yanı sıra tüm hayvanlarıyla birlikte Doğu Dersim aşiretleri arasına çekilmişti. Savaşçı güç ise, açlıkla karşı karşıya kalan Türk birliklerine her yönden gruplar halinde saldırıyor, büyük kayıplar verdiriyorlardı. Türk ordu birliklerine uzaktan gelen cephe konvoyları daha yerlerine ulaşmadan yollarda pusu kuran Kürt aşiret kuvvetlerinin eline geçiyordu. Türk askerleri, ekmek ve yoğurt karşılığında silahlarını satıyorlardı. Türk ordu birlikleri arasında tifus salgını yayılıyordu.

Pülümür istikametinden hareket eden Baku Ağa komutasındaki Keçelan, Lolan ve Balaban aşiret kuvvetleri Hicri 1324 yılının 28 Temmuz'unda Danzig ve Harsi mıntıkalarında Türk ordusu ile savaşa tutuşmuşlardı. Savaş, Doğu Dersim'e de yayılıyordu. Demenan ve Haydaran aşiretleri de savaşa girmişlerdi. Aşkererek dağlarındaki kanlı çarpışmalarda Türk ordusu büyük kayıplar veriyordu. Trabzon'dan takviye gelen kalabalık Türk ordu birliklerinin baskısı karşısında aşiret kuvvetleri Haydaran dağlarına çekilmişti. Ovacık aşiretleri, onbin mevcudu olan ve Kemah

Tarihten Günümüze Dersim

Av. Hüseyin YILDIRIM

üzeri gelen Türk ordusunu Kışla denilen merkezde su bentlerini yıkararak ve Hozat-Ovacık ikmal yolunu keserek teslim olmaya zorladılar.

Kesin bir imha tehlikesi ile karşı karşıya olan Neşet Paşa, aşiretlere mütareke teklif etmek zorunda kalır ve aşiretlere gönderdiği haberde bütün isteklerini kabul edeceğini bildiriyordu. Bu aşamada, ihanet yine devreye girdi. Satın alınan bir kısım seyitler, aşiretleri dolaşarak reislerini Neşet Paşa'yla anlaşmaya zorladılar. Bu çağrıya ilk koştan Keçelan aşiret reisi Halil Ağa oğlu Nuri oldu. Nuri, Neşet Paşa'yla görüştüktan sonra, diğer aşiretlerini de görüşmeye ikna etmeye çalıştı. Şemkan ve Beşikan aşiret reisleri, Koçan aşiret reisi İdare İbrahim, Ferhatan aşiret reisi Diyar Ağa, Türk ordu karargahına giderek Neşet Paşa ile görüşürler. Türk paşası, aşiret reislerine büyük yakınlık gösterme görüntüsüne girer, onlara, Kürt milli isteklerinin kabul edileceğini,

sunun Dersim'deki zulmünü telle Osmanlı sarayına bildirir. Bunun üzerine İstanbul'a çağrılır. Çağrıya uyarak İstanbul'a gider. Diyar Ağa, tutuklanarak Diyarbakır hapishanesine yolların.

Osmanlı yönetimi, ordusunun Dersim'deki hezimetini incelemek üzere Ferik Ali Paşa ve devlet şûrası üyesi Mustafa Beyi Dersim'e yollar. Heyet, aşiret reisleriyle yaptığı görüşmelerde isteklerinin kabul edileceğini söyleyerek, zaman kazanmaya çalışır. Ferik Ali Paşa, İstanbul'a döndükten sonra, hazırladığı raporda, Dersim'in kesin imhasını talep eder.

Diyarbakır'da tutuklu bulunan aşiret reislerine gelince, bunlardan Nuri, hapishanede ölür, İdare İbrahim kaçarak aşiretine yetişmeyi başarır, Diyar ve Cimsit ağalar ise Seyit Rıza'nın protestosu sonucu serbest bırakılırlar.

Böylece tarihte Neşet Paşa askeri hareketi adıyla bilinen devre Dersim Kürt halkının kesin zaferi ile sonuçlanır. Bu

man kuvvetlerinin komutanı Boynukara Hıdır Ağa'yı teslim aldı, vali Sabit ise Hozat'tan kaçarak canını kurtardı.

Birinci dünya savaşında, Doğu cephesinde, Osmanlı ordusu Rus ordusu karşısında tutunamıyordu. Ruslar, Kars-Ardahan'ı işgal etmiş, Erzurum'a kadar sokulmuşlardı. 1915 yılında İttihat-ı Terakki'nin başı Enver Paşa ve Sadrazamı (başbakan) Talat Paşa Elazığ'a giderler. Burada bir kısım Dersim aşiret reisleriyle görüşür ve onları Rus ordusuna karşı savaşa girmeye iknaya çalışırlar. Bu teklif aşiret reisleri tarafından reddedilir. Bu sonuç üzerine Enver Paşa, Hacı Bektaş evlatlarından ve en ileri otoritesi durumundaki Cemalettin Çelebi ve Sivas'ta ikamet eden Seyit Aziz'i saltanat arabasıyla Erzincan üzeri Dersim'e gönderir. Amaç yine aynıdır. Misyonları, Dersim aşiret reislerini savaşa girmeye razı etmektir. Bu iki şahıs Erzincan'da, Dersim'e yönelik birbir entrika çevirirler. Yine de

Miço Ağa
(Abbasi Aşireti)

Seyit Rıza
(Şeyh Hasan Aşireti)

Mehmet Ali Ağa
(Karakol Aşireti)

savaşta Türk ordusuna ait 20.000 tüfek, 300 katır, 500 at ve çok sayıda askeri malzeme ile cephe Dersim aşiretlerinin eline geçti.

Neşet Paşa'nın hezimet Osmanlı sarayını, daha doğrusu “İttihat-ı Terakki” iktidarını telaşa düşürmüştü. Osmanlı Mebusan Meclisi, Dersim'in imhası için yeni projeler kararlaştırır. Hicri 1325 yılı Mart'ında bu amaçla IV. Ordu Komutanı Müşir İbrahim Paşa görevlendirildi. Dört taraftan Dersim üzerine asker sevk edildi. İbrahim Paşa, büyük bir kuvvetle Dersim'e saldırdı. 22 Temmuz 1325'te savaş şiddetlendi. Aslan, Beytan, Maksudan, Semkan, Reşikan, Demenan ve Haydaran aşiret kuvvetleri, İbrahim Paşa kuvvetlerine büyük darbeler indirdi. Türk ordusu tamamen imha olmak üzereyken, İbrahim Paşa, Seyit Rıza'nın babası Seyit İbrahim ve Seyit Kasım'ın himayesine sığındı. Bu sığınma sonucu, Türk ordusunun Erzincan'a dönmesine izin verildi.

İttihat-ı Terakki iktidarı, Dersim'in imhası için Hicri 1328 Kemahlı Sağıroğlu Sabit'i Hozat valisi olarak tayin etti. Bu şahıs, Hozat'a gider gitmez Seyit Rıza hareketini bastırmak amacıyla bazı Hozat aşiretleriyle anlaştı, onlardan milis alayları oluşturdu. Bu gelişme üzerine Seyit Rıza, Hozat'ı muhasaraya aldı, düş-

Dersim'e girmeyi beceremezler. Aşiretler, onları reddeder. Dersim aşiretleri, Rus ordusunun önünden kaçan Osmanlı ordusunun da topraklarından geçmesine izin vermezler. Osmanlı ordusu komutanı Vehip Paşa, “Ben yardımdan vazgeçtim, hiç olmazsa bize karışmayın” yakarmasıyla acizliklerini sergiler.

Türk ordusu, her şeye rağmen barbarlığını sergileyecekti. 1916'da Osmanlı ordusunu Sarıkamış'ta tüketen Enver Paşa, bu hazin sonuçla ilgili olarak, İstanbul'da hükümet üyelerine yaptığı açıklamada, “Neticede kaybettiğimiz bir şey yok. Çünkü ölenler Kürtlerdi” sözleriyle Kürt halkının düşmanı olduğunu gösterecekti. Savaş kaçını Osmanlı birlikleri Dersim'in bazı bölgelerine geçici olarak girerler. Girdikleri her yeri talan eder, halka zulüm ederler. Bu gelişme Demenan, Haydaran, Kureyşan, Kar-sanlar, Alanlar, Şeyhan, Yusufan ve Pilvenk aşiretlerinin Türk ordusuna saldırmasına yol açar. Nisan 1917'de Çanakkale 13. fırka komutanı miralay Galatalı Deli Şevket kuvvetlerinin Elazığ'a gitmesi ve Pertek üzerinden Pilvenk aşiretine saldırarak büyük zulüm yapması, aşiretlerin intikam duygusunu daha da artırır. Aşiret savaşçıları Haydari oğullarından Paşa ve Fındık ağalar, Kureyşanlı Seyit Ali

komutasında, Deli Şevket kuvvetlerini hezimete uğratırlar. Türk ordusunun yarısı imha olur. Geri kalanlar da Elazığ'a kaçarlar.

Böylece Dersim, 1914 emperyalist paylaşım savaşında hiçbir işgalci ordunun yanında savaşa girmediği gibi, onları toprağına da koymaz. Yapılan saldırıları da savurur ve hep zafer elde eder.

İSYAN

*Ne kadar uzuyor yollar
Geçtiğim yollar
Güzergahında ben neler
bıraktım neler
Asfalt yerine kanımı
Yollara serdim yollara
Sen geçesin diye
Ey yarının nesli
Eğilmeyen başların
başında yürüdüm
Yürüdüm ki bana bakasın
Benden ilham alasın
Ben ilhamımı asırlardan aldım
Arnuslar'dan
Spartaküsler'den
Bütün büyük asilerden
Bir mete boyun eğmeyen
Büyüklerden aldım
Ahnlarından akan kanlarla
Kendime şeref tacı yaptım
Yürüdüm
Yürüyorum
Kutup yıldızına bakarak
Zulme ılık çalarak
Girdaplar kenarından
şafaklara
Aydın şafağa bakarak
Yürüdüm
Yürüyorum
Yolum budur değişmez
İnsanlığın yarınına
Yarının güneşine
Götüren yolda
Bir köprü gerek
Ben o köprüyü
Kemikleriyle kurmak
isteyenlerin yoldaşayım
Ruhmda volkan var
Köleliği yıkmak isterim
Her şeyi eritip
Yeni bir dünya
Yeni bir insanlık
yaratmak isterim
Öyle bir dünya ki
Unutulsun gözyaşı
Herkesin geleceği bir dünya
Dünya...
Dünya...
Ah... o dünya
Acıları bulunmayan
Öksüzlük bilmeyen
Boyun eğmeyen
Riya yapmayan bir dünya
Dünya...
Dünya...
İşte... o dünya
Şimdiki dünyanın
Tamamen aksine bir dünya
İşte bu o yeni dünya için
Vatansızım, yersizim
Kovulurum, dövülürüm
Elden ele sürülürüm
Yürürüm, yürürüm
Aydın şafağa bakarak
Hürriyet türküsü söyleyerek
İşyanımı haykırarak yürürüm
Yürüyorum
Yürüyeceğim...*

Nuri DERSİMİ

Not: Yazıdaki tarihi olayların önemli bir kesimi, değerli tarihi belgelerimizden olan “Nuri Dersimi”nin “Kürdistan Tarihinde Dersim” eserinden alınmıştır.

Avrupa Basınında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi

L'HUMANİTE, 24.3.1988

Kimyasal Silahlarla Katliam

- Halepçe Üstünde Siyanür ve Yperit (Hardal gazı) Bombaları Patladı
- Bu Silahların Yasaklanması gerekiyor

Kucaklarındaki ölü bebeklerine, onları kurtarma umuduyla sıkı sıkı sarılmış, caddelerde yatan cansız kadınlar, tüm bir aile canlarını kurtarma çabasıyla dışarı fırlamış, kapı eşiklerine yapışmış ceset yığınları. Salı akşamı televizyonda; Halepçe'de kimyasal silahlarla yapılan katliamın resimleri görüldü. Bu resimler korkunçtu ve bu olay asla desteklenemez, aynı zamanda inkar edilemez. İran, Cuma günü Irak uçaklarının, Irak Kürtlerine fırlattığı bombalarla 5.000 Kürdün öldüğünü bildirmişti. (19 tarihli Humanite gazetesi) Fakat bu haber tek tarafı idi ve propaganda amaç taşıyabilirdi. Nasıl Irak hükümetinin böyle bir şey yapacağı düşünülebilirdi ki, kendi öz halkını böyle katledebilecek? -Zira kurbanlar kendilerini Kürt olarak değerlendirip, bağımsızlık savaşını vermelerine rağmen, Irak sınırları içinde yaşıyor ve Irak onları kendi 'halkı' olarak değerlendiriyor.

60.000 kişinin yaşadığı önemli bir yapıya sahip olan Halepçe'nin bombalanması ile ilgili, Bağdat açıkça bunu Kürtlerin İran ile ittifak yapması sonucu bir 'ceza' olarak verdiğini bildirdi. Irak Savunma Bakanı daha önce Kürdistan'da 'İran saldırılarını durdurmak' için 'her türlü araçtan yararlanmakta tereddüt etmeyeceklerini' bildirmişti.

Bu katliamın ortaya çıkması ve protestolar, Bağdat'ı yeni bir cinayet işlemekten alıkoymadı. Salı günü Irak uçakları aynı şekilde aynı kimyasal silahlarla, fakat bu sefer İran'ın Marivan ve Sardaş bölgesindeki 6 Kürt şehrinin bombalandı.

Uzmanlara göre bu tip bombalara fosfor doldurulmuş ve 2 tip gaz yerleştirilmiş. Yperit (Hardal gazı), ki daha önce Birinci Dünya Savaşında kullanılmıştı. Ve diğeri siyanürden oluşturulmuş. Bu ikisinin de üretimi, ecza endüstrisinde ve böcek zehiri yapımında bizzat Irak tarafından üretiliyor. Bağdat daha önceleri bu korkunç üretimde bulunmak için Amerika, İngiltere ve Almanya'dan 'teknik işbirliği' istemişti.

Ya Fransa? Bilindiği gibi Bağdat rejiminin Fransız hü-

kümetiyle çok aktif bir işbirliği içinde ve Fransa'nın önde gelen silah pazarı. Mesela, Fransa'nın sattığı Fl. Fransız mirajları, ki bu uçaklarla Halepçe'ye bomba atıldı ve ölüm yağdırıldı.

Bilindiği gibi, Fransa da kimyasal silah üretimine başladı. Askeri bütçeyle ilgili 700 milyon liralık bir bütçe, bu ölüm maddesini üretmek için ayrıldı. Bu konuda yalnız komünist milletvekilleri itiraz etti.

Jacques Chirac aylık 'aktif savunma' da en az stokun kimyasal silahlarda olduğunu doğruluyor ve 'Bizim modern savaş stratejimiz çerçevesinde kimyasal silahlar üretilecek' diye ekliyor. İkiyüzlüce o, uluslararası antlaşmayı savunuyor gibi. Eğer kimyasal silahlardan yararlanma yasaklanıyorsa, onun yerine imalatını ve üretimini yasaklamak gerekir'. Bu açıklamasına dün Sovyet Dışişleri Bakanı sözcüsü Genadi Guerasimov karşı çıktı. Böylece bu olayda şu mantık geçerli oluyor: 'Yasaklama yerine çoğaltma olacaktır.'

İran ve Irak'ta yaşanan, Kürt halkının gördüğü korkunç olaylar, bu silahların yasaklanması gerektiğini ispat ediyor. Bundan 2 yıl önce Fransız yetkilileri bu tehlikeli üretim kararını alırken, komünistler kamuoyunu uyarmaya çalışmıştı ve bu karara karşı mücadele edenler yalnızca komünistlerdi.

Dün de yapıldığı gibi uluslararası Kızıl Haç Komitesinin ve Birleşmiş Milletlerin bu silahların kullanılmasının engellenmesini hatırlatmak yeterli değil. Kalıpsal olarak mahkum etmek de yeterli değil. Daha önce 1984 ve 1986'da Birleşmiş Milletler, Irak'ı bu kimyasal silahları kullanmaktan men etmiştir. Fakat bu karar Bağdat'ı engelleyemedi.

Bu açıdan Fransız komünistleri mücadeleyi durdurmamak ve üretimin en kısa zamanda durdurulması için karara varılması ve karar beklenirken de üretimin şimdiden durdurulması gerekiyor. Ayrıca bu iki ülkenin 9 yıldan beri korkunç savaşını durdurmak için Avrupa topluluğunun İran ve Irak'a kimyasal silahların satımını durdurmaları gerekiyor.

Françoise Germain-Robin

Zehirli gazla gelen ölüm bile anayı oğlundan ayıramadı

PROTİ dergisi

BALKANLARDA YUNANİSTANSIZ - BULGARİSTANSIZ VE BOL YUGOSLAVYALI - TÜRKİYELİ GELİŞMELER

“Açık Yol '88”:

Kağıt Üzerinde Yunanistan Aleyhinde Bir Harekat

ABD'nin Pentagon'u ve NATO, 1988 yılı için bir hareket planlıyorlar. Senaryo, Yunanistanlı olan herkesin tüylerini diken diken ediyor. Çünkü:

— “Bir Makedonya Devletini” var (gerçekleşmiş) sayıyor ve bu devletin “kötüler” tarafından tehdit edildiğini ileri sürüyor.

— Batılıların, “Kürtlere bağımsızlık” düşüncesini engelleyeceklerini gösteriyor.

İsim: Açık Yol '88'

Tür: ABD ve NATO'nun kağıt (harita) üzerinde hareketi
Tarih: 1988'in Şubat başları

Yer: Atlantik kıyılarında, Sirjinya eyaletinde Newport'taki büyük deniz üssü

Konu: Balkanlar ve Doğu Türkiye'deki gelişmeler

Metin: 4 sayfa

Karakteristiği: Gizli

Metin Atlantik ittifakı üyelerine gönderildi. (Acaba buraya geldi mi Andreas?)

“Açık Yol '88'in kimliği budur. Bizi dolaysız ilgilendiriyor ve belki, aslında ‘ilk bakıştan’ daha çok şey gizlidir.

Kısacası, “Açık Yol '88” tabikati, Balkanlar ve Doğu Türkiye'deki gelişmeler ve özellikle Kürtlerin, yani Varşova Paktı komünistlerinin (ki portakal renkliler olarak isimlendiriliyorlar) gayretleriyle ortaya çıkan durumlarla ilgilidir. Komünistler, “Makedonya Devletini” baltalamaya ve orada bağımsız bir Kürt devleti kurmak için ayaklanan Kürtlere de yardım etmeye çalışıyorlar.

Bütün bunlar iyilerin, yani NATO'luların (maviler olarak isimlendiriliyorlar) işe karışmaları için yeterlidir. Deniz, Hava ve Kara Kuvvetleriyle ABD'den hareket edip bölgeye geliyorlar. Bunların amacı “Makedonya Devletini” engelleme çabalarını durdurmak ve bir Kürt devletinin kuruluşunu engellemektir. Belirtildiği gibi

NATO “iyileri” temsil ettiği için, Arnavutluk'la, yumurtalarına oturup, hiç kimsenin ona dokunmaması için bir anlaşma imzalıyor.

Dört sayfayı kapsayan korkunç senaryonun söyledikleri aşağı yukarı bunlar. Ve bunların dile getirdiği noktaları, görmesi için de birinin hiç de uzman olması gerekmez.

Birincisi: Bu senaryonun, bu zamanda yazılması tesadüf değildir. Çünkü hatırlayalım ki;

1- Yugoslavya karmakarıdır, büyük ekonomik problemlerle karşı karşıyadır ve federatif devlet bünyesinde bazı ayrılıkçı güçler gelişmektedir.

2- Öte yandan Doğu Türkiye şehirlerindeki Kürt gerillalarının eylemleri kanayan açık bir yaradır ve Türk ordusu bu yarayı kapatacak güçte görünmüyor. Tam tersine yara bozulmaya başladı.

3- Son olarak unutmayalım ki, ABD ve SB arasında varılan füzelerin Orta Avrupa'dan uzaklaştırılması konusundaki anlaşmadan sonra NATO'nun ilgi alanı Güneydoğu kanadına kayıyor. Ayrıca bu arada her şey NATO'nun güç alanını, İran Körfezi ve Suudi Arabistan'a kadar genişlettiğini gösteriyor.

İkincisi: Çok garip bir durum olarak senaryo, Yunanistan ve Bulgaristan'dan bahsetmeksizin Yugoslavya ve Türkiye'deki gelişmelerden bahsediyor. Belli ki Newport'tan hareket eden kuvvetlerin Yugoslavya'ya destek ulaştırabilmeleri için Yunanistan'dan muhakkak geçmeleri gerekiyor. Senaryonun yazarlarının Yunanistan ve Bulgaristan'dan bahsetmemelerinin nedeni şunlar olabilir:

1- Yunanistan'ı güvenilmez bir üye olarak gördüğü için almıyor. Çünkü Bulgaristan'la Balkanlar'da bir eksen kurulmuştur. Bu hareket, “doğrudürüst” olarak nitelenen Yugoslavya-Türkiye ekseninin tersine

NATO ve Washington'un hoşuna gitmedi. Bu arada “P” (Pontiki) 'nin eski bir haberini, Yugoslav pilotlarının Amerika'da, Amerikan uçaklarıyla eğitildiklerine dair yazısını da unutmayalım.

2- Yunanistan güvensiz üye sayılıyor. Sözde bir “Makedonya Devletinin” kurulması ve Türkiye'nin bölünme tehlikesini önleyebilmesi için güçlenmesi, komşusu Yunanistan'ın milli çıkarları ile uyumsuzdur.

3- Yunanistan ve oradaki Amerikan üslerine fazla önem verildiğini göstermemek gerekir. Çünkü üsler konusunda Amerika ile görüşmeler yapan Yunanistan'a koz vermemek gerek.

Ayrıca üsler konusunda Yunanistan'a baskı yapmak için senaryonun şu anda ortaya çıkmış olması da muhtemeldir.

Üçüncüsü: Arnavutluk olduğu gibi duruyor ve çıkacak partitiden yönetim şeklinin değiştirilmesi için herhangi bir harekette bulunulmuyor, bunun karşılığında metinde “Makedonya Devleti” olarak geçen Skopya vb. yerlerde yaşayan Arnavut azınlığını harekete geçirmeyecek.

Dördüncüsü: İlk defa olarak bir ittifak metninde “Makedonya Devleti”nden bahsediliyor. İlk defa Atlantik Pakti'nin bir Kürt devletinin kurulmasına izin vermeyeceği ortaya çıkıyor. Ayrıca yine ilk defa Arnavutluk NATO tarafından korunuyor.

Balkanlarda, biz katılmaksızın bizimle ilgili bu kadar çok şey olurken ürpertmemek mümkün mü? Senaryo bizden de bahsetseydi yine ürperecektik. Şöyle veya böyle “ürperme” hissi kesindir.

Bu görüşler, senaryonun yazılışından bir sene önce de Amerikalılar tarafından resmi olarak (tabii aynı laflar kullanılmadan) dile getirilmiştir.

ABD'nin Nikaragua'ya Yeni Provokasyonu

Reagan'ın emriyle 3.200 ABD askeri komandosu Honduras'a indirildi.

Honduras'a indirilen ABD birlikleri, Nikaragua sınırının 180 km ötesindeki Palmerola üsünde konumlandılar. ABD savaş uçakları da Nikaragua hava sahasını ihlal ederek, bazı havaalanlarını bombaladılar. Nikaragua askeri güçleri, sam-7 ve uçaksavar ateşiyle saldırıları püskürttüler. Beyaz Saray sözcüsü **Marlin Fitzwater**, "Sandinista güçleri Honduras sınırını geçtiklerinden dolayı, Honduras hükümetinin çağrısıyla asker yolladıklarını ve benzer saldırılar sürdükçe askerlerinin Honduras'ta kalacağını" açıkladı.

ABD Dışişleri Bakanı **George Shultz** ise, Nikaragua'ya yardımlarından dolayı Sovyetler Birliği'ni suçladı.

ABD'nin Honduras'a asker yollaması, geniş tepki yarattı. ABD Kongresi, gelişmeyi kınadı. **Reagan**, son eylemiyle, "Kongre, Kontraları finanse etmeyi reddetse bile, Amerika çocuklarının aynı görevi yerine getireceğini" Kongre'ye söylemek istiyordu adeta.

Reagan'ın son eylemi, Kontraları yenilgiden ya da en azından barış masasına oturmaktan vazgeçirmeye ve Sandinista iktidarını devirme komplolarına destek vermeye yönelik.

ABD'nin Chicago, Los Angeles ve San Francisco şehirlerinde yapılan gösterilerde, "Savaşa hayır", "Amerika askerleri Honduras'tan çıksın" pankartları taşındı.

Ağustos 1987'de beş Orta Amerika ülkesinin imzaladığı "Orta Amerika Barış Planı"nın mimarı sayılan Kosta Rika Devlet Başkanı **Oscar Arias**, Honduras ve Nikaragua devlet başkanlarını telefonla aradı. Honduras Devlet Başkanı **Jose Ascona**, "Reagan'dan asker değil, sadece lojistik destek istediğini" söyledi.

Nikaragua Devlet Başkanı **Daniel Ortega** ise, "Honduras'ın ABD askerlerini istemesi, ülkemizi işgal etmek için bir kılıftır. Amerikalılar ülkemize girebilirler, ancak Nikaragua halkını uykuda yakalayamayacaklar; gerekirse ünlü kuvvetlerle savaşmaya ve yenilgiye uğratmaya hazırız" dedi.

Öte yandan, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, Nikaragua'nın çağrısıyla toplandı ve gergin bölgeye bir gözlem heyeti göndermeyi kabul etti.

Kontralarla antlaşma imzalandı

Kosta Rika sınırında Sapoá'da 24 Mart'ta imzalanan antlaşmada, Nikaragua Savunma Bakanı **R. Ortega** da bulundu. 60 günlük ateşkes imzalandı. Nikaragua hükümeti, antlaşmanın ilkelerine uymaları için Kontraları uyardı. Antlaşma, "Kontraların affını, 3.500 politik tutuklunun serbest bırakılmasını (şimdiden 100 kişi serbest bırakıldı), basın özgürlüğünü ve Arias Planı ile belirlenen diğer hususları, görüşmelerin 6 Nisan'da Managua'da sürdürülmesini ve uygulama pürüzlerinin ortadan kaldırılmasını" öngörüyor.

Antlaşmanın diğer bir maddesi de, Kontralara Nikaragua içinde yer verilmesi, silahlarını bırakmaları ve sivil politik yaşamda yer almaları şeklinde.

Nikaragua Devlet Başkan Yardımcısı **Victor Hugo Tinaco**, "ABD'yi, görüşmelerin başarısızlığa uğramasını umut etmekle; Kontraları da, Nikaragua yönetimini yıkma düşüncesini sürdürmekle" suçladı.

Honduras'a indirilen ABD komandoları, Nikaragua sınırında kamp kurup, Honduras birlikleriyle hakiki mermilerin kullanıldığı ortak bir tatbikat yaptılar.

ABD, provokasyonlarını artırmasına rağmen, yenilme noktasında olan Kontraların barış masasına oturmaları ve antlaşma imzalamaları, ABD'nin Nikaragua yönetimini yıkma çabalarının boşa çıkması ve Sandinist yönetimin yeni bir başarısı sayılıyor.

CENAZEYE SALDIRI

İngiliz ajanları 3 IRA militanını öldürdü; ardından cenazeleri kaldıran kalabalığa saldırdı. 3 kişi öldü, 30'un üzerinde İrlandalı da yaralandı.

6 Mart tarihinde, biri kadın, 3 IRA (İrlanda Cumhuriyetçi Ordusu) militanı, İngiltere'nin sömürgesi olan Cebelitarık'ta, gündüz ortası, "SAS" olarak bilinen İngiliz komandoları tarafından öldürüldü.

Ardından Kuzey İrlanda'nın başkenti Belfast, alışlagelen cenaze merasimlerinden birine şahit oldu. Maskeli IRA üyelerinin yönettiği, halktan binlerce kişinin katıldığı bir cenaze töreni oldu.

Asıl olaylar bundan sonra gelişti. Sivil giyimli dört kişi bir araçla kalabalığın içine daldılar. El bombaları ve tabancalarla kitleyi taradılar. 3 İrlandalı daha öldü, 30'un üzerinde de yaralandı.

Öfkeli kitle, ateş edenleri kovladı. Bunlardan birisini arabasında sıkıştırarak linç etti.

Mezarlıkta yoğun tedbir alan İngiliz askeri helikopterleri ve RUC (Royal Ulster Constabulary-Ulster Kraliyet Polisi) arabaları kitlenin arasına dalarak, İrlandalı milliyetçilere saldırdı.

Saldırganların fanatik protestanlar olduğu İngiliz hükümeti

tarafından açıklandıysa da, uzun süredir sivil giyimli İngiliz ajanları bu tür komplolar gerçekleştiriyorlar.

Ocak ayında da, üçü IRA üyesi, altı İrlandalıyı öldürmekle suçlanan 11 subay, yapılan yarılama sonucu beraat etmişti.

İrlanda Sorununun Tarihçesi

Ulster (Kuzey İrlanda), Connacht, Leinster ve Munster adlı 4 ana vilayetten oluşan İrlanda, 32 kantona ayrılmaktadır. Bunlardan 6'sı (Londonderry, Antrim, Tyrone, Fermanagh, Down, Armagh) İngiliz himayesindeki Ulster vilayetinde, diğer 26'sı ise İrlanda Cumhuriyeti'ne deditir.

İngilizlerin denetimindeki 6 kantonun nüfusu 1,6 milyon. Bunun 500.000'i katolik, 1,1 milyonu ise protestan. 1981'de yapılan nüfus sayımı protesto edildiğinden, kesin rakamlar bilinmiyor.

Adadaki İngiliz özel eğitilmiş asker ve milislerinin sayısı 16.200'dür. Bunun yanı sıra 8.000 kadar polis ve 4.500 yedek polis de bulunmaktadır. Böylelikle her 55 kişiye 1 asker, milis veya polis düşmektedir. Almanya'daki Ren Ordusu tarafından eğitilen İngiliz askerleri, oradan Kuzey İrlanda'ya gönderilmekte. Adadaki İngiliz ordusu, İngiliz halkına yılda 450 milyar Alman Markına mal oluyor.

İşgalin tarihçesi:

16. yüzyılda, İngiliz Kralı VIII. Heinrich protestanlığı kabul ederken; İrlanda, Roma Katolik Kilisesi'ne bağlı kalır. Bu tarihte İngiltere ve İskoçya'dan yüzbinlerce kişi İrlanda'ya göç eder. Bunlara toprak verildiğinden, bunlar İngiliz kraliyetine bağlı kalırlar.

Yerli halk yabancılara karşı direnir. Ayaklanmalar olur; İngiliz ordusu ayaklanmaları bastırır. İrlanda, derin bir bölünme geçirir. Ezilen yerli halk katolik tutuculuğa sarılırken; protestanlık, ezen yabancılara simgeler.

Yoksulluğa ve yıkıma itilen yerli halka iki yol kalıyordu: Ya İngilizlerin çiftliğinde ırgat olarak çalışacak, ya da göç edecekti. Nitekim ABD, Avustralya, Kanada ve İngiltere'ye büyük göçler olur. Bugün, ABD'de 19, Kanada'da ise 1 milyon İrlandalı yaşamakta.

Devrimci milliyetçilik geliyor

18. yüzyılın sonlarına doğru dili, kültürü, müziği, sanatı ve eylemiyle devrimci İrlanda burjuva milliyetçiliği biçimlendi ve direnişe başladı.

1919'da, İrlanda cumhuriyetçileri, 26 kantonu kapsayan Güney İrlanda'da bağımsız devletlerini kurmaya muaffak oldular.

Bu gelişme, Ulster'de sanayi ve verimli toprakları ellerinde tutan protestan egemenlerini korku ve telaşa düşürdü. Ulster'in ellerinden çıkacağı korkusuyla, katolik halka karşı soykırımlara giriştiler.

1920'de İngiltere, hazırladığı bir kanunla Ulster'de protestanların 2/3 çoğunlukta oldukları 6 kantonun kendi egemenliklerinde kalmasını sağladılar. İrlanda Cumhuriyeti, İngiltere ile bu doğrultuda antlaşma imzaladı. İrlanda milliyetçileri ve siyasi örgütleri bu antlaşmayı ihanet olarak değerlendirdiler. Halen İrlanda'nın bu parçası İngiliz sömürgesi durumundadır.

İrlanda kurtuluş örgütleri

Sinn Féin: 1905'te kuruldu. Demokratik, bağımsız, mezhep ayrımlarına dayanmayan sosyalist bir İrlanda'yı amaçlıyor. Siyasal bir partidir. Legal olarak da temsil ediliyor. (Ulster parlamentosunda 5, İngiliz parlamentosunda da 1 temsilcileri var). IRA (İrlanda Cumhuriyetçi Ordusu)'nın yürüttüğü silahlı mücadeleyi desteklemektedir. Günümüzde benimsediği iki strateji, "by ballot and bullet" (oy pusulası ve silah mermisi) sözlerinde ifadesini buluyor.

IRA: 1918 yılında kurulan, İrlanda Cumhuriyetçi Ordusu adını taşıyan, halk ordusudur. İngiliz sömürgecilerini silahla kovma stratejisini izliyor. İngiltere'nin siyasi, idari, askeri ve hukuki kurumlarına saldırıyor. IRA'nın önemli bir hedefi de, işbirlikçi, hain ve muhbirlerin acımadan cezalandırılmasıdır.

Bitmeyen kanlı savaş

Bir avuç İrlanda halkı, İngiliz sömürgeciliğini tanımıyor ve ona karşı her şeyi ile dışı dış bir mücadele veriyor. İrlanda katolik halkı, IRA ve Sinn Féin'i her şeyiyle destekliyor.

İngiliz ordusu da, İrlanda devrimcilerine acımasız davranıyor... Yaralar çok sert... Protestan fanatikler silahlandırılmış... Ada, İngiliz suikast timleri ile dolu... Tespit edilen IRA önder militanları sık sık komplolara kurban gidiyor...

ANC Temsilcisi Öldürüldü

Afrika Ulusal Kongresi (ANC)'nin Fransa, İsviçre ve Lüksemburg temsilcisi bayan **Dulcie September**, 29 Mart sabahı Paris'teki ANC bürosu önünde uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü. 1984'ten beri ANC'nin Paris temsilciliğini yapmakta olan bayan September daha önce de birçok kez ölümle tehdit edilmişti.

45 yaşında olan bayan Dulcie September, aynı zamanda ANC'nin ileri gelen yöneticilerinden olup, 1963'ten beri Güney Afrika ırkçı-faşist rejimi tarafından aranıyordu.

Olaydan sonra resmi bir açıklama yapan ANC yetkilileri bayan September'i Botha ajanlarının öldürdüğünü söylediler. Bir süre önce de ırkçı rejimin ajanları Botswana'da 4 ANC temsilcisini katletmişlerdi.

Suikastle öldürülen Dulcie September, 24 Nisan 1987'de **Gernika-Bask**'ta yapılan **Ezilen Halklar Kongresi**'ne ERNK temsilcileriyle birlikte konuşmacı olarak katılmış, ERNK heyetiyle dostça ilişkiler kurmuş, toplantıda Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi lehine alınan kararları desteklemişti.

Öte yandan Güney Afrika zenci halkı, 70 kişinin öldüğü ve binlerce kişinin yaralandığı 21 Mart 1960 **Sharpeville** katliamının yıldönümünde bütün tedbirlere rağmen kitlesel gösteriler gerçekleştirdi.

İrkçi rejim, adam öldürme suçundan haklarında idam kararı verdiği 6 zencinin infazını gelen baskılar sonucu erteledi. Ocak '88'den bu yana 29 siyah Afrikalı Botha rejimi tarafından idam edildi. 1984'ten beri siyasal gösterilerden dolayı idam edilenlerin sayısı 7'yi buldu.

Ho Chi Minh, halkların özgürlük tutkusunu "Hiçbir şey bağımsızlık ve özgürlükten daha değerli olamaz" sözleriyle ifade eder. Vietnam halkının ABD emperyalizmi ile savaşı çekirgenin fil'e karşı savaşına benzetildi. Sonunda çekirge dünyanın da hayranlığını kazanarak fil'i yendi. Bazıları bunu Vietnam halkının, gizemli özelliklere sahip oluşuna bağladılar. Evet bir gizemlilik vardı ve bu ezilen bir halkın bağımsızlık tutkusunda yatıyordu. Vietnam devrimi, "Bir halk, nüfusu ne kadar az ve olanakları ne denli kısıtlı olursa olsun eğer doğru bir öncülüğe sahip ve bağımsızlığı için ayaklanmışsa, düşmanı ne denli güçlü olursa olsun ve bu düşman ABD emperyalizmi dahisi olsa onu mutlaka yenecek ve zafere ulaşacaktır" gerçeğini ortaya çıkardı.

İşgal kabul etmeyen bir halk

Filistin'i tanımlayan bazı sözcükler vardır. Bunlar, işgal, ülkesinden kovulma ve katliamdır; ama bunlardan yılmama ve sürekli direniştir Filistin.

Filistin'in İsrail siyonizmi tarafından işgali ve halkın ülkesinden kovulma tarihi yeni sayılır. Birkaç yüzyıl süren Osmanlı egemenliği ardından Filistin, İngiliz emperyalizmi tarafından işgal edilir. Filistin'in toprakları küçük ama bereketlidir. Kürdistan gibi insanlığın en eski medeniyet merkezlerindendir. Filistin bu toprakları islam, hristiyan ve yahudi dinlerine kutsal sayılan değerlerle doludur. 1897'de örgütlenen siyonist hareket, işgalci İngiliz emperyalistlerinin yardımıyla Filistin'e yerleşir. Filistin'e yerleşen her siyonist terör kafilesine karşın iki kat kadar Filistinli toprağından edilir. 1939-45 savaşıyla ABD emperyalizmi devreye girer. ABD, Ortadoğu'da köprü tutmak ister, en müsaiti Filistin'dir. 1948'de siyonist İsrail devleti kurulur.

İsrail devletinin kurulması, Filistinlilerin topraklarından ve ülkelerinden kovulmasına yol açar. İsrail yayılmasını sürdürür, 1956 Kanal (Süveyş) savaşında Mısır'ın denetimindeki Gazze ve 1967 savaşında Ürdün denetimindeki Batı Şeria bölgelerini işgal eder. Sadece İsrail'in işgalindeki bölgelerde kalanlar değil; Mısır, Ürdün, Lübnan ve Suriye'de mülteci kamplarında, doldurulan yüzbinlerce Filistinli'yi bekleyen gelecek yoksulluk ve katliama uğratılmak olur.

Filistin halkı, ülkesiz ve özgürlüğünden yoksun yaşamayı kabul etmez. 1964'te silahlı direnişi başlatır ve örgütlenmeye başlar. Ardarda Filistin örgütleri doğar. Filistin ulusal kurtuluş güçleri **Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ)** bünyesinde ulusal kurtuluş cephelelerini kurarlar.

Filistin direnişi boyutlanır, boyutları Ortadoğu sınırlarını aşarak uluslararası bir sorun haline gelir. Ancak Filistin halkını yeni yeni sorunlar beklemektedir. Koşulları ne olursa olsun Filistin halkı arasında sınıflaşma yaşanır. Bu sınıflaşma politik güçlerine yansır. FKÖ bünyesinde uzlaşma eğilimini taşıyan burjuva kanat ve devrimci küçük-burjuva kanatlar biçimlenir. Aralarındaki büyük ayrılıklara rağmen Filistin direniş güçleri FKÖ bünyesinde bir arada kalmayı becerdiler. Fakat aralarındaki çelişkiler zaman zaman büyük çatışma-

Direnen Bir Halk Gerçeği FİLİSTİN

lara neden oldu. Filistin halkının ülkesinden kovulması yeni sorunlar ortaya çıkarır. Arap gericiliği FKÖ hareketi içinde kendine bağımlı kanatları oluşturarak ve bunları maddi yönden finanse ederek, Filistin direnişi üzerinde politik denetimini kurmak istedi. Arap gericiliği, Ürdün örneğinde görüldüğü gibi Kara Eylül'leri yaratacak kadar Filistin halkını katliamlara uğrattı.

Filistin halkı, Arap gericiliğinden en büyük darbeyi 1979'da aldı. Mısır, ABD'nin denetiminde İsrail'le Camp-David antlaşmasını imzalayarak Filistin halkından desteğini çekti. Mısır'ın ihanetinden cesaret alan İsrail, Filistin direnişi ve halkına olan saldırılarını bütün dünyaya meydan okurcasına her gün sürdürdü. Gün geçmedi ki İsrail uçakları Filistin direnişçilerinin kamplarını ve mülteci kamplarını bombalamasın. Gerilla sızmalarına karşı sınırlarını mayın, iz tarlaları, robotlar ve elektrikli tellerle kuşatan İsrail, Filistin halkını toplama kamplarına ve zindanlara dolduruyor, militarist operasyonları ve MOSSAD komplolarıyla yüzlerce FKÖ direniş önderini öldürüyordu.

Arap gericiliğinin politik denetim faaliyetlerine tavır almayan FKÖ'nün uzlaşıcı burjuva kanadı, direnişi yozlaştırıyor, yoksul Filistin halkının durumuyla çelişen legal bir örgütlenme, disiplinsiz bir askeri ve bürokratik bir kurumlaşmaya gidiyordu.

Filistin halkı için dönüm noktası: 1982

1982 savaşında İsrail geçici başarılar kazandı. Filistin direnişi askeri yenilgi aldı. Ancak İsrail'in kazanımları kalıcı ola-

madı. Lübnan'ın yarısını işgal etti, Beyrut'u muhasaraya aldı. Filistin halkını katliama uğrattı, önderliğini ise Beyrut'u terk etmeye zorladı. Ama bir yıl geçmeden ardında 650 ölü, 3000 yaralı bırakarak geri çekilmek zorunda kaldı.

1982, FKÖ bünyesinde kaçınılmaz bir kriz, bütün Filistin politik güçlerini etkilemesi yanında daha çok FKÖ'nün en etkin kanadı olan uzlaşıcı sağ kesimde ortaya çıktı. Arap gericiliği, Camp-David'in ruhuyla Filistin direnişini uzlaşmaya çektiler. Ürdün'ün öncülüğünde dar bir özerklikle Filistin direniş hareketinin tasfiyesi hedeflendi. Filistin halkı üzerinde sultasını kuran Ürdün Kralı Hüseyin, ikinci Enver Sedat olmaya soyundu. Yaser Arafat'ın öncülüğündeki FKÖ'nün sağ kanadı, Kral Hüseyin ve ABD emperyalizminin uzlaşma planını kabul etti. Bu durum radikal Filistin güçlerinin, Filistin halkının ve Arap radikalizminin sert tepkisini aldı. Uzlaşıcı kanat tecrite sürüklendi. FKÖ, derin bir örgütsel bölünme geçirdi. Kral Hüseyin-Yaser Arafat uzlaşma blokuna karşı olan Filistin direniş güçleri, eski FKÖ çizgisini yaşatarak aralarında cepheleştiler.

Filistin halkı hayal ve aldatmaya hayır diyor

Yaser Arafat'ın, Filistin ve Arap radikal güçlerinden tecrit olması ve daha pek çok neden **Amman Antlaşması'nı** geçersiz kıldı. Kral Hüseyin antlaşmayı dondurdu. Filistin halkını temsil etmeyeceğini açıkladı. Tasfiye planı bir daha iflas etti. FKÖ'nün siyasi birliği; sürekli geri dönüş, kendi kaderini tayin hakkı ve Filistin devletini kurma hedefi doğrultusunda tekrar ku-

ruldu. Tunus ve Cezayir'de bir araya gelen Filistin örgütleri, Filistin Yasama Meclisini (1986) tekrar toparlıyorlardı.

Ancak Arap gericiliği, Filistin sorununu hasıraltı etmekten vazgeçmiyordu. Mısır ve Ürdün var güçleriyle FKÖ'yü tecrite çalışıyorlardı. FKÖ'yü tecrit etme ve Filistin sorununu hasıraltı etmenin en belirgin örneği 9-12 Kasım '87 Ürdün'ün başkenti Amman'da yapılan **Arap Zirvesi**'nde meydana geldi.

Suriye'nin başkenti Şam (Yarmuk)'dan basına açıklama yapan PFLP-MK üyesi Tarık, son Filistin ayaklanmasının önemli bir nedeni olarak Amman zirvesi ve sonuçlarını göstermekte.

"Arafat, ancak son günlerde zirvede karşılandı. Arap Ligi'nin tarihinde Filistin sorunu ilk defa 1. sıradan düştü. Siyonist işgale karşı Arap birliği yerine Irak'ın Arap ve İran halklarının çıkarına olmayan bir şekilde İran'a karşı desteklenmesi, demagogik sloganlarla kabul edildi. Konferansın sonuç bildirisinde Filistin sorunu birkaç alışılagelmiş sözle geçti. Metnin İngilizcesinde FKÖ'nün tümce-leri yer almadı."

İşgal altındaki bölgelerde Filistin halkının durumu isyani zorunlu kılıyor

PFLP'den aynı yetkili, ayaklanmanın nedenlerini açıklarken, ulusal çelişkinin boyutu kadar, üretim güçleri ile üretim ilişkileri arasındaki çelişki uçuşurunda belirleyici rol oynadığını belirtti.

Önce Ürdün'ün denetiminde olan Batı Şeria, İsrail tarafından işgal edildikten sonra, halk sefaletle sürüklendi. Ardından ekonomik yıkım geldi. Sömürgeciliğin yoksulluk, sefalet ve gerilik olduğu bir daha ispatlandı. 1967'den 1987'ye kadar halkın gelirinin %45'ini oluşturan tarım sektörünün bu oranı %20'ye düşmüş. Bu gerilemenin en önemli ve temel nedeni siyonistlerin arazinin %50'sini gaspetmeleri, en verimli topraklara el koymaları ve Filistinlilerin kendi topraklarında çalışmalarını önlemeleri olmuştur.

Batı Şeria'da halkın %40'ı, Gazze bölgesinde de %80'i mülteci kamplarında yaşamaktadır. Bu bölgeler ve mülteci kampları 20 yıldır İsrail tarafından bir işgücü kaynağı olarak değerlendirilmektedir. İsrail ekonomisi önemli oranda bu kaynağın talanı üzerinde kurulmuştur. Bundan dolayı bu kaynaktan vazgeçemez. Diğer yandan düzensiz ve hiçbir ölçü tanımayan derinlikte yapılan sömürü kısa veya uzun vadede patlamalara yol açacağı kaçınılmaz görülmektedir.

Bu patlamalar şimdiye kadar acımasız baskılarla önlenebilmiş, hemen hemen her Filistinli genç daha önceleri bir ay, bir yıl veya daha fazla sürelerle tutuklu kalmıştır. Halen önemli bir sayı 1967 yılından beri tutukludur. 1967'den beri 400.000 Filistinli bu devrim okulundan geçmiştir. İsrail cezaevlerinde her gün için ortalama 6-7 bin Filistinli kalmaktadır. Tutuklanma ve cezaevi, Filistinlinin günlük yaşamının bir parçası olmuştur.

Batı Şeria ve Gazze'deki savunma köyü karakterinde kurulan Yahudi köyleri (toplam 160 köy), kamplardaki Filistinli halk için başka bir tehlikeyi oluştur-

maktadır. Bu tehlike mülteci kamplarının sularını zehirlemeye kadar varmaktadır.

Sadece kamplar değil, orta dereceli okul ve üniversitelerde de benzer durum vardır. Okullar sık sık basılmakta, kapatılmakta ve yığınsal öğrenci tutuklanmaları olmaktadır. Bazı Arap üniversiteleri 500 günün üzerinde kapalı tutulmuştur.

Filistin halkının direnişini boğmak amacıyla alınan tedbirler hedefine ulaşamadı. Siyonistler bütün baskı yöntemlerine rağmen, halk silah, bomba ve tankların karşısına taş ve sopalarla çıktı.

İsrail ve ABD'nin işbirlikçi yaratma planları boşa çıkarılıyor

İsrail baskı yöntemlerinin yanısıra, işgal altındaki topraklarda emperyalizmin öngördüğü biçimde siyasal "barış" yaratmaya çalışmıştır. İsrail, 1977-78 yıllarında Filistin halkı arasından işbirlikçi-gerici bir öcücü çıkarmak umuduyla yerel seçimlere başvurdu. Halk bu girişimi boşa çıkardı. İsrail, halkın FKÖ'yü kesin olarak tercih ettiğini gördü. Halkın seçtiği belediye reislerini İsrail uzlaşmaya zorladı, sonuç alamayınca halkın tercihinin tanımadı, çoğunu görevden aldı. İsrail, belediye reislerini görevden almakla yetinmedi, bazılarını yurtdışı etti, **Ba sam Shaka** gibi bazılarını karşı da suikastler geliştirdi.

İsrail yenilgi almaktan usanmıyordu. 1982 ile ABD'nin yönlendireceğinde Ürdün'le ortak olarak Batı Şeria'yı denetim altına alma planları geliştirdiler. Bu yıllar FKÖ'nün zayıfladığı yıllardı. İsrail, bu durumdan yararlanarak uşaklarına otorite kazandırmayı ve işgal altındaki topraklarda halk temsilcisi yöneticiler haline getirmeyi hedefledi.

Plan, ABD ile ortak uygulanıyordu. Planın bir parçası da "işgal altındaki topraklarda halkın durumunun iyileştirilmesiydi." Planın amacı belliydi: Kalkınma planları hazırlandı. Bol propagandası yapıldı. Bu amaçla milyonlarca dolar harcadı. Bir Filistinli yönetici, sadece 1987 yazında ek 40 milyon dolar para verildiğini açıkladı. Bu paralar, üç yılda verilen toplam para miktarının üstünde olup, savunma bütçesinden arda kalan miktardı.

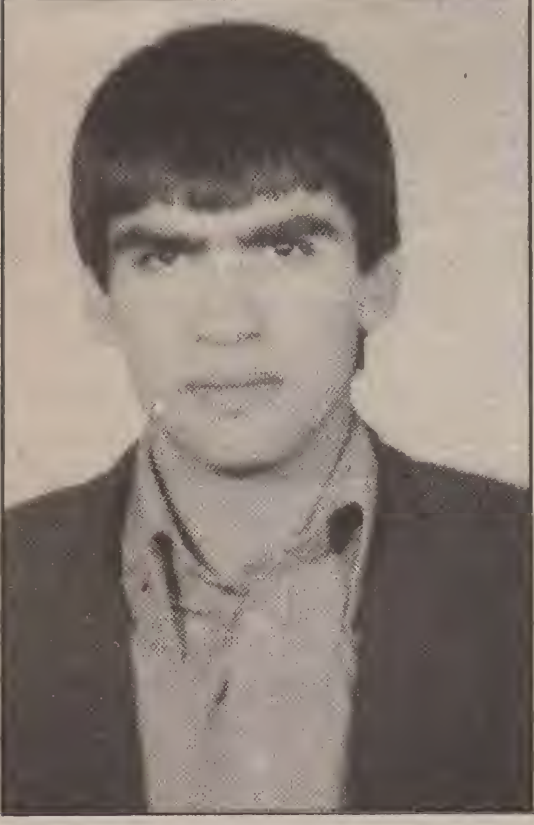
Filistin halkı, "kalkınma planının tehlikeli bir oyun olduğunu" kavradı. Karşı koyuşlarını, "**Biz dilence istemiyoruz, bize silah verin, balık değil**" şiarında ifade ettiler. Gerçekte verilen paralar kalkınmadan ve halkın durumunu düzeltmekten çok, sadece ve sadece kişileri satın almak ve gericiliği palazlandırmak için kullanıldı.

Bu dönem, FKÖ gerici kanadının da uzlaşmaya ortak olduğu yıllardır. Halkın bir kesimi Yaser Arafat'ın girişimlerine aldı. Ancak halkın yüksek bilinci onları **uzlaşma planını** reddetmeye götürdü.

1987'de yapılan bir araştırmada Filistin halkının, İsrail tasfiye planına ve Ürdün-FKÖ gericiliği uzlaşma planına kesin karşı olduğunu ortaya koydu. **Halk işgalin kalkmasını ve Filistin devletini istiyordu.**

Gelecek sayı: Filistin Halkı Ayaklanıyor

YENİ BİR GÜN (NEWROZ) DOĞARKEN

Kap kara sis çökmüştü
gökyüzüne.
Ufukta ne ay
ne de yıldızlar...
yoktu hiçbir pırıltı da.
Tersine mi dönmüştü doğa,
neden doğmamıştı hiçbiri?
Ama gecenin karanlığıydı.

Oysa süslüydü dün gökyüzü,
berraktı tıpkı gündüz gibi
kalkmıştı şafakla birlikte...

Açılıyordu demir kapılar,
işkenenin yeni
bir sabahıydı.
Umutluyduk,
pırıl pırıld gözler
ilkbaharın kır çiçekleri gibi.
Kucak açmış kutluyorduk
yeni bir günü...
Kenetlenmişti eller
aynı duygu,
aynı inançla...
halaylar... türküler...
NEWROZ'du bu gün.

Neden sonra bir tufan koptu...
ağıt sesleri yükseldi...
Sis kaplı
kapkaraydı hala gökyüzü,
oysa gece
yeni bir güne gebe ydi.
Tan ağaracak,
güneş doğacaktı
dağların doruklarında
kızılıklar içinde,
başlayacaktı yaşam yeniden.
Lakin derin bir sessizlik...
Hayat durmuş gibiydi
ve de bir ölüm

sessizliği çökmüştü...
Yeni bir fırtına mı kopacaktı?
Hep sessiz tatmışız acıyı,
hep derinden.
Sessizlikti acının adı,
karanlığın da geceydi...
Neden görünmez olmuş
ne bir ay,
ne de yıldızlar...
Yoksa yeni aydınlıklara
doğmak için mi?..

Şafak sökmüştü...
Bu gün NEWROZ...
Yakmıştı hücrelerinde meşaleyi
Çağın Kawa'sı MAZLUM.
Büyük sancılarla doğmuştu
yeni gün.
Gökyüzü pırıl pırıl...
Ama güneş kederliydi,
yashydı...

Çünkü yeni bir can
gömmüştü bağrına.
Hırçındı, hırslıydı,
yol alıyordu öfkeyle...
Yine geleceğim diyordu:
Hep doğacağım karanlıklara,
aydınlatacağım evreni
baştan başa...
Yıkayacağım o mor dağları
sımsıcak ışıgıyla...
Ve hep doğacağım ben
Mazlumlarla beraber!...

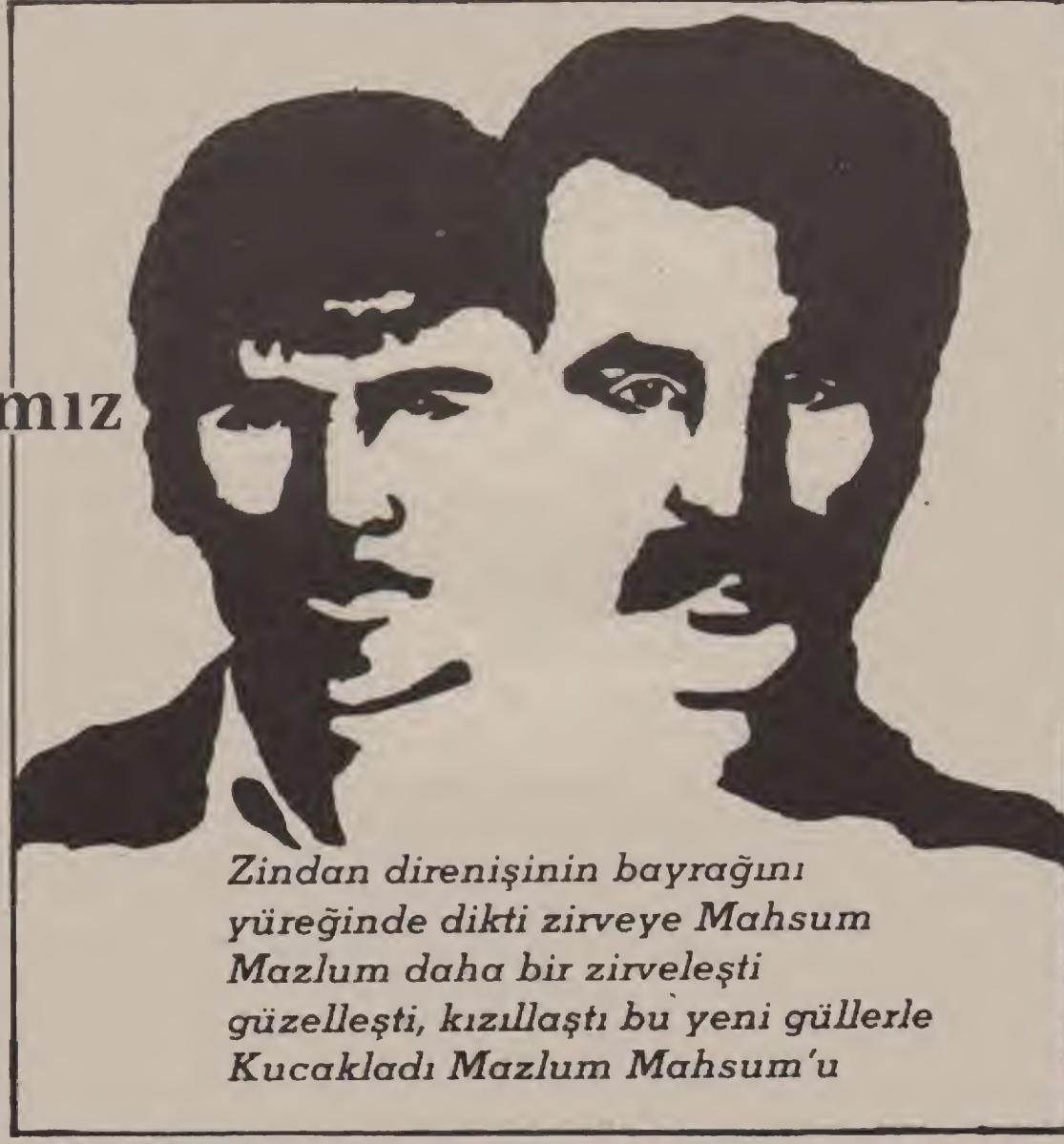
21 Mart 1985

ÇAND • PİŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

Edebiyat, Kültür ve Sanatta Ulusal Kahramanlarımız

"Mazlum Doğan'ın Anısında
Zaferi Görüyorum" adlı
anı yazısından:

"... Dayak atılmaya götü-
rülen Mazlum olunca, herkes-
te ses-soluk kesilir, kulak
kabartılırdı. Çok sevildiğin-
den, hemen her direnişçi onun
yerine dayak yemeye, acı çek-
meye razı idi. Ancak bu kez
garibimize giden bir şey ol-
muştu; başka zaman dayak
atıldığında pek sesi çıkmayan
Mazlum bu kez oldukça ba-
ğırılmıştı. Bu bizi hayrete dü-
şürmüştü; şaşırmıştık. Ancak
biraz sonra kalın bir zincirle
arkadan vura vura getirmele-
rine rağmen, sesi eskisi gibi
çıkıyordu... Her tarafı mo-
rartı içinde olan Mazlum ar-
kadaşla tüm hücre ilgilenme-
ye başlamıştı... Ancak O, ken-
disine yönelik böylesi bir özel
ilgiye müsaade etmediği gibi,
bize dışardan haberler aktar-
maya başladı... Haberlerin
aktarılması bittikten sonra,
onları yorumlayarak bizleri
dışarısı hakkında aydınlat-
maya çalışıyordu. Hepimiz bir
tarafından dinlerken, diğer ta-
raftan şaşkınlığımızı gizleye-
miyorduk. Çünkü gazete, der-
gi, radyo, televizyon gibi oku-
ma ve dinleme olanağımız
olmadığı gibi, dışardan bilgi
alabilmek de o şartlarda müm-
kün değildi... Masanın üstün-
de gazeteler olduğunu gör-

Zindan direnişinin bayrağını
yüreğinde dikti zirveye Mahsum
Mazlum daha bir zirveleştii
güzelleştii, kızıştı bu yeni güllerle
Kucakladı Mazlum Mahsum'u

müş... Bu bir saat kadar daha
fazla dayak yeme pahasına da
olsa, her tarafı morartı ve
çürükler içinde de kalsa amaç-
ladığını başarmıştı...

"O zor baskı döneminde
yaşamının tümüne tanık ol-
muştum. Katledilinceye ka-
darki süre içinde hangi kesiti
alınır alınsın, yaşamının
her anı böyle seçkin özelliklere
sahip olan ve her hatırladıkça
gözlerimin önünden bir film
şeridi gibi canlanan Mazlum
Doğan'ın anısında zaferi gö-
rüyorum..."

"O, Büyük Bir Öğretmen,
Gerçek Bir Dosttu" adlı
anı yazısından:

"... Mazlum yoldaşla çok
farklı sosyal çevreden olma-
ma, aramızdaki derin kültür
ve bilgi farklılığına rağmen,

Kürdistan Yurtsever Sanatçılar Birliği-HUNERKOM, Mahsum Korkmaz (Ağit)'in dire-
nişçiliğini, kahramanlığını dile getiren türkülerini-ağıtları bir müzik kasetinde topladı. Kaset,
"Ji bo biranîna qehremanê netewî rêheval Ağit/BOTAN" adıyla yurtseverlere, ilericiilere
sunuldu.

Yurtseverlere, her dinledikçe Mahsum Korkmaz'ın anısını tazeletecek; ve her nağmesi
büyük bir arzu ile dinlenebilecek "BOTAN" kasetinde yer alan türkülerden bazı bölümler:

DÎLANE LÎ BOTANÊ

Hey Botan Botan Botanê
Şerê me li ser te giranê
Egîd'ê Botan dilanê
Şergerê Botan dilanê

SEMBOLE ÇİYAN

Tu bûyî ronî li serê çîyan
Te xemiland deşt û zozan
Tu dermanî ji bo birînan
Tu Egîd'î şehîdê şehîdan

RAKÎN RAKÎN

Qehremanê me rakin...
Erê rakin rakin...
Leşkerê me rakin...
Egîd'ê me rakin...

DİRENDİM YENİLMEYİ

Şehit düştüm
bir özgür günün
alaca karanlığında:
Günler akıp gidiyordu
umutla dolu
yarınlara doğru...
Ufuklar ötesinde
binbir ümit ile
zafer güneşine doğru...
taze kan damlaları emerek,
silinmez izler bırakarak.

Gabbar sessiz
derin bir uykudaydı.
Henüz doğmuştu güneş
yeni bir güne...
Yeni umutlarla
karanlığın bağrını delerek...
Ufuk kankırmızıydı...
Sımsıkı serinliğiyle
sarmalamıştı Gabbar'ı,
yüceliklerinden ılgıt ılgıt
eserken seher yeli
bir tan vaktiydi.

Yirmisekiz Mart'ı yazıyordu
takvim yaprakları,
bindokuzyüz seksenaltıydı
tarih:

Birikmişti yüreğimde
o kutsal günün hasreti,
sımsıcaktı ve
güneş gibi eriten...
Kinim dağlar kadar,
yolumdaki engele
öfke vardı gözlerimde
yeni şafaklara doğru
yürürken...

Sarılydı dörtbir yanım,
üşüşmüştü leş kargaları
Gabbar eteklerine.
Yağdı üzerime
kanıma susayan
kör kurşunlar,
bir pusu çemberinde
mevziden mevziye koşarken.

İşyan ediyordu kanım
toprağa dökülürken...
islandım, sırlıslıklamdı
delik deşik bedenim...
Yenilmedim lakin,
direndim... son nefesime dek.
Zaten ülkeme adanmıştım,
beraberdik ölümle...
Ülkem, halkım
ve yüce Partim için
düşmedi elimden...
silahımla uzandım
kanımın da işlendiği
sarsılan toprağıma.
Ve ben de katıldım
ölümsüz şehitler kervanına.

21 Aralık 1986

Di rojên NEWROZ’ê de jiyan pir xweştir û serbilinde

Destpêk rûpela dawî de

Rûmetiyên ku me berî niha bi sedsalan, hezarsalan hundakiribûn, mîna hundakirina welêt, azadî û hebûna me a gelêrî, me bi xebatên kêlî-bi-kêlî, roj-bi-roj û sal-bi-sal ji nûh ve girtin; ji dijmin sitand. Tiştên ku berê di 10 salan de dibûn, me di rojan de kirin. Me sedsal kire 7 sal, me hezar sal kire 10 sal.

Heke mirov rast li dîrokê binêre, dîroka serxwebûn û azadiya me ji ber çavanderbasbîke, ew wê bibîne ku, bi derketina Partiya me, ev yek hatiye îspatkirin. Doz û rûmetiya hundabibû, me bi damezrandina Partiya xwe, dîsa bi dest xwe ve anî. Me serxwebûn û azadiya gelê xwe di nav refên Partiya xwe de çinand, bi ra kir. Bîr û baweriyên mezin, cangoriya bilind me bi Partiya xwe girt. Bi rêya Partiya xwe em zanebûn, hişyarbûn û me xwe û dîroka xwe naskir. Partî ji me re bû bingeheka mezin, hêz û hîmeka berze. Herçûqasî îro li dinê hevalên me kêm in, dostên me kem in û dijmin xurt be jî, rastî niha PKK pir mezin e. Alîkariyên dostan nebin jî, Partiya me bûye hîmeka pir mezin. Dost jî û dijmin jî vê yekê dibînin û dinasin. Gişt dîderivînin ku, PKK ramyarî û çekake mezin e.

Çawa me vê himê ji tunebûnê derxist û dîroka me qulîlkên xwe vedan? Tiştê ku li vir bi rê ketî û bûye çekeka bûha çîye? Ê di vir de bûye bîr û bawerî û parastina maf û dozê çîye? Rastî ev gelê me ye. Gelê me bi sed- û hezarsalan ji xwe durketibû, tenê mabû, tenhabû, ji gelek kesan û li pir cihan ditirsiya. Lê me gelê xwe zindekir, rakir û berhevanî. Bi arem, bi ramyarî û konevaniya xwe em bûn PKK. Niha vaye quwwet, vaye hêz; em xwediyê vî tiştî ne.

Berê me nedikirî tiştek bikin, me nedikarî xwe bixwe rastbikin. Me nedikarî xwe. Leşkerê an polêsekî dijmin dihat li ber me disekinî, ne yek û ne komek tevayî gel dixist pêşiya xwe. Ji dar û lêdanê derbasdikir. Heya dawiyê me xwe dabû dest. Çi reşayî, çi bêrûmetî hebû, em di wê rêyê de diçûn. Belê îro em dibînin ku, me ji van kesan serhildan û rabûna gelê xwe bilindkir. Hingê em nexwediyê tiştekî bûn, li welat tiştek bo me nemabû. Kes ne li xwe bû. Kes ne xwediyê xwe bû, tukes ne xwediyê welêt bû. Azadî ji me re nemabû. Me dev ji giştan berdabû. Ewrên reş daketibûn ser welat; rastî, rindî û xweşî reşbibûn. A mezin jî reşayî û bêşermê gîhabû gihanekên mezin-tir. Gişt nexweş, belengaz û hêjar!... Ev gişt ne bi rojekê çêbûn, ev ketineka hezarsalî bû. Em li dijî vê jiyana bêxîret û belengaz rabûn.

Ev jiyan bi destê dijminên gelê Kurdistan birê ketibû. Dijmin vê jiyana reş danîbû ber me û em jî li dijî vê jiyane rabûn. Kêlî-bi-kêlî me şerê vê jiyane kir. Me xwe tevgerand û livand û em gihan van rojên zêrîn. Me rêya mirina gelê xwe, rêya ketinê hilweşand. Me find û çira li pêşiya xwe pêxist, em şiyarbûn; bi xebatê em rabûn û xwe serbilind kir.

Me pîrsên rast, pîrsgirekên doza xwe, pêrgalên barên şer, û yekîtiya gelê xwe ronîkirin. Gava em niha li dîrokê û li gelên cihanê binêrin, emê bibînin ku li bal hemû gelan ev bi vê nolê çêbû ye. Partiya me jî, van tiştan danî ber gelê Kurdistan. Ev

ji ji bo gelê me hîmeka pir mezin e. Partiya me biryara mezin e. Her mirovê di nav refên PKK de şerdikin, dilêr in, fêdekar û şervanên keleş in. Dijmin, ji endamên PKK ditirse. Dest me de çekên xurt nînin, Partiya me hîn xebatên pêsemîn birêdixe, li cihanê gelek derdor alîkariyên me nakin, lê bi bilindkirina Partiyê ziravê dijmin diqete. Dijmin bûye tirsonek. Tîrsa dijmin mezin e. Cihan alîkariya wî dike, NATO li pişte, lê herweha ditirse. Çima hevqas ditirse? Ji ber ku gelê Kurd gihaye rêkxistineka weke PKK, hîma şoreşgerên PKK mîna atomê ye. Lewma dijmin ji me ditirse. Ew çi bike bile bike, ew dizane ku wê serê wî bê perçiqandin. Me vê çekê, bi hîma xwe a zikmakî derxist holê û me keleşorên gelên cihanê ji ji xwe re kir çekên bingehîn. Me fêr ji hemû şerên gelan û zanabûna wan ji xwe re girt. Me usulê şerê wan, dilêriya wan, fidekariya wan ji xwe re kire sêrpêhatin. Me van giştan di PKK de anîn serhev. Me îdolojî û siyaseta wan hurkolî. Bi alîkî jî PKK wusa çêbû.

Çuqasêş, çuqas daxwaza tohildanê û çuqas gir û nîfrîn di dîroka gelê me de hebe, me gişt komkirin serhev û kir nava PKK de. Şehîdên me di vir de rîsteka mezin leyistin. Şehîdên me, bi gorîkirina xwe ordiyek ji me re derxistin holê. Ma gelo ev çi hêz û hîme ku dikare hevqas berxwedan li dijî dijmin bilindbike? Çawa mirovên me dikarin niha hey a dawiyê şerbikin û dijmin bikujin? Belê... şerê me ne yek û didowan, bi hezaran azad dike. Ji ber ku em hêzeka dilsoz in. Bi bîr û bawerî hey a dawiyê, di berdexanan de hevalên me liberxwe didin. Dîrokê de şerên vê nolê kêm in. PKK, ev bû 10 sal in zîndanan dihejîne. Cîhan tev dibîne û dibêje, rastî ev mirov xwe kirin bûhatiyên cihanê. Di dîrokê de hogirên nola endamên Partiya me pir kêm in, herkes vêna rind dizane.

PKK wusa çêbûye. Serokatiya PKK wusa xwe damezrandiye. Giringe mirov PKK wusa fahmbikin. Gava em wusa li PKK binêrin, çavên me wê vebin, em wê şoreşê, siyaset a şoreşê bêhtir pêşve bixin. Em wê xurt û zexmtir bibin. Tiştên ji bo gelê me hewce ne, gişt di PKK de cih girtine.

Niha PKK hêzeka wusa ye. Em dixwazin tevli gelê xwe bin ar û agir û li serê dijminan bibarin. Daxwaza serxwebûn û azadiyê bi vê nolê wê bi destê me ve bêtin. Heya dawiyê, ji bo sosyalîzmê ye şerê me. Tenê ji bo vê armancê ye ev şer. Demokratiya rast û seranser di PKK de heye. Ev ji bo çîye? Ev ne ji bo me tenê ye, ne ji bona ku em xwe xurt bidin nasîn, ne ji bona ku em bêjin em xedan çek û hêz in. Ne...! Ev gişt ji bo şer, ji bo şerê gelê me ye. Çiye şerê gel? Şerê gel rabûna gel e, hebûn û rêkxistina gel e, serxwebûn û azadiya gel e. Şerê gel, tiştê ji gel hatiye sitandin, ji nûhve vegerandin e. Şerê gel ji bo dîroka gel e, çanda gel e, serpêhatina gel e. Daku gelê me jî di nav gelên cihanê de cihekî bişeref bigire û xwe bigihîne gelên serfiraz. Daku gelê me xwe bigihîne rastiya xwe.

Newroz, roja nûh e. Hersal ji salê buharîn bêhtir, **Newroz** bersiva xwe di Partiya me de digire. Niha Partî pêşde, gel pêşde, heval pêşde ne, serbilind û bextiyar in. Durketina me ji gelan û cihanê rawestiya ye. Ev bi Par-

tiya me derkete holê. Niha em dixwazin ku tevayî gel xwe bigihêne hev. Li pêşiya gelê me Partî heye. Gelbixwe çek e. Gelê me bi şerê xwe çek e, rabûn e. Heke em rastî, başî û xweşiyê bixwazin, dê em herin ser ve rêyê. PKK gel e, ji bo gel e. Divê bêfîkar gelê me baweriya xwe bi Partiyê û pêşmergên Partiyê bine. Mafê tukesî nema ye ku bikaribe bêje, baweriya min bi Partiyê tuneye. Ji ber ku milîtanên PKK, sedîsed xwe ji bo gel gorî dikin. Serbilindiya mezin li bal Partiya şehîdan heye. Ramyarî û zanabûna rast xwe li vir komkiriye.

Berê me dikarî em xwe bilîvinin. Ji ber cendermekî dijmin, kesî nedikarî gotinekê bike. Nediwêrî biaxife. Lê dijmin, niha ji ber me direvin. Niha dijmin xwe dike binê erdê, ji tirsan. Niha gelê me jê natirse, dilêrî û hogirî bilind dibe. Gelek kes şaşbûne. Dibêjin ev çi kare, çawa çêbû? Çawa zilma hezar salî berûpaş de serjêr dibe? Dijmin, hey a do çek didan hev. Bi lêdan û hingavtinê çek ji gundiyan dixwest. Niha ji tirsan çek belavdike; kesê bixwaze 4 heban didinê. Berê dijmin, gava yek dihat pîkolî dikir, lê niha hezar tên gundan hîrmetê dikin, çima? Ji ber ku dijmin ji me ditirse!..

Partî rih û canê gelê Kurd e. Partî li herderê nûneriya gelê xwe dike. Em dibên gelê me rabe, binpeşengiya serokên xwe bitêkoşe! Partî ji nav refên gel hatiye. Fîdekarîyên dihên kirin, tev ji bo gel in. Em ser dîrokê sekinîn, li ser cihanê sekinîn, lê dîsa jî gelê me hertişt e. Lewma em dibêjin rabin! Îro roja biryara mezin, roja berxwedana mezin e! Roja şerê berze ye! Jiyan ne her mirine, berxwedan jiyana sedhezar saliye. Berxwedan jiyane raste. Serî çemandin mirin e. Biryara me a tew mezin şere!... Tukes nikare li mala xwe de temaşeyê vî şerî bike. Kes nikare bêje ez naxwazim şerbikim... Ne! Ev nabe! Mirovê herî xî niz, nebaş û bêşeref ev kes e. Tukes nikare ji me, azadî bo gemarê bixwaze. Mafê tu kesî nîne ku bihêle gelê me di gemar û herî yê de bimîne.

Kes nikare bêje, ez xwedî zaro me, xwedî mal û dewarim, xwedî sewal û nîza çîme, lewma ez naxwazim an nikarim şerbikim. Ne... tu nikarî bixwazî ku ev gemar ser gel bimîne! Çiye tîrsa te, ji çê ditîrsî? Binêr! Hogirên me, egîdên me, lehen-gên me, mêrxas û canmêrgên me hene! Çawa tu nikarî fidekarî bikî? Ma tu hevalê dijminî! Ma kor an ker û gêjî! Çima cihê te tenge, tu bin nîrê deyî?

Lewma em dibêjin, em herin ser rêya Partiya xwe, ser rêya şehîdên xwe, ser rêya hevalên li bendexanan. Bila tukes nebêje ez birçî me. Ên birçîtir milîtanên Partiyê ne. Zehmetî, cefa û êş bûye karê pêşmergan. Heya vê gavê me şer nedikir, lewma birçîbûn heye. Bila tukes nebêje ez razayî me, ne zana me. Ev jî nabe! Zanatî û hişyariya mezin heye, tev çêbûn e. Roj roja rapirîn û serjoriyê ye. Tukes ji bo razanê bila azadî nexwaze. Em destur nadin vêna. Ên vê dixwazin cahşên dijmin in, bi dijmin re girêdayî ne. Gelê me tev, mêrjin-xort-kal û zaro, hemû mirovên me, xwedîmal û bêmal, rewş çibe bila be, em li ku derê bin bila bin, roja biryarê hatiye. Cihan tev şerê xwe dike, çima em nekin? Ên ji me paştir hene li vê cihanê? Ji giştan bêhtir em hewceyê vî şerî ne. Belê, divê

biryara me ji bo vî şerî hebe û seranser be. Şer, şerê gel ji me re giring e. Bila tukes xwe ji vî şerî dur nexwe! Bila tukes bi vî şerî neleyize! Ê ku bi vî şerî dileyize, ew sayê dijmin e.

Heke rastî wusa bin, bila şîk û guman tê nebe ku, em wê şerê xwe bikin. Ji bo şer em hewceyê serokan in. Serokatî pêwîst e. Partî serokê tevayî gel e, di vir de bila guman nebin. Divê gelê me şerê xwe, weke rewşa xwe bike. Heya niha ev tunebûn, gelê me bêçek bû.

Heya niha çi bi navê gel çêbû? Serhildan çêbûn, lê dijmin 2 mehan de gelê me qirkir, bidarvekir û vebirand. Ev ne şerê gel bû. Şerê bo parlamanto ne şerê gel e. Şerê êl û eşiran, şerê oli, şerê bo mal, ne şerên gelî ne. Ev gişt xîzmeta dijmin dikin. Me van ji holê rakir. Niha pêşmergên PKK, şerê gel ê rast bilindkirine. Ev şer dijmin ditîrsîne. Werîna gelê me qelewdike. Serokên şer derdixîne. Yekîtiya gelê me çêdike. Niha ev çek amadebûye. Ev şer, şerê gerilla ye. Ji gel kî bixwaze, dikare xwe bigihîne hevalan. Ki bixwaze pêşde here û bavêje ser dijmin dikare bikeve vî şerî.

Herrojê mirin, êş, pîkolî heye. Kî bixwaze li dij rabe, dê werin şerê xwe bikin! Herrojê dijmin li me dixwe, em bin zilmê ne, lêdan heye. Kî bixwaze van tunebike, bila bê şerê gel! Bê tevgeriyê de mirin, di şer de jiyan heye. Eşkere û bi dizî, li her aliyê welêt, li çîyan û deştan em şerê xwe bikin! Bes xwîna me birije, em şerê xwe bilindkin! Rê vebûye. Berê rewş ne wusa bû. Ji bo vî şerî yekîtiya gelê me hewceye.

Wê yekîtiya gel çawa çêbibe? Li ser kijan armancê, li ser çê divê ev yekîtî çêbibe? Me yekîtiya gelê xwe di hundurê Partiyê de çêkiriye. Em dixwazin gelê xwe di nav vê yekîtiyê de bi tevayî rêkxistin bikin. Dîrok vî tiştî ji me niha dixwaze. Dîrok ji yekîtiyê pêve tiştekî napejirîne. Jiyan yekîtiyê dixwaze. Rabûn yekîtiyê dixwaze. Mayin û hebûn yekîtiyê dixwazin. Rêya yekîtiya mezin, mirovên yekîtiya mezin ji Partiya me zakiriye. Ji bona vê yekê em dibêjin Partiya me berxwedana herî mezin e. Niha em dixwazin ku ev yekîtî tevayî gelê me li dora xwe kombike. Ev jî Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan-ERNK ye. Eniya gel, rihê şer, armancên bi rûmet, xwe di Cephê de gihandine hev. Em gişt têkilî nav van refan bibin!

Heya niha cîran dijî cîran, bira dijî bira bû. Em li ber hev rawestiyabûn. Niha ev tişt jî ji holê rabûn. Niha gelê me, ji bo welatê xwe, ji bo azadiya xwe, ji bo keda xwe xwe di Cephê de dike yek. Dîsa herkesek karê xwe de ye, mala xwe de ye, erdê xwe de kar dike. Ango herkesek, ji herderê di karê karbike. Dilê xwe de, ji Partiya xwe, ji welatê xwe, ji xwe re, dikare dilsoz be. Ger em bixwazin gavên nûh bavêjin, divê em herin ser dijmin! Ger em nekaribin pir tiştan bikin, giringe em xayinên di malê de, di nava gund de, li dora me, derxînin ronahiyê! Ger nekaribin bi roj bixebitin, em xebata xwe bi şev bikin! Ger em nekaribin bi çekan berdin dijmin, em bi ço û daran herin wan! Ço nebin, bikeviran şerê xwe bikin! Dê xwe bikin yek, li neyarên xwe bixin, wanan derxînin ji nava xwe!

Partî rêya vê vekiriye. Jin, xort herkesek dikare êrîş bike

dijmin. Ev ji nebû, mirov dikarin nan û xwarin bidin pêşmergan. Ji wan re xebatê bikin, hevalan çêbikin, dilxwazan zêdebikin. Dijmin kiye? Bêbext li ku derê hene? Vanan bigihînin partizanan! Em dikarin di hundurê malên xwe de, zarokên xwe zanabikin, perwendebikin û wanan bikin dilsozên welatê xwe. Em dikarin gundên xwe, bajêre xwe, taxên xwe bênin serhev. Dijmin nikare bizanibe em çi dikin, derfeta dijmin tuneye ku li ser van biraweste. Karên wusa ji karên Cephê ne. Karên gel in. Em hemû dikarin karên wusa birêbixin.

Roj a kirin û xebatê ye! Heke ev kar bên kirin, cihan gişt nikare li hemberê me biraweste. Berê mirovên me digotin, ji min re çê; gundiyên me digotin çi bi min ketiye. Raste heke mirov tenê be, nikare pir tiştan bike. Lê yekîtiya gel dikare hertiştî bike. Em hewceyê yekîtiya netewê xwe ne. Herkesek dikare jidil tiştêkî bo yekîtiyê çêbike. Mala kê hebe, dikare alîkarî bide. Divê em hebûnên xwe avê de nebin! Jiyana me bila ji bo serxwebûn û azadiyê be! Heya niha mirina bêhuda hebû, niha em dibên jiyaneka bê mirin heye! Ji vê baştir çi heye!..

Divê em biranîna şehîdan di jiyane de bikarbînin! Hevqas şehid ji ber çîne? Serokatiya me ji ber çîye? Ev siyaset ji ber çîye? Gişt ji bo yekîtî û rabûna netewê Kurdistan e. Endamên PKK xwe dane ber vî barê giran. Serpêhatin û keleşorên mezin ji bo gelê me derxistin qadê. Ji vir û pede, hertiştêkî me heye. Hîzr û ramyariya me heye. Em xwe ji kêmasiyan durbixin! Em serokatî û pêşengiya xwe birêbixin! Serokatiya PKK cihê xwe girtiye. Tukes nikare ê din vê rastiye çewtbike. Partiya me wê serokatiya gelê xwe ji dil nû can bike. Em tev, bi xebata salan gihan vê qonaxê. Ji niha û pede, pêşveçûna leztirîn ji me re maye. Me dixwest karê ku me di 15 salan de çêkiriye, di salekê de çêkira. Divê bi vê armanc û daxwazê em bi rêya xwe herin! Em dikarin salan kin bikin, em dikarin bi vê nolê gelê Kurdistan serfiraz bikin. Lê divê em delametên xwe bicih bînin!

Di bin pêşengiya Partiya mezin PKK de, em xwe bidamezrînin! Ji her alî ve em xwe saz bikin! Di nav refên Eniya xwe ERNK de em xebatên xwe bikin! Daxwaza şerê gel, her arama me be! Şerbikin, şer şerê me tevaye! Li herder û deverê şerbikin! Şerê gerilla bilindbikin! Li herderê, li çîyan, li deştan, li gund û bajaran bitêkoşin!

Îro Newroza pîroz hatiye. Li welat qulîlkên azadiyê vedibin. Em di vê roja xwe de qûlîlkên xwe geşkin. Bi navê gelê xwe, ji bo xwe em xwe bixemlînin! Em şerefa xwe biparêzin, hîma xwe bikemilînin. Dê rabin em ji dîroka xwe pir durketine, em ji gelên cihanê durketine! Em ji serxwebûnê û azadiyê durketine! Destên hev bigirin û rabin şer, rabin dîlana cengê! Emê berpirsiyariya xwe jidil bicih bînin, gelê me tu jî bawerî li welatê xwe ê şêrîn bine! Ji dijmin re bernede vê axa delal, çiyayên rengîn, dehl û zêwiyên bedew! Bi destê xwe em sernivîsa xwe, çarenusiya xwe tayin bikin! Pêşeng li pêş, gel li pêş em bikevin ser rêya rizgariya Kurdistan, em pir pêşde herin! Heya roja serkeftinê bila rawestandin nebe!..

Peyam û mizgîniya PKK!

Êdî divê em Kurd bi dest-pêkirin û hatina demeke nû şa bibin û bi taybetî jî ew Kurdên li dû kar û barên polîtîk hewl û kêferat didin, ger dilrast û durust bin, divê jî kêmbûn û heta ji tewawbûna erka kişandina barê ser milê xwe, êdî xwe dilxweş û mebsûd bibînin.

Lewra ew karê, ku wan ji dema dest bi jiyana xwe ya polîtîkî kirine û vê de dixwazin bikin, pêk binin, va ye îro roj çêbûye û gihaştîye êşîga gehî-neka erk û wezîfeyên dinê: yanê erka şereke ji hêla îdeolojîkî û polîtîkî profesyonel û têkuz. Divê dijmin bê qeyd û şert bihê şikandin.

Divê ji xwe êdî kesên kêmaqil û nivçevîr (wekî Hêviya Gel) ranebin û nebêjin me grup, rêxistin û partiyeke dî divê! Çimku ew tiştê ku eger hûn bi rastî bixwazin, va ye li dar ketî hazir û amadeyê mirovên qada xwe ye. Ew jî baş pê dizanin ku ev tiştê ku hatiye pê, wilo bi gotin û kilaman çênebûye. Em hemû mirovên Kurdistanê û bi taybetî jî mirovên hewldarên polîtîk dizanin ku ev rîya han, çendîn dirêj û dijar e û bi kul û keser e. Lê ev rê ne ji dervayê şîn û tuwaneya mirov û xebatkarên welatparêzên jidil e. Ev welatparêzên ji can û dil vê alavê bi xwîn û goştê canê xwe dane çêkirin. Yên dinê ku tiliya xwe ji ava germ ne kirin ava sar nikarin xwediyê alav û pergaleka wisa bin. Aşkere ye ew layiqî vî tiştî ne bûn, loma ji destên wan ne hat. Ji xwe ger

dest pê bikin û avakirina tişteke wanî bikin, her kes baş pê dizane, ku ew êdî gelekî dereng mane. **“Kolo ne mirî pin-car hat, pîrê nemirî bihar hat!”** Ma sebr û deyaxa xelkê, êdî heta kê derê dikare berdewam bike, ku hîna ji me re ew grubên xwe yên xoşbêş û suhbetên li qehwexaneyan bikin rêxistin, bikin partî, nizanîm çî? Êdî dereng e. Lê ger me nizanibûya —wekî ku xelkê me jî dibêje: **“Bi tir û fisana li dû germ kirina odeyê ne!”**— belkû me baweriyekî bi wan baniya. Lê eyb e, em baş pê dizanin bi wan tiştan ode qet germ nabe. Wekî ku dibêjin: **“Ne ewrê qirqirî, ne mirovê tirtirî me divê!”**

Yên ku li hêla dinê, ne ode, hemû Rojhelata Navîn bi şer û cengên xwe yên bi lehengî, bi agirê serxwebûnperestiyê germ kirine, rîya gelê me baş nîşanê me didin. Rê vekirî ye û pêşenga gelê Kurd —PKK rîya me ronahî kiriye. Hemû dilxwaz û xebatkarên jidil, divê ji bo, bi serteserî xurtkirin û geşkirina vê ronahiyê piştmeîriya ARGK ku rîyeke teze û nûjen e, bi dilgermî bikin. Ma wekî dinê rîyeke dinê heye ku em yên rizgariya Kurdistanê jidil dixwazin pê bawer bikin? Ma em hemû nabêjin Tirko qet dev ji loqmeya xwe bernade! Divê mirov li serê wî xe û jê bistîne. Vê hêz û nebeziyê bi çî mirov dikare di xwe de bibîne? Ji ber ku Tirk neheq in û ji ber ku em welatê xwe divîn û **“Dilê tirsek sînga gewrê nabîne!”**

“Cota zexm di xeta pêşîn de xuya ye!”

PKK ji roja îlanbûna xwe mizgînî û peyamhêneriya demeke nû û nûjen anîye. Lê hezar car heyf û mixabin, hin hêz û hêzikên tarî bi vir û derewên xwe jî dijminê Tirk jî jêhatîtir dij-propagandaya vê Dara Jîyanê kirine û bi hukm û hebûna însiyatîfa xwe ya ku dijmin çavgirtî destûr û îcazeta dijşerkirina vê Ronahiyê bi wan daye kirin. Baş dihê bîra min, dema KUK,DDKD û “Özgürlük Yolu” bi tevkarî û tifaqa xwe ya bi navê UDG şerê vê Ronahiyê dikirin, li ser qetliama Tirkan ya li gundê Şikestûnê, KUK digot: “Di nav wande MÎT heye! Kemal PÎR, ku divê mirov navê wî lawê çelengê mêrxas, bi tîpên zêrîn binivîse, heta zimanên xwe yên kûçikî dirêjî wî jî dikirin. Dîsa propaganda KUK’ê weha bû: “Kemal PÎR, serokê Apociyên li Şikestûnê MÎT derket! Dema gundî hatîna eskeran jê re gotine, Kemal PÎR gotiye: ‘Şoreşger tedbîra xwe girtine! Nehewceyê panîkê ye!’ — Loma ji ruyê wî ew çend şoreşgerên sempatîzan hatine kuştin!” Dîrok ruyê Kemalê ciwan sipî û ruyê KUK’çiyên bazîrgan jî reşkir.

Dîsa me, ew mirovên ku dijîtî û qelptî û sextekariyê bi çavên baş vekirî ne bûya jî, niv-nivçe dikaribû bîdiya, nikaribû tesîr û hukmeke berçavî li wan durûyan bikira. Ne tesîr! dengê sempatîzanên welê, nikaribû biçûya wî/wê. Dewr û qonaxa cahiliyê ku hezar Ebû Leheb li bin guhên hevdu diketin û bi sitirî danîna li ser rîya Mihemed, digotin qey Mihemed dev ji doza xwe berde! Lêbelê nizanibûn ku Mihemed dê heta dawiyê li ser doza xwe têbikoşiya. Dîrok behsa serketina Mihemed kir û Ebû Leheb rexne kir.

“Bêje rast, razê rast!”

Neha hindek mirov dikarin bipirsin, ku ez çima behsa van tiştan dikim! Bersiva min ev e: Ez û bi hezaran mirovên mîna min, dema van qelsiyan didîtin, me digot: “Kero kero! Rojekê dê xwediyê wî kar û welatê misoger derkeve! Ev tiştên ku we kiriye —û hûn hîna jî dikin— yek bi yek ji pozê we bînan deranîn! Em bawer in ku dê rojekê ev rêxistina bi namûs hed û hesaba we bide! Ma ev tiştên ku hûn dikin yê kirinê ne?” Ew rêxistin va ye îro li meydanê ye. Em yê ku neha li xwe varqilîne û yê ku hîna ji wan rojan ve karîne **Rastî û Ronahiyê** bibînin, li cem hêza **Ronahiyê** ji we hesab û kitêba wan rojên tarî ne pirsîn û çî bikin? Eger me jî ne pirsî, em bi kêf û şahî vê para xwe ji xelkê li ser qada Kurdistanê re dihêlin. Bila ew xelkê bi hêrs, ew cezaya ku carekê dabûn Beko Ewanê li Cizîra Botan, ji wê cezayê bidin we jî! Du hêstirên tîh û birçî, her yek ber bi hêla av û qûtê xwe diherin û Beko Ewanê bi çaqên wan ve girêdayî dibe du şeq! Dawiya Beko Ewanan li her derên dinyayê wisa bi êş e.

“Temenê xayinan kin e”

Bi ew vir û derewan tav nayête seyandin. Rojekê berê dev ji ew karê seyandinê berdin. Eger hûn grup û rêxistin dixwazin, wext derenge e. Eger hûn Partî-Enî-Artêş dixwazin, ha ji we re bila xenîmê we be! Her kes dizane we çî karêkî jî, ji bo avabûna wan ne kiriye, lê dîsa werin têkevin binê baskên wan. Yan jî niyeta we heye ku hûn li kuçe û kolanên Ewropayê rûnîn û bimînin. Lêbelê xelkê me dibêje: **“Ga dimire çerm dimîne, mêr dimire nav dimîne!”** Qet nebe mêr bin!

Vêca em dizanin “rizgarî di rastiyê de ye.” Ez bawer im xayin jî hay ji vî tiştî hene. Lê navê wan xayin e. Yan jî wekî ku xelkê me di gotinên pêşyan di gotine: **“Devê hirçê nahiye sêvan, dibêje tehl e!”** û ev jî, ji bo wan ên ku rastiyê nizanin: **“Kevroşk ji çiyê xeyidî ye!”**

Bi gotinên bav û kalên me yê berê min xwest ku peyam û mizgîniya PKK vekim û derceya meşrûiyeta hewl û armanca vê peyamê bidim rêdan. Divê li vir bidim zanîn, ku vekirina wî tiştî, bêguman karê çend rûpelên rojnameyekî nîne. Vekirina PKK, vekirina merc û prensîbên îdeolojî û polîtîkaya tevgerêke bi rastî bêhempa ye! Ma milletekî di wekî milletê me heye, ku wisa parçe-parçe ye? Helbet hel û çareserkirina pîrsa wî milletê jî, dê li gora rewşa pîrsa wî be. PKK, ji ew hêz û hêzikên dinê cihêtir, ziyade temsîlî û berpirsiyariya vê rewşê rê dide li ser xwe. Loma ye ku PKK ji wan ên dinê cihêtir e. Xuya ye ku hêzikên din jî berzbûna çiya ji tirsîyan! Lê PKK-perestên pêşî dizanibûn bigotana **“Çiya çiqas bilind jî be, dîsa rê pê dikeve!”** Loma îro ew gihan serê çiyayên bi dû û dûman.

“Lingê xwe li gora lihêfa xwe dirêj bike!”

Dawî jî, bi ev gotinên xwe yê li jor û bi çend gotinên dinê jî hez dikim bersivekî bidim sergerînendeyê “Kurdistan Press” ku diviya ku min qet kevir ber bi wan de ne avêtaya, lewra dibêjin: **“Çiqas keviran bavêjî se, dê ewqas biewte!”** Lê dîsa jî ez bê gotin naxwazim derbas bibim. Mêr û mêrxas û qelemşor û pîsporê Tirkî û her weha jî “mêre nav rêzikan” Orhon Kotan, bû pisika ku şêr bi pencên xwe yê giran çû ser. Nihêrî ku şêr dinanên xwe rê wê dide û pencên xwe ber bi wê de radike, lê ziyade têkilê wê nabe! Vêca pisika li quncik mayî, ji refleksan be, ji texlît û bizariyên êrişkirinê be, ew jî dinanên xwe rê dide û pencên xwe yê biçûçik ber bi şêr radike! Lê pisik hîna jî pisik e. Belkû piçeke hêz û cesaret hatibê, lê dîsa pisik e. Loma êriş nabe ser şêr û di ciyê xwe de ditele. Lê Orhon Kotanê me, wek hevalbendên xwe yê karêrê zarokxaneyê li Swêd û hem jî sekretarê partiyekê; Mirado û Beko Ewanê navbera Tirk û Kurdan Kemalo dibêje: “Em in ku em in! Ji me

şêrtir û palewantir kes nîne! Em û Em! Lê dîsa wekî ku xelkê me dibêje: **‘Dimirim, dibeecim, ceh dibêje ez birincim!’** Ev tişt ne bihata gotin, belkû birinctiya xwe bidana pejirandinê.

Divê em baş bizanibin ku ev kurmên darê ne. Li dû rîzandina darê ne. Dizê malê ne, dikarin ga ji kulekê derxînin. Dostê dijminê bav û kalan in. Em lawên xelkê xwe, dizanin ku; **“dijminê bavan, nabin dostê lawan!”** Eger ew dostê gelê xwe bûyana, îro vê rewşê ne dipejirandin. Diçûn li ser qada welatê xwe diman û dimirin. Dibêjin “em wê herin welêt”, lê naçin. Lewra gotin û kirin li ba wan ne birayê hevdu ne! Ew jî baş pê dizanin ku eger mirov di vê dawaya pîroz de xelkê xwe bixapîne, heta dema xwe jî bixapînin, wê gavê ev kêrî dijmin dihê. Loma dibin dostê dijmin!

Mebesteya min ji “mêre nav rêzikan” ev e: Sergerî-nende, pêşiyê bi gotinekê merem û mebesteya xwe ya dijminî li nav rêzikên xwe kir. Dema şêr li dû çeçelê Tirk bû, ev dijminatî bû du sê gotin. Heta ew jî bi guhên xwe bawer ne dibûn ku ew çî digotin. Loma bû ku mirov li ser ew gotinên dijminatî her dem xetayên kite kirin û îmlayê didît. Her çû şerê di navbera şêrê Kurd û çeçelên Tirk germ bû, pisika li quncik, êdî hewl dît û di nav rêzikan de pênc—şeş gotinên dinê jî da ber hev. Lê bes e. Eger şêr li ser we bizîvire dê ustiye we bişkîne. Ev şêrê ku behsa wî dikim, ciddiyet, berzbûn û jidiliya têkoşinê bi xwe ye. Ev şêr, xelkê Kurd bi xwe ye. Mirov ava coya xwe nabe bibe ser ava aşê Kemalîzmê. Hûn hemû babet babet rexne li çepê Tirk dikin û dibêjin hemû kemalist in. Rast e em jî bi we re. Lê qet nebe hûn jî wekî wan jixweketî û sist ne bin.

Ew kemalist in û ne diwêrin di programên xwe de (yên programên partiyên wan heye) behsa **tabû**! bikin. Yê programekê wan jî tunebin, li gor tecrûbeya şoreşgerên Kurdistanê divê mirov hîç baweriyekî jî bi wan ne hêne! Vêca we jî hema bi eynî babetê rastiyê kiriye tabû! Û mîna ku cin bibînin hûn jê direvin. Ev rev heta kê derê ye? Hûn heta bikaribin bazdin, rastî dê li ser piştê we be! Wekî kevroşkê reben ji çiyê ne xeyidin. Ma hûn bê çiyê dikarin bijîn? Eger hûn dikarin, fermo! Şêr, we berdaye. Xelkê me yê dilvekirî dibêje: **“Ruyê reş ne hewceyê teniyê ye!”** Ma ez êdî ji we re çî bibêjim?

Orhon Kotan, vê nivîsê belkû tu nikaribî bixweyinî, lê ez çî bikim? Ez naxwazim rihê K. Atatirk şa bikim, ku wa ye Kurdekî dî jî hîna wekî ku Atatirk dixwaze bi Tirkî bipeyive. Lê eger tu Kurd bî, berê xwe ji ew çêkirin û întaca îdeolojiyên çewt rizgar bike û asimilasyon û palanên Tirkan li ser xwe pûç bike! Wê gavê tu dê bigihîji neynûkê Kemal PÎR'an...

Bavê BARZAN Sibat, 1988-Swêd

Ez welatim
Ez welatekî bi nav û dengim
Ez welatekî zaf şewatim

Ez welatim
Ez welatekî birindarim
Ez welatekî pir nexweşim

Erda min sor bûye bi xwîna şehîdan
Erda min şîl bûye bi girîna xuşk û dayikan
Nemabû berfa sipî, bibû qirêj û gemar

Ez welatim
Welatekî bi namus û şerefim
Şiyar bû me ji xewna giran

Ez welatim
Didim û didim ber xwe
Hîn bi hîn dibînim berfa sipî
Ewre paqij û ava zelal

Tev rabûne ser xwe
Dixwazin serxwebûn û azadî
Serbestî û wekhevî

Ez welatim
Ez Wan im, Mûsil im, Qamişlome, Mehabad im
Ez Dîyarbekir im
Ez Dêcle û Ferat im

Ez nabim tu kes
Ez, ezim
Ez welatim
Ez Kurdistan im

Ez dikim bang û qêrîn
Ez dibêjim:

Bijî, bijî Partiya rastî
Bijî, bijî Partiya heqîfî

Bijî, bijî Partiya berxwedan
Bijî, bijî, bijî Partiya Karkerên Kurdistan

Şêradî

Kîne parêzkarên çanda Kurdî?

Cankurd / 1988

Gelek mirovên, ku xwe za-na dibînin çêroka parastina çanda Kurdî ji xwe re kirine çêroka bizê, dikin ku tenê ew in xwedanên kulturê û ji wan pê-ve kesek nikare bi navê kul-turê biaxive an jî li ser kulturê tiştekî bêje. Ev çêroka wan jî fireh bûye, ku nema ewan ji kulturê pêve li ser tiştekî dî diaxivin an dinivisin, xwe mî-na pisporan dinasin û perde-yekê di nava xwe û gel de berdidin û dibêjin vaye sinor di nava me û gel de. Û xwe mîna çîneka bi serê xwe dibînin, mirov nikare bê xwendineka bilind û navdayî têkeve tax û tixûbên wan û her ku berve wan çû, wê xêleka (mesafe-teka) dî ji xwe wê ve herin.

Ev rengê xebata wan, di nav her netewekê de heye û bi taybetî di dem û qonaxên şo-re-şan de çêtir diyar dibin û pir caran wan dixîne rex dijminan û di bin saya wan de, xwe bi koletiyê, serdaxistinê û dij-minahiya şoreşan serbilind dibînin û pir caran ewan dimir-in û nizanin, ku wan di teviya jiyana xwe de xulamtî û koleti bo dijmin kiribûn.

Gava mirov kulîlkekê ji axa wê hilke û bibe li welatekî dî biçîne, wê bihn û rengê wê ne mîna berê be, wilo jî gava sewalek an jî mirovek ji welat bê dûrxistin, gelek taybetiyên wî yên hindirî tên guhartin. Kultura netewan jî tenê di nav axa xwe de, di nav gelê xwe de geştir û baştir diji. Em dibînin, ku bê netew û bê welat kultur geş nabe û namîne. Gava sinc li dora rezan tunebe, wê tîrî di mêwan de nemîne, gava kulîlk netên parastin, wê bîn birrîn û jêkirin. Ma çawa emê kultura xwe li dûrî welatê xwe biparê-zin? An jî bê hebûna welêt û bê hebûna hêza parastina kultu-rê, kulturekî geş xwedî bikin?

Li Kurdistanê, gelê me tê perçiqandin, talankirin û wen-dakirin. Roj bi roj xort û lawên me tên darvekirin, namûsa jin û dayik û dotên Kurd tê şî-kandin, gund û şarên Kurdan tên wêrankirin û sohtin, di zîn-danan de, di cengan de û di nava hêzên Kurdî de mirovên Kurd tên kuştin û pelixandin û bi ser van tevan de jî bombên jehrê tên barandin, ku me bi carekê ji ser rûyê erdê hilînin û kes ji me nehêlin. Di va qonaxa hebûn û nemanê de, hene wel-at û dewlet li kultura me xwe-dan derdikevin û çavêd me bi parastina kultura Kurdî dixapînin. Pêrevyek (mîthalek) bo vê rewşê: Parastina kultura me ji aliyê sermîriya Îraqî de, ji aliyekî ve bi hezaran miro-vên Kurd bi jehr û gaz û na-palmê dikuje û ji aliyekî dî ve bi dehan pirtûk û nivîsên Kur-dî çapdike.

Di vir de çêrokeka Kurdan tê bîra mirov, dibêjin, ku ro-jekê kurê şivanekî ji dest kurê axayê xwe westiya, ji ber ku ewê di her tim sîle li kepira kurkê şivan dixist. Kurkê şî-van di xwe de hilat û dahat, rabû ser xwe û li wî da. Deme-kê ketin qirka hevdu û ji ber ku kurkê şivan î xorttir bû, bi zax û hêz bû zora kurkê axayê xwe bir û çend çov li der qûna wî xistin, ew kir bin xwe û li ser

pişta wî rûnişt û bi kulman li serê wî da. Kurkê axê gote ê şivan:

— Ma hunê êvarê bo nanpi-jandinê netên sêla me naxwa-zin? Wê demê ez dizanim çi di-dim te.

Kurkê şivan got:

— Law! Arvanê me nema-ye, ma ezê bi sêla we çi bikim?

Birastî rewşa me jî mîna yê kurkê şivane, ma emê bi sêla mala axê çi bikin, ku me ne nan û ne jî ard hebe?

Weke Kurd dibêjin, aş çûye ewan li çeçqeçokê digerin.

Erê em tev ji kultura xwe hezdikin, ji Mem û Zînê, ji Sad Ehmed û Xeçê, ji Ferhad û Şîrinê, ji Cebelî, Os û Ezîz, ji Sînema ser bi dûman, ji Eysa Îbê, ji Zembilfiroş û gelek çê-rokên din.

Erê em ji hozanvan, çêrok-van, dirokvan, rojnamevan, hostayên eşqê û hemû nivîse-vanêt xwe hezdikin.

Erê em ji gotina ku tijî biha kulîlkan û çiçekan hezdikin, ji helbestên tijî xînav, mijê sibê, ava co û ribaran û dengê bul-bul û şalûlan.

Lê emê çawa kanibin ji van kesên ku xwe nahejinin, nake-lînin û nalivînin bawer bikin. Emê çawa bawer bikin ku e-wan ji kultura gelê xwe hez-dikin û lê xwedî derdikevin, dema ku ewan perdeyê dixînin nava xwe û gel, paçan dikin guhên xwe û naxwazin lîlîna tivingan li Kurdistanê bibihî-sin, bi xwe û divîtên xwe ve mijûl bûne bi defter û kaxezan re dijin û tek gotineka dij na-palmê, dij jehrê, dij kuştinê nakin û tenê bo kulturê û paras-tina kulturê dijin. Bila ewan bizanin ku xwediyê kulturê ne ew in. Gel dizane kî xwediyê kulturê ye. Erê xwediyê çanda me ne ew in, xwediyê çanda me şoreşe, tivinge, bendiyê zîndana ye, girtiyê faşistaye, gundiyê ku nan û avê dide pêşmerge û gerîlla, şivanê ku nameya di nava partîzanan de dibe û tîne, rêhevalên ku bi şev û rojê xew nakin û dema wan bo dîtina zarowan, bo xwarina naneka germ û bo xwendina helbestekê nîne. Ew in xwediyên kulturê, wan li çi dibista-nên bilind nexwendiyê, ewan li zanîngehên şoreşê fêrbûne, ku çanda gel bi tivinga gel tê pa-rastin, hin bûne ku bê xwîn-danê çi rojên geş û bi ronahî bo çanda Kurdî nînin.

Gava em li stran û hozanên Kurdên xwedî rûmet binêrin, di va dema hêriş û berxwe-danê de, emê bibînin, ku tijî xwîn û hêstirin, ku bi qîrîn û bangin, ku bi hey hey û hawa-rin, ku gel berve qada cengê dibin û dijmin ditirsînin. Eger gelê me giha serxwebûna xwe, wê demê wê zarowên me yê bêjin van bavên me çi hov bûn, çi xwînî bûn û çima wilo dil-germ bûn. Ji ber ku hozan û helbestên îro bo şoreşê ne û piştî serxwebûnê rewş tê gu-hartin û êdî kes wilo naqîre û naket himhim.

Lê gava em îro li ser dil û dilberê, li ser xezal û zêrîn-kemberê, li ser cam û badeno-şînê an jî li ser keç û yardîtîne bibêjin, wê mirovên xwedî hiş bo me bêjin, çine van? Ma

Kurd rewşa xwe nabînin? Mî-na kole û bindestan li her de-rekê dijin, xwe bi gul û gulî-nan, bi hezkirin û dilbirînan mijûl dikin, ma di van de mêr tunene, ku rabin û bo şoreşê hozan û mersan bêjin? Wiloye. Em dibînin, ku ev pîrseka be-rêjeye (nisbîye) û rewşa gelê me û koçbera civata Kurdî a ku li ber çavan rengê çand û nivîsîna torevanî dixînin çem-berekî şoreşin û çi hozanvanî, nivîsevanî dervey vê çemberê be, nikare ciyê xwe di dilê gel de bigire.

Gava rengê çand û tora me jî bi rengê şoreşê ve hatibe girêdan, êdî pêwîste hozan-van, rojnamevan, nivîskar, dirokvan û her kesê rewşenbîr xwe bi şoreşê ve bizemirîne. Belku hinde kes hebin bêjin, şoreş cî nade me, ev gotineka valaye. Gava baweriya mirov bi xebata şoreşin hebe, wê ciyê wî di şoreşê de jî hebe, lê gava mirov dij şoreşê be an jî di xwe de tov û viyana şoreşê nebîne, nikare bo azadî û serxwebûna gelê xwe tiştekî bide an avake.

Berxwedana zîndanana li bakurê Kurdistanê û xwe-birçîkirin a niştîmanperwerên Kurd li dervey welêt û bi tay-betî li serşarê Almaniya Bonn dihêlin, ku mirov seriyê xwe ji wan qehremanan re biçemîne û bi wan serbilind be. Ez di-bêm, gava mirov ji wan bipir-sê, kî di çavên we de bêhtir za-natîre, mazintirîn nivîskarê Kurdistanê an şervanekî ku singê xwe daye mirinê, wê ber-siveka rast û dirist bidin me.

Li dervey welêt jî gelek

dewlet û partiyên biyanî li çanda Kurdî îro xwedî derdi-kevin. Lê li aliyê dî tang, top, balafir, kotiyên (kûçikên) po-lîsî, solên serbazan, bombên napalm û jehr û kîmiya didin dijminên gelê Kurd û bi peran, bi sedmilyonan, bi piştgirtiya ramyarî, bi danûstandinên aborî û bi her renegekî alîka-riyê li derve û li Kurdistanê dij serhildana gelê me derdi-kevin. Ma evan dikarin gelê me bixapînin? Ma evan kîjan hunermendan û nivîskaran di-xapînin? Hinde kes dibêjin mû-yek ji birça berazekî dîsa qe-zence, lê em dibên: Eve dikeve xizmetê dijmin û kesek nikare bi xebateka wilo serbilind be ji ber ku em tev dizanin bo çi van dewletên ku dijmin diparêzin li çanda me xwedî derdikevin.

Em dikarin li van welatan hodeyekê ji aliyê qanûnî ve bo melbend û malên çanda xwe bibînin û bistînin, bêyf ku em stoyên xwe li ber wan dos-tan(!) biçemînin û xarbikin dema ku em tev bi hev re, di bin ala şoreşê de, li rex şervanên serxwebûn û azadiya Kurdis-tanê rawestin, piştgirtiya wan bikin û li xebat û têkoşîna wan xwedî derkevin, gava em xe-bata xwe ya çand û kulturê bikin yek û di bin serbanê Ye-kîtiya Rewşenbîrên Welatpa-rêzên Kurdistan-YRWK de rê-zên xwe dirist bikin û yekîtiyên xwe yê demokratîk ava û xort bikin, mîna Yekîtiya Nivîse-vanêt Kurdistan, Yekîtiya Roj-namevanên Kurdistan, Yekî-tiya Mafdarên Kurdistan, Ye-kîtiya Bijîşkên Kurdistan û

hinde yekîtiyên din ên ku pê-wîstin.

Bê guman avakirina Yekî-tiya Rewşenbîrên Welatparê-zên Kurdistan-YRWK gaveka giring bû bo pêşvedana çand û mirovên ku xwe bi çanda Kur-dî mijûl dikin. Lê ma ev yekîti wê bê hebûna şoreşa Kurdî, bê sinca netewî û bê piştgirtiya gel kanibe pêşve here? Ma heya çi medê (mesafetê) têki-liya vê yekîtiyê wê bi dewlet û welatên biyanî re hebe? Ber-siva van pîrsan di civîna ye-kîtiyê a yekemîn de berê ha-tiye dayîn, ku tenê şoreşa Kur-dî dikare çanda me biparêze û wê hîç têkiliyên vê yekîtiyê dervey sûdên gelê Kurd bi çi dewlet û hêzan re tunebin. Rih dibe bost û dijmin nabe dost. Kurdan ji zûde ev gotiye û gotina wan di çanda me de ciyê xwe girtiye.

Dimîne em bêjin, ku hebû-na şaxên va yekîtiyê li dervey welêt, wê li ser bingehekî qa-nûnî be, li gorî qanûnên van welat û dewletan.

Eger em li hev bin, bi hev re bin û pişta xwe bidin diwarê şoreşê, emê kanibin hêrişên ser çanda xwe bidin alî û biş-kînin, lê gava em yekoyek bin, ji hev cuda û dûr bin û pişta xwe bidin diwarê dijmin an jî ê piştvanên dijmin, wê rewşa me yê her weha be û kesê me mîna mirovên serbilind nenase.

Em di va baweriyê da ne û rêya me ya kulturî eve. Em pêşketina çanda xwe bi serke-tina şoreşê dizanin û li ser va bingehe dixebitin.

DAYÊ

Meberm dayê meberm
Bermi dermon min tu niyo
Ciger min û tu kul giredo
Heştê ponc Nisanid
Heşt heval ma amê kiştene

Meberm dayê meberm
Bermi dermon min tu niyo
Pêşmergeon girot tifingo
Vicê li dar koyono
Meberm dayê meberm
Rêber ma Partiya Karkero

Dayê ezik biyo Apocuyo
Semêd tuwa dişmen nişongeno
Meberm dayê meberm
Bermi dermon min tu niyo

Xwîndar

Em narevin em natirsin
Emin xortên Kurdistanin
Bibin yek li hev bicivin
Emin xortên Kurdistanin

Rêya Serxwebûnê de herin
Karker, gundî, xebatkarin
Heyfa şehîdên xwe bigirin
Emin xortên Kurdistanin

Li xwe girêdin çek û rextan
Li ser rêya Mazlum û Egîdan
Bo serxwebûna Kurdistan
Emin xortên Kurdistanin

Îlmê APO em dixwînin
Ji bo roja xweş bibînin
Kedxwarî ji welat derxînin
Emin xortên Kurdistanin

M. Alî / Îsvîçre

Dijim bo te Kurdistan

Dijim bo te Kurdistan
Dimrim bo te Kurdistan

Ey Kurdistana Kurdan
Bê te nabim Kurdistan

Evîna dilan Kurdistan
Armanca Kurdan Kurdistan

Evîn û sebra dilan
Bê te çime Kurdistan?

Li Kurdan sund û peyman
An Kurdistan an neman

Hîro gelê me şiyar
Jin û mêr û kal û zar

Sund bi xwîna şehîdan
Nema bihêlin di destan

Hilgirtin barê giran
An mirin an niştîman

Bi serxwebûn azadbin
Pirkin li welat dibistan

Şer dikin em jin û mêr
Şêrên mêr û şêrên nêr

Rewş her bibe serbestî
Bila bimire bindestî

Tirsê dixin nav neyar
Li gundan û li bajar

Armanca bibe wekhevî
Kes nemîne tî-birçî

Li welatê me xêr û bêr
Pez û petrol, zîv û zêr

Lawê Kurdî pir hêja
Xwîna min ji Kurdistan

Em birçî û dijmin têr
Heya kengê em bimên

Bê mejî û bê hişim
Ger dernexim ji bin destan
***

Du zik birçî, zikek têr
Dijmin li jor em li jêr
***

Em kevnarin xwedî war
Bo çi bindest û necar?
Em peya û dijmin siwar?

Rahêjin rext û fişeng
Emin Kurdê bi nav-deng

Ev war warê Kurda ye
Ne cihê Tirk û Tatare
Bo çi em belengaz mane?

Rabin ser piyan mêr û jin
Bikin doza xwe mezin

Em gernas û pehlewana
Dîsa hilkişîn çîyan
Li dijmin bigrin rêyan!

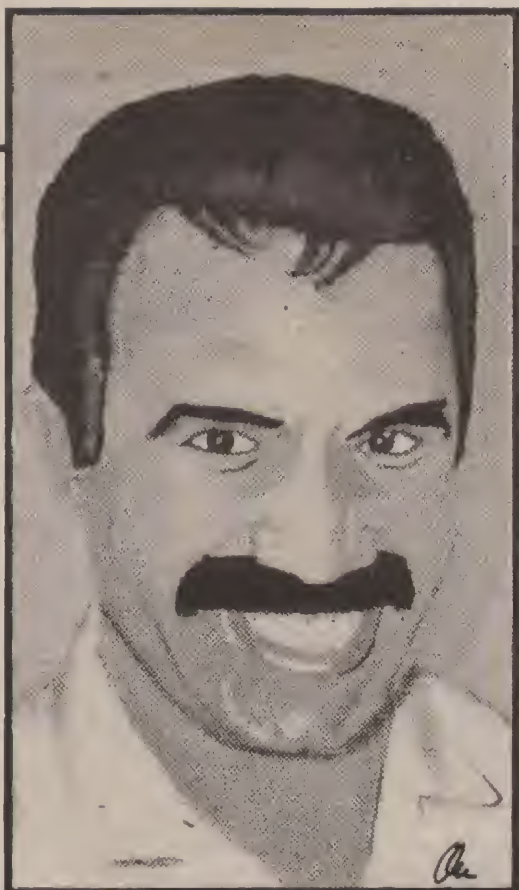
Deng bigihînin Hind û Çîn
Nema bindest em dijin

Bekir Ş. Berazî

Di Rojên NEWROZ'ê de jiyan pir xweştir û serbilinde

Ev roj, roja **Newroz** ê, roja rabûn û berxwedana gelê Kurdistanê. Partiya me, Partiya Karkerên Kurdistan, pêşengê gelê Kurdistan niha ji herdemê bêhtir çeka şer dixê destê gelê Kurdistanê; dibêje rabe gelê Kurdistan, mafên xwe bi vê nolê bistîne û wusa li ser vê rêyê pêşve here! Belê, ev roja dîrokî, roja rabûn û xweragirtinê ye. Heya niha çeka rizgariyê, di destê gelê me de tunebû. Raymarî û komevaniya li ser welat, bîr û baweriya azadiyê pêşveneketibû.

Tev binkeftî bibûn, ji destê gelê me derketibûn û çûbûn. Pêşveketina me di dîroka Kurdistanê de, bilindbûna doza Partiya me, vê tunebûnê ji holê rakir; gelê me bi hêvî û çekdar kir.

Dûmahîk rûpela 21. de

Şevên Pîrozkirina Newrozê

tiya Îraqê hat protesto kirin. Li kêleka bernama hunerkomê, komek ji Almanan jî govendên Kurdî pêşkêşkir. Dû hozan Xemgîn, hozanekî ji Nikaragua jî sitranên şoreşgerî li ser şoreşê û Che Guevera xwend.

Hamburg: Newroz roja 27'ê Adarê pîroz bû. 1800 kes beşdarbûn. Şev bi bernamêkî taybetî li ser lehengê netewî Egîd (Mahsum Korkmaz) destpêkir. Li kêleka bernama Hunerkomê komên govend û sitranan jî bajarên Cêllê û Hamburgê jî, bernamên xwe pêşkêş kirin. TKP-B, Dev-Genç, Komunistên Tirkîyê, Dostên Gelê Kurd, Koma Xortên Azad, Xwendevan û Karkerên Filistinê namên hevkarîyê hi-nartin şevê.

Oslo: Roja 27'ê Adarê Newroz li Oslo hat pîrozkirin. 600 kes beşdar bûn. Kurdên li Danîmarka û Swêdê jî hatibûn şevê. Gelek Demokratên Norveçê jî di şevê de hebûn.

Li Bajarên Brûksel û Atîna civînên rojnaman ji ber 4 saliya damezrandina ERNK

Li bajarê Brûksel welatê Belçîka û bajarê Atîna welatê Yewnanistan civîn bo rojnaman hatin çêkirin. 4 saliya damezrandina ERNK ji bo cîhanê hat danezanekirin. Abukat Hûseyin Yildirim têkilî civîna li Brûkselê bû. Bîlançoya şerê salekê da nasdan.

BBC, Dengê Amerika, Radyona Hollanda, Milliyet, Tercûman û rojnamên Yewnanîstanê têkilî civînan bûn.

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENÎYA RÎZGARÎYA NETEWA KURDISTAN

Mizgîna ARGK li Botanê ji bo gelê Kurdistan HÎLGAVTÎNA NEWROZÊ DORFÎREH BÛ

— Yekîtîyeka ARGK li êrdima Dihê (Êrûh), avêt ser 2 gundên bêbext Mihemmedê Hessam. Li herdu gundan, li gundê Xursê û Zivinga Hacıali, sîxur û welatfiroşên bi navên Abdullah Pişkin (46), Hûseyin Pişkin (40), İbrahim Pişkin (24), Omer Pişkin (24), Omer Kizilaslan (25), Abdullah Kizilaslan (23), Ahmet Dalan (32), Emîn Eroğlu (39) û Mehmet Tekin (28) bi mirinê hatin cezakirin. Gava pêşmerge gund berdan, kemînek li ser rêya gundekî vegirtin. Karvanekî leşkerî rastî kemînê bû. Gelek serbazên dijmin birîndar bûn.

— Li bajarê Samsurê (Adiyaman), qopaniya Kayacik gundê Çamlıca şerekî ku 2 rojan doma, derket. Di şer de şervanên ARGK û welatperwer Kenan Özçakmak, İmam Akgün, Hikmet Kalay, İsmet Çelik û Mehmet Alagoz şehîd ketin. Mêtînger hêjmara kuştî û birîndarên xwe veşartin.

— Li bajarê Mêrdînê navçaya Mistbînê (Nusaybin), ji ber sersaliya damezrandina ERNK, roja 21'ê Adarê (Newrozê) panqertekî bi bombe hat daleqandin. Gelê navçê karî duruşmên li ser panqertê rind bixwîne. Herwusa gelek belavok û wêne di nav bajêr de hatin belavkirin.

— Roja 26'ê Adarê li navçaya Midyadê gundê Baxgozû, mamhosteyê gundê sîxur bi mirinê hat cezakirin. Ev mamhosteyê sîxur tevî istixbarata Tirkan xebat dikir.

— Li bajarên Amed, Stanbol û Ankara xortên xwendevan Newroz bi civin û livbaziyan pîrozkirin. Li Amedê 200 kes beşdarî civînê bûn. 40 xwendevan hatin girtin. Herwusa gelek afîş, wêne û belavok di bajêr de hatin belevkirin. Li Stanbolê taxa Tarlaşaşî jî, welatperweran agir berda dozerekê. Bombe avêtin bankakê. Gelek belavok hatin belavkirin. Wênên li derheqê zindanan hatin daleqandin. Li Ankara jî, roja Newrozê 150 xortên xwendevan civînekê çêkirin. Tê gotin ku, civînen vê nolê li gelek zanîngehan hatine çêkirin.

— Li Mistbînê gundê Nebila parêzkarên 2 gundiyan welatperwer bi navê Abdo û Şûkrû Akyol kuştin. Li Dêrika Çiyayê Mazî gundê Alandî jî, leşkerên dijmin gundeyekî Kurd bi îşkencê kuştin. Serbazan gundî M. Emîn Çoşkun (37) girtin û birin, piştî çend rojan jî kuştîyê wî vegelandin gund. Lê ji hêla din, li navçên Mistbînê, Mehserî, Midyadê, Hêzê, Gercewsê û Dêrika Çiyayê Mazî parêzkarên gundan, kom bi kom çekan ji dest berdidin.

— Li gundê Alkemer navçaya Şîrnexê, 20 parêzkar çekên xwe berdan, ku bi kotekê mêtîngeran dabûn wan. Berî niha li gundên Grek, Bacrît, Avyan, Çemkê Tehlo, Gundik, Tolga, Navyan, Cuniwer, Xirbikê Bestê, Torkiz, Çemê Mezin ûhw. gundiyan çek negirtibû. Bi vî avahî gundên ku çek nagirin, roj bi roj zêde dibin.

— Mêtîngerên Tirk valakirina gundên li dora navçên Qilaba, Şîrnex, Berwarî, Dihê, Cizîra Botan, Girêkamo, Midyad, Mehserî, Çolîk û Dêrsimê dilezînin.

Mêtîngeran narîncokên jehrê barandin ser Kurdistanê

QIRKIRIN

Saddamê faşîst û devbixwîn hovîtîyeka nûh li Kurdistana Başur pekani. Di navbera rojên 16 û 18'ê Adarê de, gazên kimya ên mîna jehra kifkîrekan (kovark, mykotoxin) jehra hêrsê, gaza xerdalê (lost, yperit), siyanûr û tabun berand ser gelê Kurd. 6000 mirovên Kurd, jin-zaro-kal vebirand. 10 hezar kes xedar birîndar ketin.

Li kêleka bajarên Helepçe, Xormal, Şîrvan, Dujeilê û gundên dora bajarê Suleymaniya li Kurdistana Başur, van bombên jehrê avêt ser bajarên Mêrivan, Serdeşt, Kasrê Şêrin û Pêncwîn li Kurdistana Rojhelat jî.

Ev çekên kimya bi peymanê Genf (Cenevre) li sala 1925'ê, di navnetewan de hatine qedexeyê kirin. Sala 1931'ê Îraq jî vê peymanê îmze kiribû. Lê karbidestîya Îraqê a mêtînger dîsa ji vanan bikartêne. Berî niha jî van jehran berandibû ser gel.

Saddam El-Tikritî ê har û çavsor bivê ji tîr nebû. Roja 18 û 22'ê Adarê jî li nêzikî tixubên Kurdistana Bakur heremên Lolan, Biradost, Deşt Beraze, Mewroz, Rêkanî û Gulî bombekir. Herwusa li Kurdistana Bakur, li dora navçên Şemzînan û Çalê, bombe li ser êrdimên Gerdî, Herkî, Oramar, Girêkamo û Berwarî barand.

Pir eşkereye ku Saddamê faşîst bi vê hovîtîya xwe ne tenha ye. Mêtîngerên faşîst ên Tirk jî hevkarên wî ne. Lê bila cihan tev rind bizanibe ku, gelê Kurdistan wê serê van nemirovan biperçiqîne. Gelê Kurd wê tola şîrmijên xwe, zarok-jin û hemû bêgunehên xwe li erdê nahêle. Tu hovîtî û xwînvexwarî nikarin gelê Kurdistan di rêya serxwebûn û azadiyê de birawestinin...

Welatperwerên Kurd ên ji çar birên Kurdistanê li welatên Awropa mîna Hollanda, Frense, Avusturya û Almanya Rojava livbaziyan protestokirina rejîma faşîst a Îraqê bilindkirin û dikin.

Kesên ku rûmetiya mirovatiyê diparêzên û berxwedana jiyane teniknekinin biserketin

— Me name ji zindanan bajarên Amedê û Eskîşehîrê girtin. Diliyên şer endamên PKK silave xwe li gelê Kurdistan û rêhevalên xwe dikin. Di naman de tî gotin ku, taliya berxwedanan daxwazên girtiyan bicîh hatine û berxwedan biserketîne.

— Diliya şer, endama PKK, Sakîne Cansîz li zindanê Amedê hovîtîya mêtîngerên faşîst eşkere danî ber çavan. Di vê barê de, raporek amadekir ku bikaranînen mêtîngeran dirabirine.

— Di dadgeha leşkerî de li Amedê, diliyên şer bi Kurdî peyivîn. Dawa PKK koma bajarên Sêrt û Batmanê (Îlloh) roja 25'ê Adarê dîsa destpêkir. Şoreşgerên bi navên İsmail Sezgin, Hîfzullah Korkut, Kazim Ateş û Medenî Gürgen duxuyankirin ku ew wê ji niha û pêde Kurdî bi axifin. Gava berpirsiyarên dadgehê xwestin destur nedin wan, duruşmên nola, *"Bimîre zordarî"*, *"Bijî berxwedan"*, *"Bimîre mêtîngerîya faşîst"*, *"Bijî jiyana birûmet"*, û *"Bijî PKK"* bangin. Herwusa hovîtîya Saddam El-Tikritî jî protesto kirin.

— Serekê belediya Amedê ê kevn Mehdi Zana jî di dadgahê de Kurdî peyivî. Duxuyankir ku ew wê ji niha pêde tenê Kurdî bi axife. Mehdi Zana qirkirina karbidestîya Îraqê jî protesto kir.

— Diliyên şer, endamên PKK ên di zîndana bajêrê Aydinê de, namekî hevkarîyê bi rêya Ebu Firaz, şiyandin bo gelê Filistinê.

— Komek ji girtiyan di zîndana Mêtîrsê de, diwarên zîndanê qulkir û ji girtigahê revî. 29 girtî, tuneleka ji 60 metran kolan û xwe gi-handin azadiyê.

Livbaziyan welatperweran li Ewropa

Bonn: Feyka-Kurdistana, ji bo protestokirina Almanya Rojava xwepêşdanek saz kir. 5000 kes beşdarbûn. SVP, Dostên Gelê Kurd û hinde komên Alman jî tîkilî rêveçûnê bûn. Polêsên Alman êrişî demokratên Alman kirin, lê welatperwerên Kurd li hemberê wan rawestîn.

Berxwedana birçîmayîne heya taliya jiyane li Bonnê berdewam dike. Roja 34'ê livbaziye de welatperwerek nexweş ket. 30 welatperwer jî, roja 29'ê aderê avahiya ajansa DPA vegirtin.

Koln: Roja 22'ê Adarê 80 welatperwer avahiya sandikatên Almanya DGB vegirtin. DGB, belavokeka piştigirtinê da der.

Berlîna Rojava: Roja 22'ê Adarê avahiya SPD hat vegirtin. Berpirsiyarên SPD alîkarî şanînekirin û bangkirin polêsan.

Amsterdam: 45 welatperwer, roja 29'ê Adarê balyoxxana Almanya

Rojava zeftkirin. Daxwaza berdana 12 welatperwerên Kurd kirin. **Nijmegen:** Roja 10'ê Adarê şevêka hevkarîyê çêbû. Li kêleka welatperwerên Kurd gelek demokratên Hollanda jî beşdarbûn. Film, li ser Kurdistanê hatin şanîkirin.

Parîs: Roja 6'ê Adarê, 1 Gulan, Roja Jinên Keddar ên cîhanê hat pîrozkirin. 13 hezar jin meşîn. Yekîtîya Jinên welatparêzên Kurdistan (YJWK) bi 50 jinên Kurd tîkilî xwepêşdanê bû.

Bielefeld: Jinên welatparêz û zarok rojak roja 1'ê Adarê avahiya CDU vegirtin. Dure jî rojnama StadtBlatt protesto kirin.

Bochum: Komela Penahên li Almanya civîna xwe roja 4 û 6'ê Adarê çêkir. Alîkariya bo welatperwerên Kurd biryar girt.

Komitên El-Salvador, roja 19'ê Adarê civînen xwe çêkirin. Biryareka piştigirtinê bo welatperwerên Kurdistan pejirand.